

Maatalouslaskenta 2010

Lantbruksräkningen • Agricultural Census

II Viljelysmaan hoito, kotieläinten elinolot ja energiankulutus

Maatalouslaskenta 2010

Lantbruksräkningen • Agricultural Census

Viljelysmaan hoito, kotieläinten elinolot ja energiankulutus
Skötsel av odlingsmark, husdjurens levnadsförhållanden och energiförbrukning
Farmland management, livestock living conditions and energy consumption

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus
Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral
Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry

Helsinki 2013

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:
Pasi Mattila
Puh. 0295 300 300

Julkaisutilaukset – Beställning av publikationer – Publication orders:
S-posti: tilastojulkaisut@mmmtike.fi
Puh. 0295 31 3002
www.mmmtike.fi

Ulkoasu – Design – *Design*: Viestintätoimisto Tulus Oy
Taitto – Layout – *Layout*: Kaija Lehtilä, Tike
Kartat – Kartor – *Maps*: Pohjakartta © Maanmittauslaitos

ISSN-L 1458-7130
ISSN 1458-7130 = Maatalouslaskenta (painettu)
ISSN 2323-6639 = Maatalouslaskenta (verkkojulkaisu)
ISSN 1795-5165 = Suomen virallinen tilasto (painettu)
ISSN 1796-0479 = Suomen virallinen tilasto (verkkojulkaisu)

© 2013 Tike

Tietoja lainattaessa lähteenä mainittava Tike.
Uppgifterna får citeras med uppgivande av Tike som källa.
Quoting is encouraged provided Tike is acknowledged as the source.

Painopaikka – Tryckeri – *Printed by*: Juvenes Print - Suomen Yliopistopaino Oy

Alkusanat

Maatalouslaskenta 2010:n yhteydessä toteutettiin ensimmäistä kertaa tuotantomenetelmätutkimus, jossa kerättiin tietoa kasvinviljelystä, kotieläinten hoidosta ja energian käytöstä. Mukana oli noin 14 000 maatalous- ja puutarhayritystä eli noin joka viides Suomen tiloista, joiden tiedoista on estimoitu kaikkia Suomen tiloja kuvaavat tulokset.

Pellon kasvipeitteisyys ja muokkaustavat sekä lannankäyttö vaikuttavat oleellisesti viljelysmaan kasvukuntoon. Peltoviljelystä, kotieläinrakennuksista, laiduntamisesta sekä lannan käsittelystä ja varastoinnista kerättyä tilastotietoa voidaan hyödyntää esimerkiksi eläinten hyvinvointiin ja ympäristönsuojeluun liittyvässä maatalouspolitiikan valmistelussa ja tutkimuksessa.

Viljelykasvien kastelutietoja kysyttiin sekä tuotantomenetelmätutkimuksessa että varsinaisessa maatalouslaskennassa. Kaikki maatalous- ja puutarhayritykset selvittivät kasteltavissa olevan alan ja vuonna 2010 kastellun alan. Kasvihuoneet eivät sisällyneet kastelu-alaan. Tuotantomenetelmätutkimuksessa mukana olleilta tiloilta kysyttiin lisäksi kasteltu ala vuosina 2008 ja 2009 sekä käytetty kastelumenetelmä ja kasteluveden

alkuperä. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) puutarhatutkimus laski Suomessa vuonna 2010 käytetyn kasteluveden määrän matemaattisella kasvumallilla viljelijöiltä saatuja kastelutietoja käyttäen. Lähtötietoina olivat kasteltavien kasvien pinta-ala, sääaineisto sekä kasvien veden tarve.

Maatalouslaskennan ja tuotantomenetelmätutkimuksen tuloksia voi lukea internetissä osoitteessa www.maataloustilastot.fi. Tuloksiin voi tutustua taulukoiden ja kuvioiden sekä sähköisten verkko-julkaisujen avulla.

Julkaisun laadinnasta ovat vastanneet tutkija Pasi Mattila, aktuaari Irene Mustalahti ja aktuaari Anna-Kaisa Jaakkonen. Julkaisun on taittanut julkaisusihteeri Kaija Lehtilä.

Helsingissä, maaliskuussa 2013

Esa Katajamäki
Tilasto-toimialueen päällikkö

Förord

I anslutning till lantbruksräkningen 2010 genomfördes för första gången en undersökning om produktionsmetoder, där uppgifter om växtodling, djurhållning och energianvändning samlades in. I undersökningen deltog ungefär 14 000 jordbruks- och trädgårdsföretag, vars uppgifter utgör underlag för beskrivningen av alla gårdsbruk i Finland.

Odlingsmarkens bördighet påverkas i väsentlig grad av växttäcket på åkrarna, bearbetningsmetoderna och användningen av husdjursgödsel. Statistiken om odling, betning och gödselhantering och -lagring kan bl.a. utnyttjas i beredningen av jordbrukspolitik och

forskningen om djurens välbefinnande och miljöskydd.

Uppgifter om bevattning av grödor samlades in i undersökningen om produktionsmetoder och i själva lantbruksräkningen. Alla jordbruks- och trädgårdsföretag lämnade uppgifter om den bevattningsbara arealen och den areal som bevattnades år 2010. Växthus ingick inte i arealen. Gårdarna i undersökningen om produktionsmetoder svarade även på frågor om bevattningsarealen åren 2008 och 2009, tillämpade bevattningsmetoder och vattnets ursprung. Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi

(MTT) gjorde en trädgårdsundersökning där vattenförbrukningen vid bevattningen 2010 beräknas med hjälp av en matematisk växtmodell utifrån bevattningsuppgifter från jordbrukarna. Indata bestod av växtarealer, väderdata och växternas beräknat vattenbehov.

Resultat från lantbruksräkningen och undersökningen om produktionsmetoder kan läsas på adressen www.lantbruksstatistik.fi. Resultaten presenteras med hjälp av tabeller, diagram och elektroniska publikationer.

Ansvariga för sammanställningen av publikationen är forskare Pasi Mattila, aktuarie Irene Mustalahti och aktuarie Anna-Kaisa Jaakkonen. Ansvarig för layouten är publikationssekreterare Kaija Lehtilä.

Helsingfors, mars 2013

Esa Katajamäki

Chef för verksamhetsområdet för statistik

Foreword

In conjunction with the 2010 Agricultural Census, a production method survey was conducted for the first time to collect data on crop farming, livestock husbandry and energy consumption. Responses were collected from about 14,000 agricultural and horticultural enterprises, representing about 20 per cent of Finnish farms. This data was used to estimate results descriptive of all farms in Finland.

The plant cover of fields, tillage methods and the use of manure have a major impact on the growth condition of farmland. Statistical data collected on field cultivation, livestock buildings, grazing and manure storage and handling can be used in agricultural research and policy preparation related to animal well-being and environmental protection, for example.

Irrigation information related to crop varieties was compiled in both the production method survey and the Agricultural Census. All agricultural and horticultural enterprises provided information on their area available for irrigation and their irrigated area in 2010. Greenhouses were not included in the irrigation area. In addition, the farms participating in the production method survey were asked to provide information on their irrigated area

in 2008 and 2009 as well as their irrigation method and the origin of their irrigation water. Based on the irrigation information collected from farmers, the horticulture research unit of MTT Agrifood Research Finland calculated the amount of irrigation water consumed in Finland in 2010 by using a mathematical growth model. The cultivation areas of the irrigated plants and their need for water as well as weather information were used as the initial data.

The results of the Agricultural Census and the production method survey are available at www.agriculturalstatistics.fi. The website features tables, diagrams and electronic publications related to the results.

This publication was compiled by Researcher Pasi Mattila, Actuary Irene Mustalahti and Actuary Anna-Kaisa Jaakkonen. Publications Secretary Kaija Lehtilä designed the layout.

Helsinki, March 2013

Esa Katajamäki

Head of the Statistics Division

Alkusanat.....	3
Yhteenveto.....	9
Symbolit ja lyhenteet.....	13
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) 2010.....	14
1. Viljelysmaan hoito.....	15
1.1 Viljelysmaan muokkaus ja talviaikainen peitteisyys.....	15
Taulukko 1.1.1 Perusmuokattu ja kylvetty ala 1.7.2009–30.6.2010.....	17
Kuvio 1.1.1 Perusmuokkausmenetelmä 1.7.2009–30.6.2010.....	18
Kuvio 1.1.2 Maatalousmaan peitteisyys talvella 2009–2010.....	19
Kuvio 1.1.3 Paljaana olleen maan osuus käytössä olevasta maatalousmaasta talvella 2009–2010.....	20
1.2 Saman kasvilajin jatkuva viljely.....	21
Kuvio 1.2.1 Vuosina 2008–2010 samalla kasvilajilla ollut peltoala.....	22
1.3 Karjanlannan käyttö.....	23
Taulukko 1.3.1 Lantaa saanut peltoala 1.7.2009–30.6.2010.....	24
Kuvio 1.3.1 Lantaa saaneen peltoalan osuus käytössä olevasta maatalousmaasta tuotantosuunnittain 1.7.2009–30.6.2010.....	25
Kuvio 1.3.2 Lannan sijoittaminen tai multaaminen 1.7.2009–30.6.2010.....	25
Kuvio 1.3.3 Lantaa saaneen peltoalan osuus käytössä olevasta maatalousmaasta alueittain 1.7.2009–30.6.2010.....	26
1.4 Kastelu.....	27
Kuvio 1.4.1 Kasteltavissa oleva pelto- ja puutarha-ala kunnittain vuonna 2010.....	29
Kuvio 1.4.2 Kasteltu pelto- ja puutarha-ala kunnittain vuonna 2010.....	30
Taulukko 1.4.1 Kasteltavissa oleva pelto- ja puutarha-ala tuotantosuunnittain vuonna 2010.....	31
Taulukko 1.4.2 Kasteltu pelto- ja puutarha-ala tuotantosuunnittain vuonna 2010.....	32
Taulukko 1.4.3 Kasteltu pelto- ja puutarha-ala kasvilajeittain vuonna 2010.....	33
Taulukko 1.4.4 Kasteluun käytetyn veden määrä kasvilajeittain vuonna 2010.....	33
Kuvio 1.4.3 Kastelumenetelmien osuudet kastellusta alasta vuonna 2010.....	34
Taulukko 1.4.5 Kasteluveden alkuperä vuonna 2010.....	35
2. Kotieläinten elinolot.....	37
2.1 Eläinpaikat.....	37
Taulukko 2.1.1 Nautapaikkojen jakautuminen karjarakennustyyppin ja lannankäsittelytavan mukaan vuonna 2010.....	38
Taulukko 2.1.2 Sikapaikkojen jakautuminen sikalatyyppin mukaan vuonna 2010.....	39
Taulukko 2.1.3 Kanapaikkojen (munivat kanat) jakautuminen kanalatyyppin mukaan vuonna 2010.....	39
2.2 Lannan varastointi.....	40
Kuvio 2.2.1 Lantavarastojen jakautuminen lantalajeittain vuonna 2010.....	42
Taulukko 2.2.1 Tilojen jakautuminen lantavarastotyyppin mukaan vuonna 2010.....	43
Kuvio 2.2.2 Lantavarastojen kattaminen vuonna 2010.....	44
Taulukko 2.2.2 Lannan vieminen pois tilalta vuonna 2010.....	45
2.3 Laiduntaminen.....	46
Kuvio 2.3.1 Laiduntavien tilojen osuus kaikista tiloista vuonna 2010.....	47
Kuvio 2.3.2 Laiduntamiseen käytetty ala vuonna 2010.....	48
Taulukko 2.3.1 Laiduntaminen vuonna 2010.....	49

3. Energiankulutus	51
Energian käyttö maa- ja puutarhataloudessa.....	51
Kuvio 3.1 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutus energialähteittäin vuonna 2010	54
Kuvio 3.2 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutuksen jakautuminen energialähteittäin ja tuotantosuunnittain vuonna 2010.....	54
Kuvio 3.3 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutuksen jakautuminen energialähteittäin ja alueittain vuonna 2010.....	55
Taulukko 3.1 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutus tuotantosuunnittain vuonna 2010	55
Taulukko 3.2 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutus alueittain vuonna 2010.....	56
Käsitteet ja määritelmät.....	57
Laatuseloste.....	60
Kyselylomakkeet.....	66

Innehåll

Förord.....	3
Sammandrag.....	10
Symboler och förkortningar	13
Närings-, trafik- och miljöcentralerna (ELY-centralerna) 2010	14
1. Skötsel av odlingsmark.....	15
1.1 Bearbetning av odlingsmark och täcke vintertid	16
Tabell 1.1.1 Grundbearbetad och sådd åkerareal 1.7.2009–30.6.2010	17
Figur 1.1.1 Grundbearbetningsmetod 1.7.2009–30.6.2010	18
Figur 1.1.2 Växttäcke på jordbruksarealen på vintern 2009–2010.....	19
Figur 1.1.3 Andel mark som varit bar av den utnyttjade jordbruksarealen på vintern 2009–2010	20
1.2 Upprepad odling av samma växtsort	21
Figur 1.2.1 Åkerareal där samma växtart har odlats åren 2008–2010	22
1.3 Användning av boskapsgödsel	23
Tabell 1.3.1 Åkerareal där gödsel spritts ut 1.7.2009–30.6.2010	24
Figur 1.3.1 Andel areal där gödsel spritts ut av den utnyttjade jordbruksarealen enligt produktionsinriktning 1.7.2009–30.6.2010	25
Figur 1.3.2 Placering och nermyllning av husdjursgödsel 1.7.2009–30.6.2010	25
Figur 1.3.3 Andel areal där gödsel spritts ut av den utnyttjade jordbruksarealen enligt område 1.7.2009–30.6.2010	26
1.4 Bevattning	28
Figur 1.4.1 Bevattningsbar åker- och trädgårdsareal enligt kommun år 2010.....	29
Figur 1.4.2 Bevattnad åker- och trädgårdsareal enligt kommun år 2010.....	30
Tabell 1.4.1 Bevattningsbar åker- och trädgårdsareal enligt produktionsinriktning år 2010.....	31
Tabell 1.4.1 Bevattnad åker- och trädgårdsareal enligt produktionsinriktning år 2010.....	32
Tabell 1.4.3 Bevattnad åker- och trädgårdsareal enligt växtart år 2010.....	33
Tabell 1.4.4 Mängden vatten som använts för bevattning enligt växtart år 2010.....	33
Figur 1.4.3 Bevattningsmetodernas andelar av den bevattnade areal år 2010	34
Tabell 1.4.5 Bevattningsvattnets ursprung år 2010	35

2. Husdjurens levnadsförhållanden.....	37
2.1 Djurplatser.....	37
Tabell 2.1.1 Nötdjurplatsernas fördelning enligt typ av boskapsstal och gödselhanteringsmetod år 2010.....	38
Tabell 2.1.2 Svinplatsernas fördelning enligt typ av svinstal år 2010.....	39
Tabell 2.1.3 Värphönsplatsernas fördelning enligt typ av höns hus år 2010.....	39
2.2 Gödsellagring.....	41
Figur 2.2.1 Fördelningen av gödselstäder enligt gödselslag år 2010.....	42
Tabell 2.2.1 Gårdarnas fördelning enligt typ av gödselstad år 2010.....	43
Figur 2.2.2 Täckning av gödselstäder år 2010.....	44
Tabell 2.2.2 Transport av gödsel bort från gården år 2010.....	45
2.3 Betning.....	46
Figur 2.3.1 Andelen gårdar med betesgång av alla gårdar år 2010.....	47
Figur 2.3.2 Areal som använts för betesgång år 2010.....	48
Tabell 2.3.1 Betesgång år 2010.....	49
3. Energiförbrukning.....	51
Energianvändningen i jordbruket och trädgårdsodlingen.....	52
Figur 3.1 Jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt energikälla år 2010.....	54
Figur 3.2 Fördelning av jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt energikälla och produktionsinriktning år 2010.....	54
Figur 3.3 Fördelning av jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt energikälla och område år 2010.....	55
Tabell 3.1 Jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt produktionsinriktning år 2010.....	55
Tabell 3.2 Jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt område år 2010.....	56
Begrepp och definitioner.....	58
Kvalitetsbeskrivning.....	62
Förfrågningsblanketter.....	66

Contents

Foreword.....	4
Summary.....	11
Symbols and abbreviations.....	13
Centres for Economic Development, Transport and the Environment (ELY Centres) 2010.....	14
1. Farmland management.....	15
1.1 Tillage of arable area and soil cover on agricultural land in winter.....	15
Table 1.1.1 Basic tilled and sown arable area, 1 July 2009–30 June 2010.....	17
Figure 1.1.1 Method of basic cultivation, 1 July 2009–30 June 2010.....	18
Figure 1.1.2 Soil cover on agricultural land area, winter 2009–2010.....	19
Figure 1.1.3 Percentage of bare soil of utilised agricultural area, winter 2009–2010.....	20

1.2 Continuous cultivation of the same crop.....	21
Figure 1.2.1 Arable land cultivated with the same crop, 2008–2010.....	22
1.3 Use of animal manure²³	
Table 1.3.1 Arable land on which manure was spread, 1 July 2009–30 June 2010.....	24
Figure 1.3.1 Percentage of manured area in the utilised agricultural area by production sector, 1 July 2009–30 June 2010.....	25
Figure 1.3.2 Manure injection or incorporation into the soil, 1 July 2009–30 June 2010.....	25
Figure 1.3.3 Percentage of manured area in the utilised agricultural area by region, 1 July 2009–30 June 2010.....	26
1.4 Irrigation.....	27
Figure 1.4.1 Field and horticultural area available for irrigation by municipality, 2010.....	29
Figure 1.4.2 Irrigated field and horticultural area by municipality, 2010.....	30
Table 1.4.1 Field and horticultural area available for irrigation by production sector, 2010.....	31
Table 1.4.1 Irrigated field and horticultural area by production sector, 2010.....	32
Table 1.4.3 Irrigated field and horticultural area by plant species, 2010.....	33
Table 1.4.4 The amount of water spent on irrigation by plant species, 2010.....	33
Figure 1.4.3 Percentages of irrigation methods of irrigated area, 2010.....	34
Table 1.4.5 The origin of water used for irrigation, 2010.....	35
2. Livestock living conditions.....	37
2.1 Animal places.....	37
Table 2.1.1 Distribution of cattle places by the type of building and manure handling method, 2010.....	38
Table 2.1.2 Distribution of pig places by the type of pig house, 2010.....	39
Table 2.1.3 Distribution of hen places (laying hens) by the type of hen house, 2010.....	39
2.2 Storage of animal manure.....	40
Figure 2.2.1 Distribution of manure storages by type of manure, 2010.....	42
Table 2.2.1 Distribution of farms based on the type of manure storage, 2010.....	43
Figure 2.2.2 Covering of manure storages, 2010.....	44
Table 2.2.2 Transport of manure away from the farm, 2010.....	45
2.3 Grazing.....	46
Figure 2.3.1 Percentage of farms with grazing of all farms, 2010.....	47
Figure 2.3.2 Land area used for grazing, 2010.....	48
Table 2.3.1 Grazing, 2010.....	49
3. Energy consumption.....	51
Use of energy in agriculture and horticulture.....	51
Figure 3.1 Energy consumption of agriculture and horticulture by source of energy, 2010.....	54
Figure 3.2 Distribution of energy consumption in agriculture and horticulture by source of energy and by production sector, 2010.....	54
Figure 3.3 Distribution of energy consumption in agriculture and horticulture by source of energy and by region, 2010.....	55
Table 3.1 Energy consumption of agriculture and horticulture by production sector, 2010.....	55
Table 3.2 Energy consumption of agriculture and horticulture by region, 2010.....	56
Concepts and definitions.....	59
Quality specification.....	64
Questionnaires.....	66

Maatalouslaskenta 2010:n yhteydessä toteutetun tuotantomenetelmätutkimuksen mukaan noin puolelle käytössä olevasta maatalousmaasta tehtiin muokkaus, kylvä tai molemmat satovuonna 2009–2010. Lähes puolet tästä alasta kynnettiin syksyllä. Kevennetysti muokattiin noin neljännes pelloista ja kevätkynnön osuus oli 14 prosenttia.

Suorakylvö muokkaamattomaan maahan tehtiin 13 prosentilla muokatusta tai kylvetystä peltoalasta. Keskimäärin 20 prosenttia peltoalasta oli mulloksena talvella. Kasvipeitteisen peltoalan osuus talvella oli suurin lammas-, hevos- ja nautakarjatiljoilla, joilla kasvipeitteettömän maan osuus jäi 5–14 prosenttiin runsaan nurmialan ansiosta. Paljon yksivuotisia kasveja viljelevillä sika-, siipikarja-, erikoiskasvi- ja puutarhatiloilla kasvipeitteettömän maan osuus talviaikaan oli noin 30 prosenttia.

Nauta- ja sikatiloilla noin puolelle peltoalasta levitettiin lantaa satovuonna 2009–2010. Näillä tiloilla lanta oli useimmiten lietelantaa. Muissa karjalouden tuotantosuunnissa lanta käsiteltiin ja levitettiin edelleen pääosin kiinteänä. Lietelannan levitysalasta jo lähes kolmanneksella lanta sijoitettiin suoraan maahan ja pintalevitetystäkin lannasta suurin osa mullattiin levityksen jälkeen. Tämä edistää lannan ravinteiden hyväksikäyttöä ja vähentää ravinnepestöjä ympäristöön. Kiinteää lantaa saaneesta alasta vain kymmenesosalla lanta jäi multaamatta.

Kasteltavissa oleva ala oli vuonna 2010 noin 68 600 hehtaaria eli 3 prosenttia käytössä olevasta maatalousmaasta. Maatalousmaan kastelu oli mahdollista 4 600 tilalla, mikä on 7 prosenttia Suomen maatalous- ja puutarhayrityksistä. Kasteltavissa oleva maatalousmaa-ala oli suurin Varsinais-Suomessa. Kastelevien tilojen osuus oli korkein Ahvenanmaalla. Puolet tiloista, joilla oli käytettävissä kastelukulustoa, kasteli viljelyksiään vuonna 2010. Pääosin kasteltiin avomaan vihanneksiä ja perunaa. Kasteluun käytetyn veden määrästä selvästi suurin osa kului avomaan vihannesten kasteleluun, joiden kohdalla myös hehtaarikohtainen kasteluviesimäärä oli suurin.

Vuonna 2010 pihatoissa oli käytössä nautapaikkoja jo lähes sama määrä kuin parsinavetoissa. Yli puolessa pihattopaikoista lanta käsiteltiin lietelantana. Kiinteän lannan osuus oli vajaa kolmannes ja kestokuivikepaikkojen osuus vajaa viidennes pihattopaikoista.

Parsinavetoissa kiinteän lannan osuus oli edelleen hie-
man suurempi kuin lietelannan.

Sikapaikoista lähes 85 prosenttia oli sikaloissa, joissa oli osittainen rakolattia ja lanta käsiteltiin lietelantana. Kuivikepohjasikaloiden osuus oli vain runsas 5 prosenttia. Siipikarja-, lammas- ja vuohi- sekä hevostiloilla kiinteä lanta oli selvästi lietelantaa yleisempi lannankäsittelytapa.

Käytössä olevissa kanalatyypeissä tapahtui suuri muutos, kun perinteisten häkkikanaloiden käyttö oli lopetettava Euroopan unionin alueella vuoteen 2012 mennessä. Vuonna 2010 uusien kanalatyypien eli virikehäkki- ja kerrosritiläkanaloiden osuus munivien kanojen paikoista oli jo noin kolmannes eli suunnilleen sama kuin perinteisten häkkipaikkojen osuus. Lattiakanaloiden osuus kanapaikoista oli lähes neljännes.

Lypsykarjatiljoilla runsas viidesosa lietelannan ja kiinteän lannan varastoista oli katettuja. Muilla nautakarjatiljoilla lietelantavarastoista oli katettuja saman verran kuin lypsykarjatiljoilla mutta kiinteän lannan varastoista katettuja oli 40 prosenttia. Sikatilojen lietelantavarastoista oli katettuja lähes puolet ja kiinteän lannan varastoistakin lähes 40 prosenttia. Nautakarjatiljoilla lietelannan ja kiinteän lannan varastot riittivät keskimäärin 10–11 kuukaudeksi. Sikatilojen lantavarastojen riittävyys oli keskimäärin runsaat 11 kuukautta. Lannan vieminen pois tilalta oli yleisintä siipikarjatiljoilla, joista lähes puolet vei lantaa pois. Näiltä tiloilta pois viedyn lannan osuus oli keskimäärin 65 prosenttia.

Laiduntaminen oli yleisintä lypsykarjatiljoilla (87 prosenttia tiloista) sekä lammas- ja vuohitiloilla (84 prosenttia tiloista). Laiduntamiseen käytettävän alan osuus käytössä olevasta maatalousmaasta oli lammas- ja vuohitiloilla keskimäärin 60 prosenttia ja lypsykarjatiljoilla 14 prosenttia. Laidunkausi lyheni etelästä pohjoiseen siirryttäessä. Lypsykarjatiljoilla laidunkausi oli lyhyempi kuin muilla kotieläintiloilla.

Vuonna 2010 maatalous- ja puutarhayrityksissä kului energiaa noin 10 terawattituntia eli 10 miljardia kilowattituntia. Maatalous- ja puutarhatuotannon energiankulutus oli vajaa kolme prosenttia koko Suomen energiankulutuksesta. Maa- ja puutarhatalouden raskaan ja kevyen polttoöljyn kokonaiskulutus oli 3,7 terawattituntia, josta moottoripolttoöljyn osuus oli 2,3 terawattituntia.

Lämmitykseen ja viljankuivaukseen käytettiin lämmityspolttoöljyä yhden terawattitunnin edestä. Maa- ja puutarhatalouden sähkönkulutus oli 1,7 terawattituntia. Kotimaiset energian lähteet puu, peltoenergia ja

turve tuottivat yhteensä 47 prosenttia maa- ja puutarhatalouden käyttämästä energiasta. Jättämällä turve pois kotimaisista energialähteistä saatiin uusiutuvan energian osuus, joka on 41 prosenttia.

Sammandrag

Enligt undersökningen om produktionsmetoder i samband med Lantbruksräkningen 2010 bearbetades och/eller såddes cirka hälften av den utnyttjade jordbruksarealen skördeåret 2009–2010. Nästan hälften av denna areal plöjdes på hösten. Ungefär en fjärdedel av åkrarna bearbetades reducerat och vårplöjningens andel var 14 procent.

Direktsådd på obearbetad mark utgjorde 13 procent av den bearbetade eller sådda åkerarealen. I genomsnitt 20 procent av åkerarealen var bar vintertid. Andelen åkerareal täckt av växtlighet vintertid var störst på får-, häst- och nötboskapsgårdar där den bara marken endast utgjorde 5–14 procent tack vare omfattande vall. På svingårdar, fjäderfågårdar, gårdar som odlar specialiserade grödor och på trädgårdslägenheter utgjorde den bara marken vintertid cirka 30 procent.

På nötboskaps- och svingårdar spreds husdjursgödsel på cirka hälften av åkerarealen skördeåret 2009–2010. Där var gödseln oftast flytgödsel. I övriga produktionsinriktningar inom boskapskötseln behandlades och spreds största delen av gödseln fortfarande i fast form. På nästan en tredjedel av spridningsarealen för flytgödsel placerades gödseln direkt i marken och största delen av gödseln som spreds på ytan myllades ner efter spridningen. På så sätt kan näringen från gödseln utnyttjas mer effektivt och mindre mängder näring släpps ut i miljön. På endast en tiondedel av den areal där fastgödsel spritts myllades inte gödseln ner.

Den bevattningsbara arealen var cirka 68 600 hektar eller 3 procent av den utnyttjade jordbruksarealen. Bevattning var möjlig på 4 600 gårdsbruk, vilket utgjorde 7 procent av Finlands jordbruks- och trädgårdsföretag. Den största bevattningsbara jordbruksarealen hade Egentliga Finland. Andelen gårdar som använde bevattning var högst på Åland. Hälften av gårdarna med tillgänglig bevattningsutrustning bevattnade odlingarna 2010. I huvudsak bevattades frilandsgroänsaker och potatis. Den klart största

delen av vattenvolymen förbrukades i bevattning av frilandsgroänsaker där även vattenvolymen per hektar var störst.

År 2010 var antalet använda platser i stall för lösdrift nästan lika stort som i stall för bundna nötkreatur. Vid över hälften av lösdriftplatserna hanterades husdjursgödsel som flytgödsel. Fastgödsel användes vid cirka en tredjedel och djupströgödsel vid knappt en femtedel av lösdriftplatserna. I stall för bundna djur var fastgödselandelens något större än flytgödselandelens.

Nästan 85 procent av svinplatserna fanns i svinstall som delvis hade spaltgolv och där flytgödsel användes. Andelen djupströgsstall var drygt 5 procent. På fjäderfå-, får-, get- och hästgårdar var fastgödsel klart vanligare än flytgödsel.

När traditionella burhönshus inte fick användas i EU efter 2012 skedde en stor förändring i typen av hönshus. År 2010 utgjorde de nya typerna, med bl.a. inredda burar och voljärer, redan cirka en tredjedel av värphönsplatserna, ungefär lika många som de traditionella burplatserna. Golvhönshusen utgjorde nästan en fjärdedel av hönsplatserna.

På mjölkboskapsgårdar var drygt en femtedel av flyt- och fastgödsellagren täckta. På andra nötboskapsgårdar var flytgödselandelens densamma medan 40 procent av fastgödsellagren var täckta. På svingårdarna var nästan hälften av flytgödsellagren och nästan 40 procent av fastgödsellagren täckta. På nötboskapsgårdar räckte gödsellagren i snitt 10–11 månader. På svingårdar var tiden i snitt 11 månader. Bortforsling av gödsel var vanligast på fjäderfågårdar, av vilka nästan hälften gjorde sådana transporter. De transporterade bort i snitt 65 procent av allt gödsel.

Betning var vanligast på mjölkboskapsgårdar (87 procent av gårdarna) och får- och getgårdar (84 procent). Betesarealens andel av den utnyttjade jordbruksa-

realen var i snitt 60 procent på får- och getgårdar och 14 procent på mjölkboskapsgårdar. Betesperioden är kortare ju längre norrut man kommer. Mjölkboskapsgårdar hade en kortare betesperiod än andra husdjursgårdar.

Under 2010 förbrukades cirka 10 terawattimmar eller 10 miljarder kilowattimmar i jordbruks- och trädgårdsföretagen. Jordbruks- och trädgårdsproduktionens energiförbrukning var knappt tre procent av den totala energiförbrukningen i Finland. Jordbruket och trädgårdsodlingen förbrukade 3,7 terawattimmar

brännolja, varav motorbränsle utgjorde 2,3 terawattimmar.

Förbrukningen av eldningsolja för uppvärmning och spannmålstorkning var 1 terawattimme. Jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning var 1,7 terawattimmar. Med inhemska energikällor som trä, åkerenergi och torv producerades totalt 47 procent av energin till jordbruket och trädgårdsodlingen. Om torven inte räknas med får man andelen förnybar energi, som var 41 procent.

Summary

According to the results of the production method survey carried out in conjunction with the 2010 Agricultural Census, about 50 per cent of all utilised agricultural area underwent tillage or sowing or both in the crop year 2009–2010. Almost half of this area was ploughed in the autumn. Approximately one-fourth of the fields were conservation tilled, while the portion that were spring ploughed was 14 per cent.

Direct sowing on non-tilled soil was carried out on 13 per cent of the tilled or sown arable area. An average of 20 per cent of the arable area remained bare over the winter. The share of plant-covered arable area in the winter was largest on sheep, horse and cattle farms, for which the share of bare soil was only 5–14 per cent due to their large turf area. On pig, poultry, special crop and horticultural farms that grew a lot of annual plants, the share of bare soil in the winter was around 30 per cent.

On cattle and pig farms, manure was spread on some 50 per cent of the arable area in the crop year 2009–2010. On these farms, manure was usually in the form of slurry. In other production sectors of animal husbandry, most of the manure was still processed and spread in solid state. In almost one-third of the area on which slurry was spread, it was applied directly on the soil, and most of the manure spread on the surface was incorporated after spreading. This promotes the utilisation of the nutrients in the manure and reduces the release of nutrients into the environment. Manure was not incorporated on only one-tenth of the area treated with solid manure.

The area available for irrigation was about 68,600 hectares, which represented 3 per cent of the utilised agricultural area. Farmland irrigation was possible on 4,600 farms, which represented 7 per cent of the agricultural and horticultural enterprises in Finland. The farmland area available for irrigation was largest in Southwest Finland. The share of irrigating farms was highest in the Åland Islands. Half of the farms with access to irrigation equipment irrigated their cultivated land in 2010. Outdoor vegetables and potatoes were irrigated the most. The majority of the water used for irrigation was consumed in irrigating outdoor vegetables, for which the hectare-specific amount of irrigation water was also largest.

In 2010, loose housing systems already had a cattle capacity almost equal to that of stanchion-tied cow-houses. More than 50 per cent of loose housing system locations handled manure as slurry. The share of solid manure was less than one-third and the share of deep litter housing was less than one-fifth of animal places in loose housing systems. In stanchion-tied cow-houses, the share of solid manure continued to be slightly higher than that of slurry.

Nearly 85 per cent of pig places were in pig houses that had a partially slatted floor and where manure was handled as slurry. The share of deep litter pig houses was only a little more than 5 per cent. On poultry, sheep, goat and horse farms, solid manure was clearly a more common manure handling method than slurry.

A major transition took place in the hennerly types, as the use of traditional battery cages was to be discontinued within the EU by 2012. In 2010, the share of new hennerly types – that is, furnished cages and multi-tiered aviaries – of the places of egg-laying hens was already about one-third, approximately the same as the share of traditional battery cage places. Floor farms represented almost one-fourth of chicken places.

More than one-fifth of slurry and solid manure storages on dairy cattle farms were covered. On other cattle farms, the proportions of covered slurry and solid manure storages were 20 and 40 per cent, respectively. On pig farms, almost 50 per cent of slurry storages and 40 per cent of solid manure storages were covered. On cattle farms, the storages of slurry and solid manure were sufficient for 10–11 months on average. The manure storages of pig farms were good for more than 11 months on average. Removing manure from the farm was most common on poultry farms, almost half of which did so. The share of manure removed from poultry farms was 65 per cent on average.

Grazing was most common on dairy cattle farms (87 per cent) and on sheep and goat farms (84 per cent). On av-

erage, the proportion of the grazing area of the available agricultural area was 60 per cent on sheep and goat farms and 14 per cent on dairy cattle farms. The grazing season became shorter when moving from the south to the north. The grazing season was shorter on dairy cattle farms than on other livestock farms.

In 2010, agricultural and horticultural enterprises consumed about 10 terawatt hours of energy, which equals 10 billion kilowatt hours. Agricultural and horticultural production represented less than 3 per cent of the total energy consumption in Finland. The total consumption of heavy and light fuel oil in agriculture and horticulture was 3.7 terawatt hours, with motor fuel oil accounting for 2.3 terawatt hours.

One terawatt hour of heating fuel oil was consumed for heating and the drying of grain. The electricity consumption of agriculture and horticulture was 1.7 terawatt hours. Finnish sources of energy – wood, field biomass and peat – represented almost 47 per cent of the energy consumed by agriculture and horticulture. The proportion of renewable energy was 41 per cent, which was calculated by excluding peat from the domestic sources of energy.

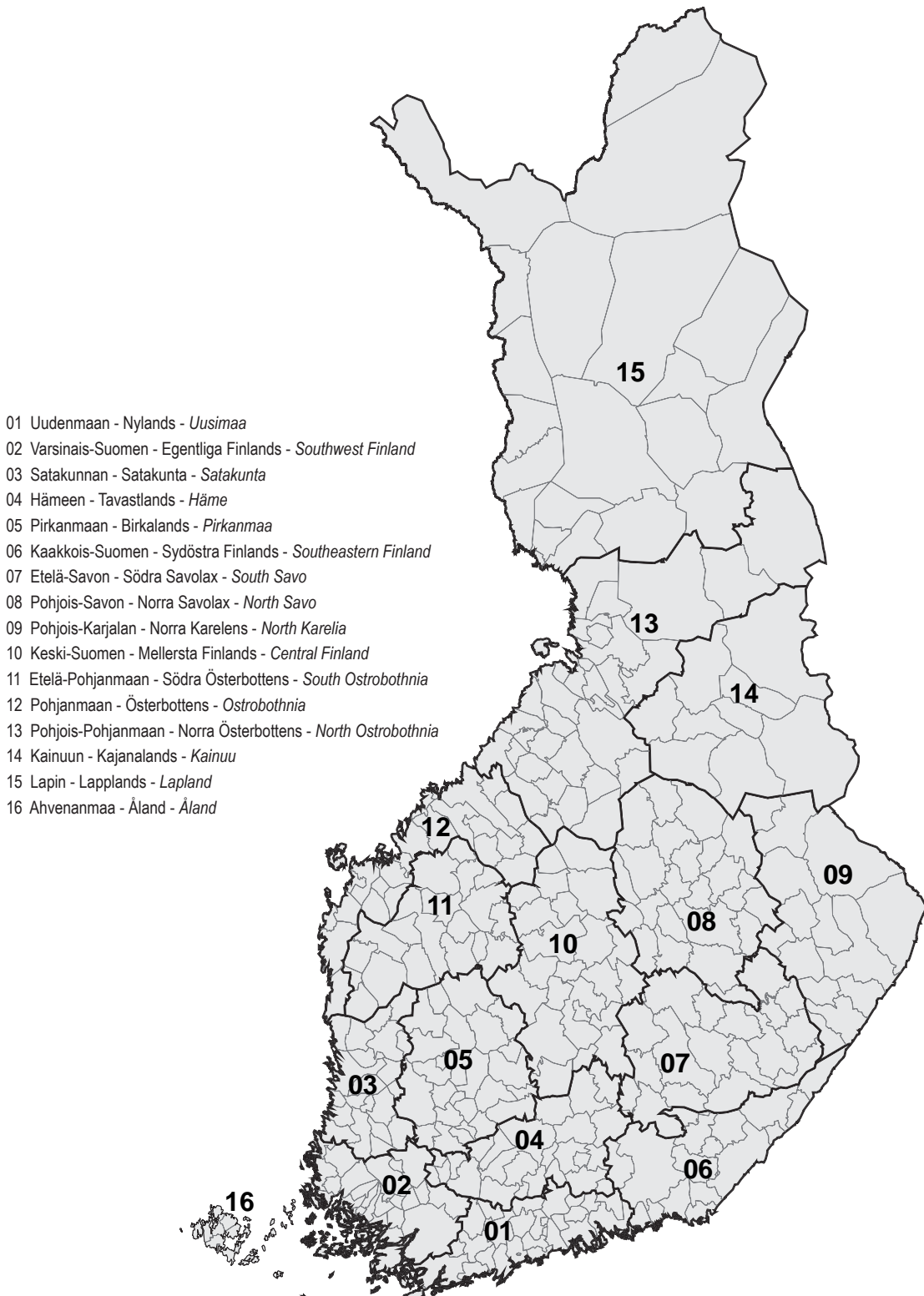
Symbolit ja lyhenteet Symboler och förkortningar *Symbols and abbreviations*

-	Ei yhtään – Värdet noll – <i>Magnitude nil</i>
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller sekretessbelagd <i>Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy</i>
0	Suure on pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä Mindre än hälften av den använda enheten
0,0	<i>Magnitude less than half of unit employed</i>
ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Närings-, trafik- och miljöcentral <i>Centre for Economic Development, Transport and the Environment</i>
EU	Euroopan unioni Europeiska Unionen <i>European Union</i>
SVT FOS OSF	Suomen virallinen tilasto Finlands officiella statistik <i>Official Statistics of Finland</i>
Tike Tike Tike	Tike, Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral <i>Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry</i>
TWh	terawattitunti = 10^6 MWh terawattimme = 10^6 MWh <i>terawatt-hour = 10^6 MWh</i>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) 2010

Närings-, trafik- och miljöcentralerna (ELY-centralerna) 2010

Centres for Economic Development, Transport and the Environment (ELY Centres) 2010

01 Uudenmaan - Nylands - *Uusimaa*

02 Varsinais-Suomen - Egentliga Finlands - *Southwest Finland*

03 Satakunnan - Satakunta - *Satakunta*

04 Hämeen - Tavastlands - *Häme*

05 Pirkanmaan - Birkalands - *Pirkanmaa*

06 Kaakkois-Suomen - Sydöstra Finlands - *Southeastern Finland*

07 Etelä-Savon - Södra Savolax - *South Savo*

08 Pohjois-Savon - Norra Savolax - *North Savo*

09 Pohjois-Karjalan - Norra Karelen - *North Karelia*

10 Keski-Suomen - Mellersta Finlands - *Central Finland*

11 Etelä-Pohjanmaan - Södra Österbottens - *South Ostrobothnia*

12 Pohjanmaan - Österbottens - *Ostrobothnia*

13 Pohjois-Pohjanmaan - Norra Österbottens - *North Ostrobothnia*

14 Kainuun - Kajanalands - *Kainuu*

15 Lapin - Lapplands - *Lapland*

16 Ahvenanmaa - Åland - *Åland*

1.

Viljelysmaan hoito

Skötsel av odlingsmark
Farmland management

1.1 Viljelysmaan muokkaus ja talviaikainen peitteisyys

Noin puolelle käytössä olevasta maatalousmaasta tehtiin muokkaus, kylvö tai molemmat heinäkuun 2009 alun ja kesäkuun 2010 lopun välisenä aikana (taulukko 1.1.1). Kasvintuotantotiloilla yksivuotisten kasvien viljely on yleistä, joten niillä muokatun tai kylvetyn alan osuus on noin kaksi kolmannesta.

Lypsykarja- ja nautakarjatiloiilla, joilla on paljon monivuotista nurmea, vain noin kolmannes peltoalasta muokattiin tai kylvettiin vuoden aikana. Suurin muokaus- tai kylvöala on sika- ja siipikarjatiloiilla, jotka viljelevät viljaa eläintensä rehuksi. Pienin muokatun tai kylvetyn maan osuus on lammis- ja vuohitiloilla sekä hevositiloilla, joilla suuri osa maatalousmaasta on monivuotisena tai pysyvänä rehu- tai laidunnurmena.

Puolet peltoalasta muokattiin vuoden aikana

- Sika- ja siipikarjatiloiilla muokataan maata eniten.
- Neljännes muokkauksesta tehdään kevennetysti.

Yleisin perusmuokkausmenetelmä on edelleen syyskylvö, jota käytetään lähes puolella muokatusta tai kylvetystä peltoalasta (kuvio 1.1.1). Kevennetysti muokataan noin neljännes pelloista. Kevätkynnön osuus on 14 prosenttia ja suorakylvön osuus 13 prosenttia muokatusta tai kylvetystä peltoalasta. Tuotantosuunnista kynnön osuus on suuri lypsykarja-, muu nautakarja-, lammis- ja vuohi- sekä hevositiloilla, joilla kynnettiin

noin kolme neljäsosaa muokatusta tai kylvetystä alasta. Näillä tiloilla on paljon nurmea ja suuri osa lannasta käsitellään kiinteänä. Kyntöä tarvitaan nurmien lopettamiseen ja kiinteän lannan tehokkaaseen multaamiseen. Tämän vuoksi vaihtoehtoisia muokkausmenetelmiä ei voida käyttää yhtä laajasti kuin muissa tuotantosuunnissa.

Keskimäärin 20 prosenttia peltoalasta on mulloksella talvella. Paljon yksivuotisia kasveja viljelevillä sika-, siipikarja-, erikoiskasvi- ja puutarhatiloilla kasvipeitteetön maan osuus talviaikaan on noin 30 prosenttia. Kasvipeitteisyys talvella on suurinta nurmivaltaisilla lammis-, hevos- ja nautakarjatiloiilla, joilla paljaan maan osuus jää 5–14 prosenttiin (kuvio 1.1.2).

Talvella paljaana olevan maatalousmaan osuus on suurin eteläisellä Pohjanmaalla ja Satakunnassa (kuvio 1.1.3). Eteläisen Pohjanmaan alueilla viljellään paljon yksivuotisia viljelykasveja (esimerkiksi kevätiljoja ja perunaa), mutta Etelä-Suomeen verrattuna syysviljojen viljely on vähäisempää ja kevennettyyn muokkaukseen sopivien maalajien osuus on pienempi. Satakunnassa talvisin paljasta peltoalaa lisää yksivuotisten avomaan puutarhakasvien runsas viljely.

Viidesosa pelloista talvella ilman kasvipeitettä

- Nurmea viljelevien karjatilojen pelloilla on eniten kasvipeitettä.

1.1 Bearbetning av odlingsmark och täcke vintertid

Ungefär hälften av den utnyttjade jordbruksarealen bearbetades och/eller såddes mellan juli 2009 och juni 2010 (tabell 1.1.1). På gårdar som producerar grödor är odling av ettåriga grödor vanlig, vilket gör att deras bearbetade eller sådda areal utgör cirka två tredjedelar.

På mjölk- och nötboskapsgårdar, som har mångåriga vallar i stor omfattning, bearbetades eller såddes endast cirka en tredjedel av åkerarealen under året. Den största bearbetnings- eller såddarealen finns på svin- och fjäderfågårdar där spannmål odlas för djurfoder. De minsta andelarna bearbetade eller sådda arealer finns på får- och getgårdar samt på hästgårdar där en stor del av jordbruksarealen utgörs av fleråriga eller permanenta foder- eller betesmarker.

Hälften av åkerarealen bearbetades under året

- Mest bearbetning sker på svin- och fjäderfågårdar.
- En fjärdedel av bearbetningarna görs reducerat.

Den vanligaste metoden för grundbearbetning är fortfarande höstplöjning som tillämpas på närmare hälften av den bearbetade eller sådda åkerarealen (figur 1.1.1). Reducerad bearbetning sker på cirka en fjärdedel av åkrarna. Vårsåddens andel är 14 procent och direktsåddens andel 13 procent av den bearbetade eller sådda åkerarealen. Bland produktionsinriktningarna har plöjningen störst andel på mjölkboskaps- och övriga nötboskapsgårdar, får- och getgårdar samt på häst-

gårdar där ungefär tre fjärdedelar av den bearbetade eller sådda arealen plöjdes under året. På dessa gårdar odlas vall i stor omfattning och en stor del av gödseln behandlas i fast form. Plöjning behövs för slutförande av vallarna och effektiv myllning av fastgödsel. Därför kan alternativa bearbetningsmetoder inte användas i lika stor omfattning som i andra produktionsinriktningar.

I genomsnitt 20 procent av åkerarealen är myllad vintertid. På svingårdar, fjäderfågårdar, gårdar som odlar specialiserade grödor och trädgårdslägenheter utgör den oöväxta marken vintertid cirka 30 procent. Vintertid är växttäckets störst på valldominerade får-, häst- och nötboskapsgårdar, där den bara marken endast utgör 5–14 procent (figur 1.1.2).

Den bara jordbruksarealens andel vintertid är störst i södra Österbotten och i Satakunta (figur 1.1.3). I södra Österbotten odlas ettåriga kulturväxter (t.ex. vårspannmål och potatis) i stor omfattning, men jämfört med södra Finland idkas odling av höstspannmål i mindre skala och andelen jordarter som lämpar sig för reducerad bearbetning är mindre. I Satakunta ökas den bara åkerarealen vintertid av den omfattande odlingen av ettåriga trädgårdsväxter på friland.

Femtedel av åkrarna utan växttäck vintertid

- Boskapsgårdar som odlar vall har störst växttäck.

1.1.1 Perusmuokattu ja kylvetty ala 1.7.2009–30.6.2010

Grundbearbetad och sådd åkerareal 1.7.2009–30.6.2010

Basic tilled and sown arable area, 1 July 2009–30 June 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning <i>Production sector</i>	Käytössä oleva maa- talousmaa Ytnytjäd jordbruks- areal <i>Utilised agricultural area</i> 1000 ha	Muokattu ja/tai kylvetty peltoala Bearbetad och/eller sådd åkerareal <i>Tilled and/or sown arable area</i>	
		1000 ha	%
Lypsykarjatalous – Mjölproduktion – <i>Milk production</i>	568	194	34
Muu nautakarjatalous – Övrig nötboskapshushållning – <i>Other cattle husbandry</i>	200	63	31
Sikatalous – Svinhushållning – <i>Pig husbandry</i>	144	118	82
Siipikarjatalous – Fjäderfåhushållning – <i>Poultry husbandry</i>	44	36	81
Lammas- ja vuohitalous – Får- och gethushållning – <i>Sheep and goat husbandry</i>	17	3	16
Hevostalous – Hästhushållning – <i>Horse husbandry</i>	23	4	16
Viljanviljely – Spannmålsodling – <i>Cereals production</i>	950	629	66
Erikoiskasvintuotanto – Produktion av specialväxter – <i>Special crop production</i>	179	125	70
Puutarhatuotanto – Trädgårdsproduktion – <i>Horticultural production</i>	33	21	64
Muu kasvintuotanto – Övrig växtproduktion – <i>Other plant production</i>	121	32	27
Muu tuotanto – Övrig produktion – <i>Other production</i>	13	4	27
Kaikki tuotantosuunnat – Alla produktionsinriktningar – <i>All production sectors</i>	2 292	1 228	54

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

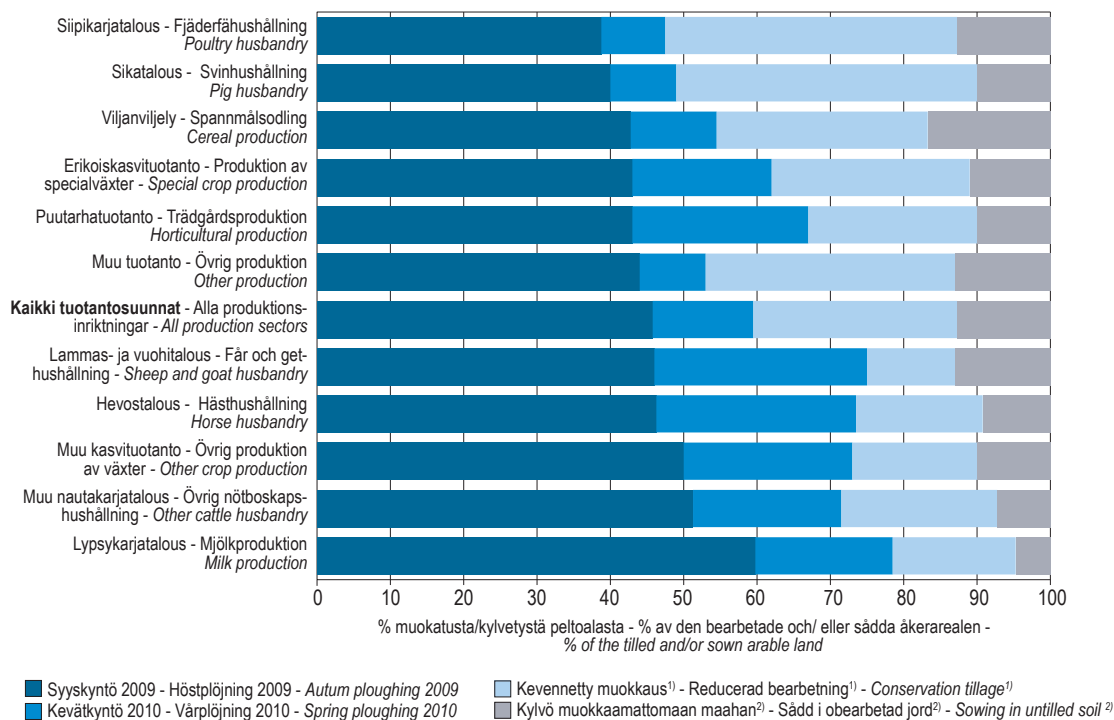
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.1.1 Perusmuokausmenetelmä 1.7.2009–30.6.2010

Grundbearbetningsmetod 1.7.2009–30.6.2010

Method of basic cultivation, 1 July 2009–30 June 2010

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

1) Määritelmä sivulla 57. Jos peltoala sekä muokattiin kevennetysti että kynnettiin, se on mukana vain kyntöalassa. - Definitionen på sidan 58. Om åkern både bearbetades reducerat och plöjdes, räknas den endast in i den plöjda arealen. - The definition on page 59. If the arable area was both conservation tilled and ploughed, it is only included in the ploughed area.

2) Ei sisällä täydennyskylvettyä nurmialaa. - Inkluderar inte kompletteringsödd vall. - Does not include supplementary sown grassland area.

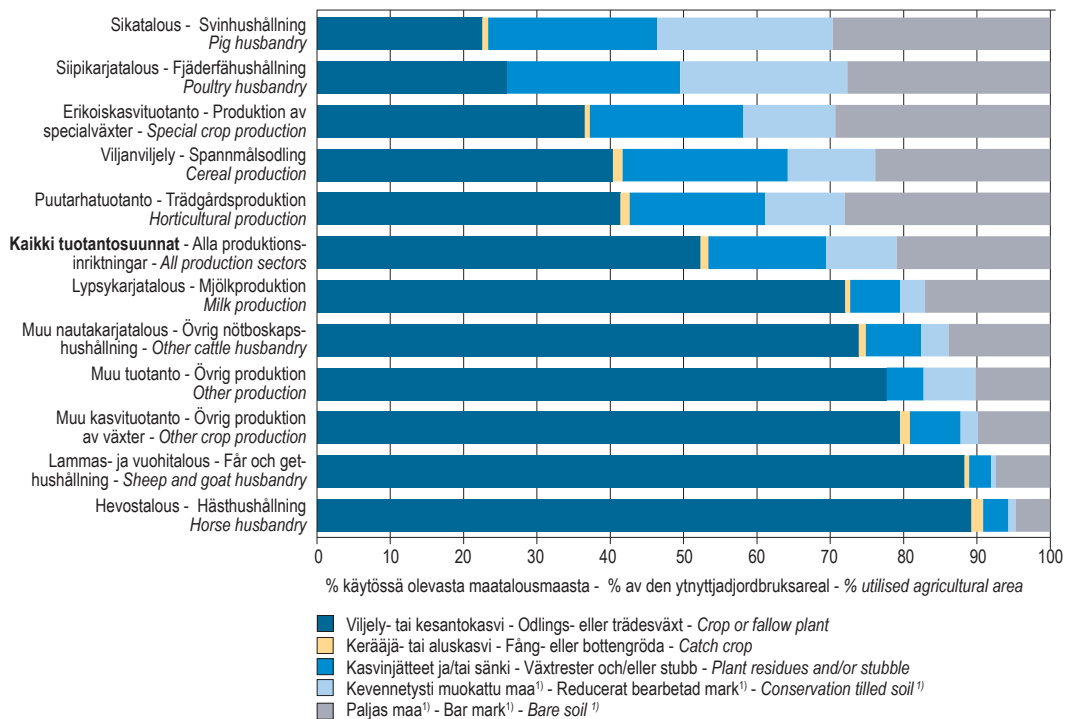
Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 – Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.1.2 Maatalousmaan peitteisyys talvella 2009–2010

Växttäcke på jordbruksarealen på vintern 2009–2010

Soil cover on agricultural land area, winter 2009–2010

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

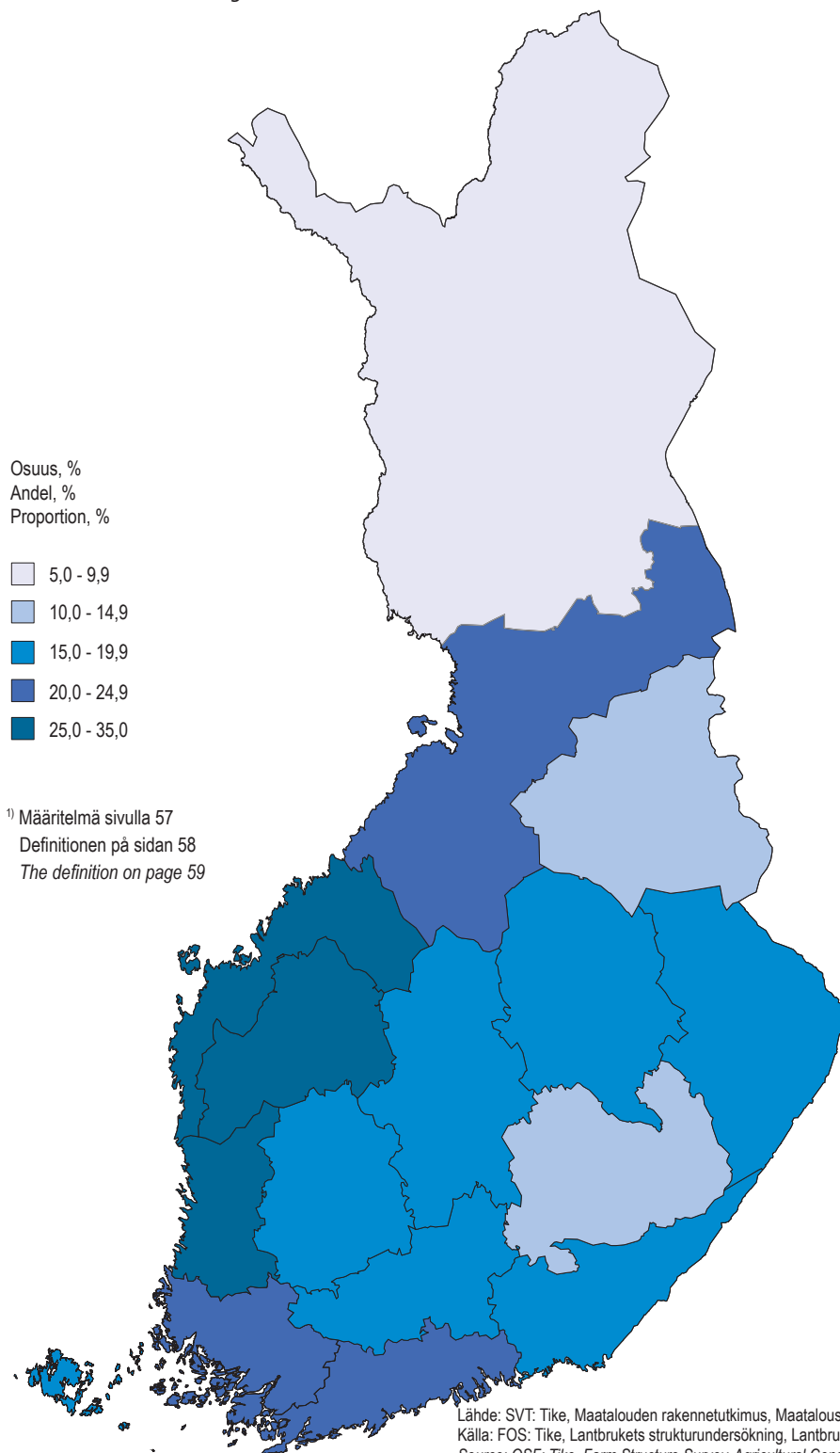
¹⁾ Määritelmä sivulla 57. - Definitionen på sidan 58. - The definition on page 59

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.1.3 Paljaana olleen maan¹⁾ osuus käytössä olevasta maatalousmaasta talvella 2009–2010

Andel mark som varit bar¹⁾ av den utnyttjade jordbruksarealen på vintern 2009–2010

Percentage of bare soil¹⁾ of utilised agricultural area, winter 2009–2010

1.2 Saman kasvilajin jatkuva viljely

Viljelyä pidetään jatkuvana, jos peltoala on ollut saman viljelykasvin viljelyssä vähintään kolmena peräkkäisenä vuonna. Tällaisen alan osuus on suurin rehuviljaa viljelevillä sikatiloilla, joilla viljely keskittyy usein vain muutamaankasvilajiin. Saman lajin jatkuva viljely eli monokulttuuri altistaa viljelykasvin erilaisille tuhoeläimille, kasvitaudeille ja rikkakasveille, jolloin sato pienenee. Muilla kotieläintiloilla viljellään yleensä sekä viljaa että nurmea, mikä monipuolistaa kasvilajivalikoimaa.

Samana kasvia vähintään kolme vuotta peräkkäin viljeltyä tiloja löytyy eniten Pohjanmaalta ja vähiten Uudeltamaalta. Pohjanmaalla jatkuva saman lajin viljelyä lisää useiden tilojen erikoistuminen kevätiljojen tai perunan viljelyyn. Uudellamaalla on myös paljon viljattiloja, mutta eteläinen sijainti mahdollistaa laajemmän kasvilajivalikoiman. Varsinais-Suomeen verrattuna Uudellamaalla on vähemmän sika- ja siipikarjatiloja ja näin ollen pienempi tarve jatkuvaan rehuviljan viljelyyn.

Nurmi on usein samalla lohkolla pitkään, mutta monivuotisella nurmella monokulttuurin haitat eivät ole yhtä ilmeisiä kuin yksivuotisilla kasveilla. Nurmivuosi- na muokkaus- ja kylvötyöt eivät tiivistä maata ja ympärivuotinen kasvipeite estää ravinteiden huuhtoutumista. Siksi jatkuva nurmenviljely ei ole samalla tavalla haitallista kuin saman yksivuotisen kasvilajin viljely useana peräkkäisenä vuotena. Nurmenkin viljelyyn tulee yleensä tauko, kun se uudistetaan muutaman vuoden välein.

Sikatiloilla eniten monokulttuuria

- Saman kasvilajin jatkuva viljely yleisintä Pohjanmaalla ja vähäisintä Uudellamaalla

1.2 Upprepad odling av samma växtsort

Odlingen anses vara upprepad om samma odlingsväxt odlas på åkerarealen minst tre år i rad. Andelen för denna areal är störst på svingårdar som odlar fodersäd och där man ofta bara odlar några få sorter. Upprepad odling, monokultur, exponerar växten för olika skadedjur, växtsjukdomar och ogräs, varvid skörden minskar. På övriga husdjursgårdar odlas vanligen både spannmål och vall, vilket diversifierar växtbeståndet.

Mest gårdar med upprepad odling under minst tre år i rad finns i Österbotten och minst i Nyland. I Österbotten är den upprepade odlingen av samma art omfattande på grund av att flera gårdar specialiserat sig på odling av vårspannmål eller potatis. I Nyland finns ett stort antal spannmålgårdar, och läget i söder möjliggör ett mer omfattande sortiment av växtarter. Jämfört med Egentliga Finland finns det färre svin- och fjäderfågårdar i Nyland, och behovet av upprepad odling av fodersäd är därför mindre.

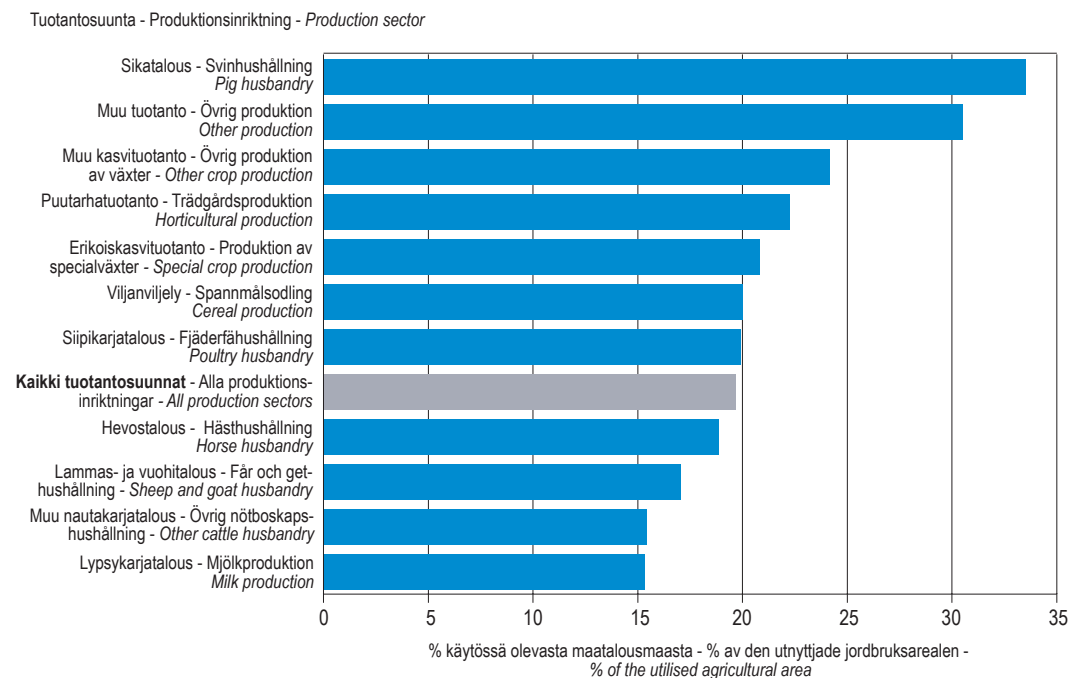
Vall odlas ofta på samma skifte under lång tid, men de monokulturella skadorna är inte lika uppenbara på fleråriga vallar som på ettåriga grödor. Under vallåren gör bearbetningen och plöjningen inte jorden tätare, och växttäcknet året runt förhindrar näringsurlakningen. Av den anledningen är upprepad odling av vallar inte på samma sätt skadlig som odling av samma ettåriga växtart flera år i rad. Vanligen avbryts odlingen av vall också när den förnyas med några års mellanrum.

Andelen för monokultur störst på svingårdar

- Upprepad odling av samma växtsort vanligast i Österbotten och minst i Nyland.

1.2.1 Vuosina 2008–2010 samalla kasvilajilla ollut peltoala

Åkerareal där samma växtart har odlats åren 2008–2010
 Arable land cultivated with the same crop, 2008–2010

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 –
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.3 Karjanlannan käyttö

Lannanlevitykseen käytetyn peltoalan osuus on luonnollisesti suurin karjatiloiilla (taulukko 1.3.1, kuvio 1.3.1). Nauta- ja sikatiloilla noin puolet peltoalasta lannoitettiin karjanlannalla heinäkuun 2009 alun ja kesäkuun 2010 lopun välisenä aikana. Näissä tuotantosuunnissa lietalannan levitysala on suurempi kuin kiinteän lannan. Muissa karjatalouden tuotantosuunnissa lanta käsitellään ja levitetään edelleen pääosin kiinteään. Lammas- ja vuohitaloudessa sekä hevostaloudessa lannan levitystä vähentää runsas laiduntaminen. Tuolloin suuri osa lannasta jää laitumelle eikä vaadi erillistä levitystä. Kasvintuotantotiloilla lannan käyttö on vähäistä, noin 5–10 prosenttia peltoalasta. Lantaa ei juurikaan viedä karjatiloilta kasvinviljelytilojen pelloille.

Neljännes pelloista sai lantaa

- Lietelanta on yleisin nauta- ja sikatiloilla.
- Lannanlevitystä on eniten Pohjois-Savossa.
- Suurin osa lannasta sijoitetaan tai mullataan levityksen jälkeen.

Karjatalousvaltaisessa Pohjois-Savossa karjanlannalla lannoitetun peltoalan osuus on ELY-keskusalueista suurin. Se on korkea myös muilla karjatalousvaltaisilla alueilla kuten Pohjanmaalla, Kainuussa, Lapissa ja Pohjois-Karjalassa (kuvio 1.3.3). Pohjanmaalla turkiseläinten lanta lisää osaltaan lannanlevitystä.

Lietelanta sijoitetaan suoraan maahan lähes kolmanneksella levitysalasta ja pintalevitetyistäkin lannasta suurin osa mullataan levityksen jälkeen (kuvio 1.3.2). Tämä edistää lannan ravinteiden hyväksikäyttöä ja vähentää ravinnepäästöjä ympäristöön. Kiinteällä lannalla lannoitetusta alasta vain kymmenesosalla lanta jää multaamatta.

Virtsaa ja lantavettä levitetään muita lantalajeja useammin kasvustoon ja levitystekniikkana on yleensä pinta-levitys ilman multausta. Keväällä tai syksyllä levitetty lanta mullataan yleensä muokkaamalla. Kasvukauden aikana viljelykasvien kasvustoon levitetty lanta jää kuitenkin pellon pinnalle, ellei sitä sijoiteta suoraan maahan.

1.3 Användning av boskapsgödsel

Andelen åkerareal gödslad med husdjursgödsel var naturligtvis störst på boskapsgårdarna (tabell 1.3.1, figur 1.3.1). På nötboskaps- och svingårdar gödslades cirka hälften av åkerarealen med husdjursgödsel från början av juli 2009 till slutet av juni 2010. Inom dessa produktionsinriktningar var spridningsarealen större för flytgödsel än för fastgödsel. I övriga produktionsinriktningar inom boskapskötseln behandlas och sprids största delen av gödseln fortfarande i fast form. I får-, get- och hästskötseln reduceras gödselspridningen av omfattande betning. Största delen av gödseln blir kvar på betesmarken och kräver inte separat spridning. På gårdar som producerar grödor är gödsel användningen liten, cirka 5–10 procent av åkerarealen. Gödsel från boskapsgårdar transporteras endast i liten utsträckning till dessa gårdar.

En fjärdedel av åkrarna gödslades med husdjursgödsel

- Flytgödsel är det vanligaste gödselslaget på nötboskaps- och svingårdar.
- Gödselspridningen är störst i Norra Savolax.
- Största delen av gödseln placeras ut eller myllas ner efter spridning.

Av ELY-centralernas områden är andelen åkerareal som gödslas med husdjursgödsel störst i boskapsdominerade Norra Savolax. Andelen är även hög i andra boskapsdominerade regioner som Österbotten, Kajanaland, Lappland och Norra Karelen (figur 1.3.3). I

Österbotten är gödselspridningen omfattande delvis på grund av gödsel från pältdjur.

På nästan en tredjedel av spridningsarealen placeras flytgödseln direkt i marken och största delen av gödseln som spritts på ytan myllas ner efter spridningen (figur 1.3.2). På så sätt kan näringen från gödseln utnyttjas mer effektivt och mindre mängder näring släpps ut i miljön. På endast en tiondedel av fastgödselarealen myllas inte gödseln ner.

Urin och gödselvatten sprids oftare än andra gödsel­slag i vegetationen och den vanligaste spridningstekniken är spridning på ytan utan nermyllning. Gödsel som sprids på våren eller hösten myllas oftast ner genom jordbearbetning. Under vegetationsperioden ligger den gödsel som sprids över växande grödor kvar på åkern, såvida den inte placeras direkt i marken.

1.3.1 Lantaa saanut peltoala 1.7.2009–30.6.2010

Åkerareal där gödsel spritts ut 1.7.2009–30.6.2010

Arable land on which manure was spread, 1 July 2009–30 June 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning <i>Production sector</i>	Lantalaji ¹⁾ Gödselslag ¹⁾ <i>Type of manure¹⁾</i>		
	Lietelanta Flytgödsel <i>Slurry</i>	Kiinteä lanta Fast gödsel <i>Solid manure</i>	Virtsa/lantavesi Urin/gödselvatten <i>Urine/liquid manure</i>
	1000 ha		
Lypsykarjatalous – Mjölproduktion – <i>Milk production</i>	193,4	66,0	44,0
Muu nautakarjatalous – Övrig nötboskapshushållning – <i>Other cattle husbandry</i>	39,6	36,4	4,9
Sikatalous – Svinhushållning – <i>Pig husbandry</i>	71,0	9,4	3,8
Siipikarjatalous – Fjäderfåhushållning – <i>Poultry husbandry</i>	2,4	17,4	0,4
Lammas- ja vuohitalous – Får- och gethushållning – <i>Sheep and goat husbandry</i>	0,5	1,4	0,1
Hevostalous – Hästhushållning – <i>Horse husbandry</i>	0,1	2,7	0,2
Viljanviljely – Spannmålsodling – <i>Cereals production</i>	43,8	24,9	3,1
Erikoiskasvintuotanto – Produktion av specialväxter – <i>Special crop production</i>	5,6	5,1	0,2
Puutarhatuotanto – Trädgårdsproduktion – <i>Horticultural production</i>	0,9	0,9	0,0
Muu kasvintuotanto – Övrig växtproduktion – <i>Other plant production</i>	8,5	3,2	1,2
Muu tuotanto – Övrig produktion – <i>Other production</i>	0,7	0,3	0,0
Kaikki tuotantosuunnat – Alla produktionsinriktningar – <i>All production sectors</i>	366,5	167,7	57,8

¹⁾ Sama peltoala on voinut saada useaa eri lantalajia. Levityskertoja on voinut olla useita. – Ett flertal olika gödselslag kan ha spridits på samma åkerareal. Spridningsgångerna kan ha varit flera till antalet. – *The same field area may have received several different types of manure. Manure may have been spread on several occasions.*

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

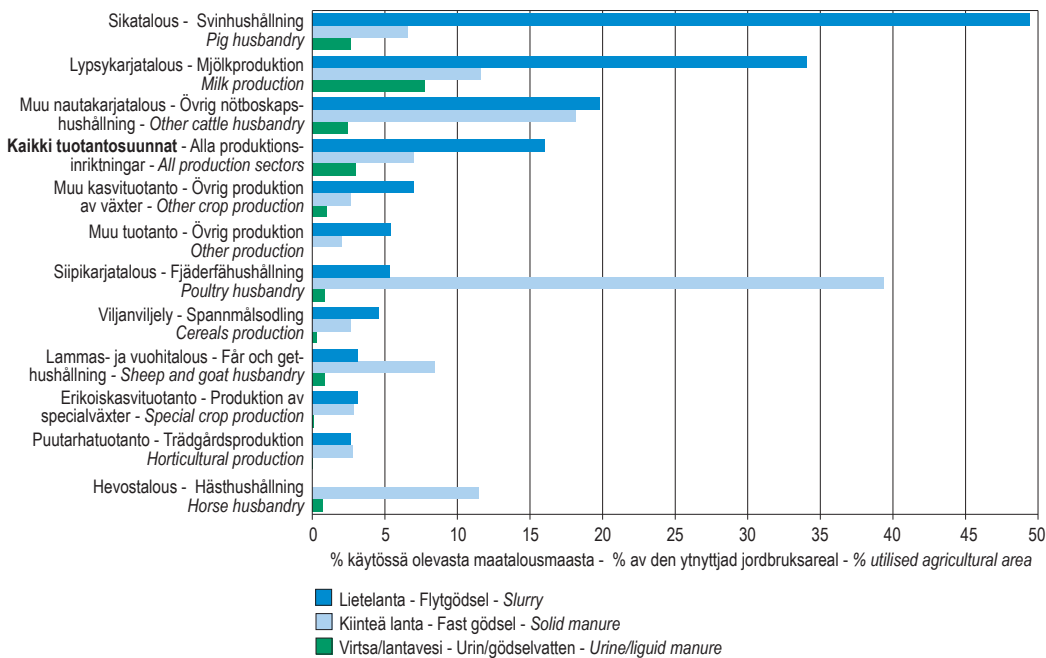
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.3.1 Lantaa saaneen peltoalan osuus käytössä olevasta maatalousmaasta tuotantosuunnittain 1.7.2009–30.6.2010

Andel areal där gödsel spritts ut av den utnyttjade jordbruksarealen enligt produktionsinriktning 1.7.2009–30.6.2010

Percentage of manured area in the utilised agricultural area by production sector, 1 July 2009–30 June 2010

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

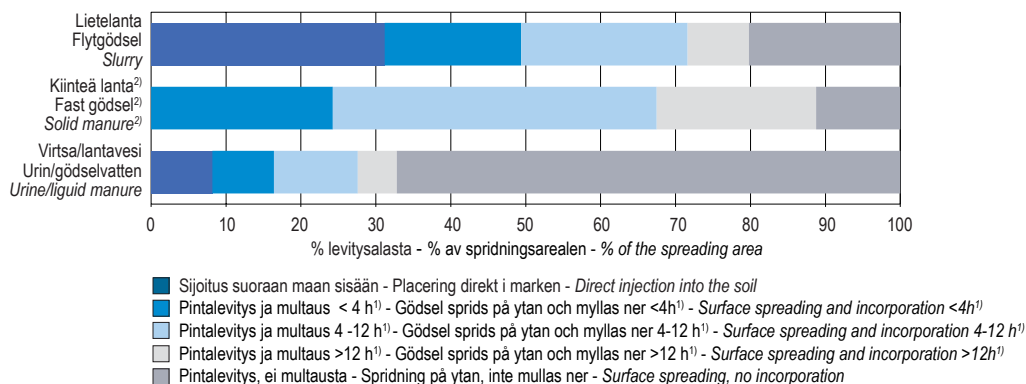

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 – Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.3.2 Lannan sijoittaminen tai multaaminen 1.7.2009–30.6.2010

Placering och nermyllning av husdjursgödsel 1.7.2009–30.6.2010

Manure injection or incorporation into the soil, 1 July 2009–30 June 2010

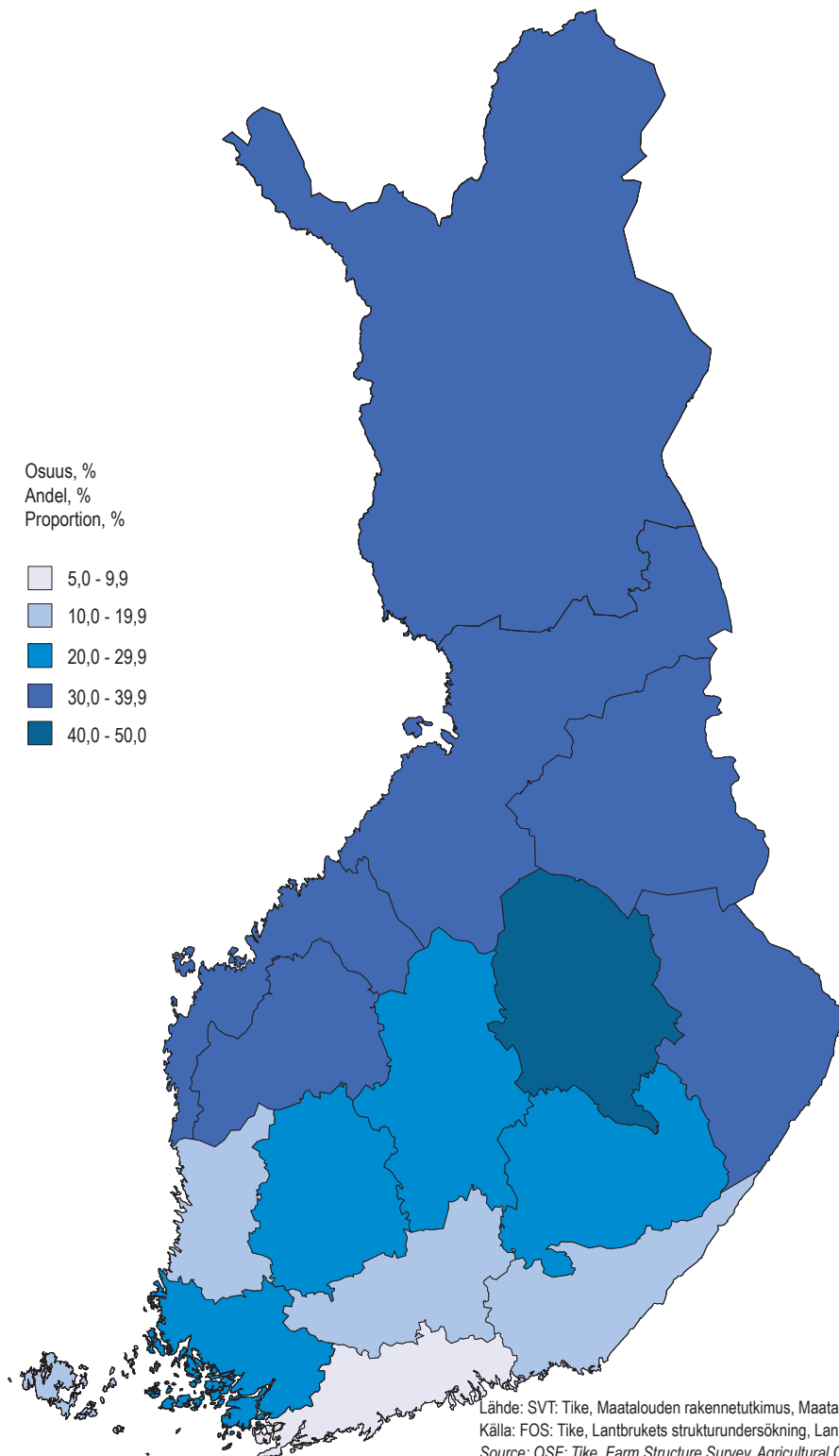
¹⁾ Levityksen ja multausten välinen aika. - Tid mellan spridning och nermyllning. - The time between spreading and incorporation.

²⁾ Sijoitus suoraan maan sisään ei ole teknisesti mahdollista. - Placering direkt i marken är inte tekniskt möjlig. - Direct injection into the soil is technically impossible.

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 – Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.3.3 Lantaa saaneen peltoalan osuus käytössä olevasta maatalousmaasta alueittain 1.7.2009–30.6.2010

Andel areal där gödsel spritts ut av den utnyttjade jordbruksarealen enligt område 1.7.2009–30.6.2010
Percentage of manured area in the utilised agricultural area by region, 1 July 2009–30 June 2010

1.4 Kastelu

Suomessa avomaan kastelun merkitys on koko maataloustuotannon kannalta melko vähäinen. Vaihtelevissa sääoloissa viljelykasvit kärsivät joskus kuivuudesta ja toisinaan taas liiasta kosteudesta. Keväällä ja alkukesällä on usein kuivia sääjaksoja, jotka haittaavat erityisesti keväällä kylvettäviä kasveja.

Suomessakin kastelulla saataisiin usein isompi ja laadultaan parempi sato mutta kastelu on yleensä kannattavaa vain puutarhatuotannossa ja erikoiskasvien viljelyssä. Näiden tuotantosuuntien viljelykasvien taloudellinen tuotto ja kastelulla saavutettava tuoton lisäys ovat viljelyalaan suhteutettuina huomattavasti suuremmat kuin esimerkiksi viljanviljelyssä. Suomessa kastelua käytetäänkin lähinnä vain puutarhakasvien ja perunan viljelyssä.

Kasteltavissa olevaa alaa on Suomessa noin 68 600 hehtaaria eli 3 prosenttia käytössä olevasta maatalousmaasta. Maatalousmaan kastelu on mahdollista 4 600 tilalla, mikä on 7 prosenttia Suomen maatalous- ja puutarhayrityksistä (taulukko 1.4.1).

Alueellisesti tarkasteltuna kasteltavissa oleva ala on suurin Varsinais-Suomessa, jossa lähes 16 prosenttia alueen tiloista voi kastella viljelyksiään (kuvio 1.4.1). Kastelua käyttävien tilojen osuus on suurin Ahvenanmaalla, lähes 29 prosenttia. Kastelualan osuus maatalousmaasta on muita alueita korkeampi myös Uudellamaalla, Satakunnassa ja Hämeessä.

Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Ahvenanmaalla kastellaan avomaan vihanneksia ja Ahvenanmaalla myös omenatarhoja. Savossa kastelu liittyy ennen kaikkea mansikan ja muiden marjojen viljelyyn ja Pohjanmaalla perunanviljelyyn.

Puolet niistä tiloista, joilla on kastelukalustoa käytettävissä, kasteli viljelyksiään vuonna 2010. Maatalousmaata kasteltiin 13 000 hehtaaria, mikä on 19 prosenttia kasteltavissa olevasta alasta. Puutarhatuotannossa kastellun alan osuus oli selvästi keskimääräistä suurempi eli noin puolet kasteltavissa olevasta alasta (taulukko 1.4.2, kuvio 1.4.2).

Pääosin kasteltiin avomaan vihanneksia ja perunaa (taulukko 1.4.3). Kasteluun käytetyn veden määrästä

suurin osa kului avomaan vihannesten kasteluun, joilla myös hehtaarikohtainen vesimäärä oli suurin (taulukko 1.4.4).

Kastelu on perinteisesti tehty sadettamalla, mutta tihkukasteluakin käytetään yleisesti. Tihkukuksen etuna on sadetusta pienempi haihtuminen. Sen ansiosta tihkukuksessa suurempi osa kasteluviedestä saadaan viljelykasvien käyttöön. Mansikan ja muiden marjojen sekä omenapuiden kastelussa tihkukuksella on merkittävä osuus. Vihanneksia ja perunaa kasteltiin lähes pelkästään sadettamalla (kuvio 1.4.3).

Kastelussa käytetään yleensä pintavettä, joka on peräisin tilan alueella sijaitsevasta lammesta tai muusta suuremmasta tilan ulkopuolelle ulottuvasta vesistöstä (taulukko 1.4.5). Joillain alueilla myös pohjaveden käyttö on merkittävää.

Puutarhakasveja ja perunaa kastellaan

- Kolme prosenttia maatalousmaasta voidaan kastella.
- Kasteltavissa olevasta alasta kasteltiin 19 prosenttia vuonna 2010.
- Kasteltavissa oleva alaa on eniten Varsinais-Suomessa.
- Marjaviljelyksiä tihkukastellaan.

Kun kasvukauden aikana lämpötila laskee nollan alapuolelle, viljelykasvien hallavaurioita voidaan estää sadettamalla. Hallantorjuntasadetus on yleisintä hallanarkojen puutarhakasvien viljelyssä. Puutarhakasvien viljelyä päätuotantosuuntanaan harjoittavat tilat käyttivät hallantorjuntasadetusta kolmella prosentilla maatalousmaa-alastaan.

Hallantorjuntaa tehtiin eniten Varsinais-Suomessa, jossa hallasadetuksen saaneen alan osuus alueen maatalousmaasta oli 0,3 prosenttia. Ahvenanmaalla on runsaasti puutarhatuotantoa, mutta lauhan ilmaston vuoksi hallantorjuntaa ei tarvittu.

1.4 Bevattning

I Finland har bevattning av friland ganska liten betydelse för jordbruksproduktionen. I varierande väderförhållanden lider odlingsväxter ibland av torka och ibland av för hög fuktighet. På våren och försommaren finns ofta torra väderperioder som i synnerhet skadar vårsådda växter.

Även i Finland skulle skörden bli större och av högre kvalitet med hjälp av bevattning, men den är oftast bara lönsam vid trädgårdsproduktion och odling av speciella grödor. För dessa produktionsinriktningar ger bevattning klart högre intäkter och intäktsökningar relaterat till odlingsarealen än inom t.ex. spannmålsodling. I Finland används bevattning främst vid odling av trädgårdsväxter och potatis.

Den bevattningsbara arealen i Finland är cirka 68 600 hektar eller 3 procent av den utnyttjade jordbruksarealen. Bevattning är möjlig på 4 600 gårdsbruk, vilket utgör 7 procent av Finlands jordbruks- och trädgårdsföretag (tabell 1.4.1).

Regionalt är den bevattningsbara arealen störst i Egentliga Finland, där nästan 16 procent av regionens gårdar skulle kunna bevattna odlingarna (figur 1.4.1). Andelen gårdar som använder bevattning är störst på Åland, nästan 29 procent. Högre andelar än i övriga regioner finns även i Nyland, Satakunta och Tavastland.

I Egentliga Finland, Satakunta och på Åland bevattnas frilandsgroänsaker och på Åland även äppelodlingar. I Savolax används bevattning framför allt vid odling av jordgubbar och andra bär och i Österbotten vid potatisodling.

Hälften av gårdarna med tillgänglig bevattningsutrustning bevattnade odlingarna 2010. 13 000 hektar jordbruksmark bevattnades, vilket är 19 procent av den bevattningsbara arealen. Bevattningsandelen är klart större än genomsnittet vid trädgårdsproduktion, cirka hälften av den bevattningsbara arealen (tabell 1.4.2, figur 1.4.2).

I huvudsak bevattnades frilandsgroänsaker och potatis (tabell 1.4.3). Den största delen av vattenvolymen

förbrukades vid bevattning av frilandsgroänsaker, där även vattenvolymen per hektar var störst (tabell 1.4.4).

Traditionellt används spridarbevattning, men även droppbevattning sker allmänt. Droppbevattningens fördel är mindre avdunstning jämfört med spridarbevattning, varvid växterna kan tillgodogöra sig en större andel av vattnet. Droppbevattning spelar en betydande roll vid bevattning av jordgubbar, andra bär och äppelträd. Groänsaker och potatis bevattnades nästan helt via spridarbevattning (figur 1.4.3).

Oftast används ytvatten från en tjärn på gårdens område eller något annat större vattensystem som helt eller delvis finns utanför gården (tabell 1.4.5). I vissa regioner är användningen av grundvatten betydande.

Trädgårdsväxter och potatis bevattnas

- Tre procent av jordbruksmarken kan bevattnas.
- 2010 bevattnades 19 procent av den bevattningsbara arealen.
- Den största bevattningsbara arealen fanns i Egentliga Finland.
- Bärödlingar droppbevattnas.

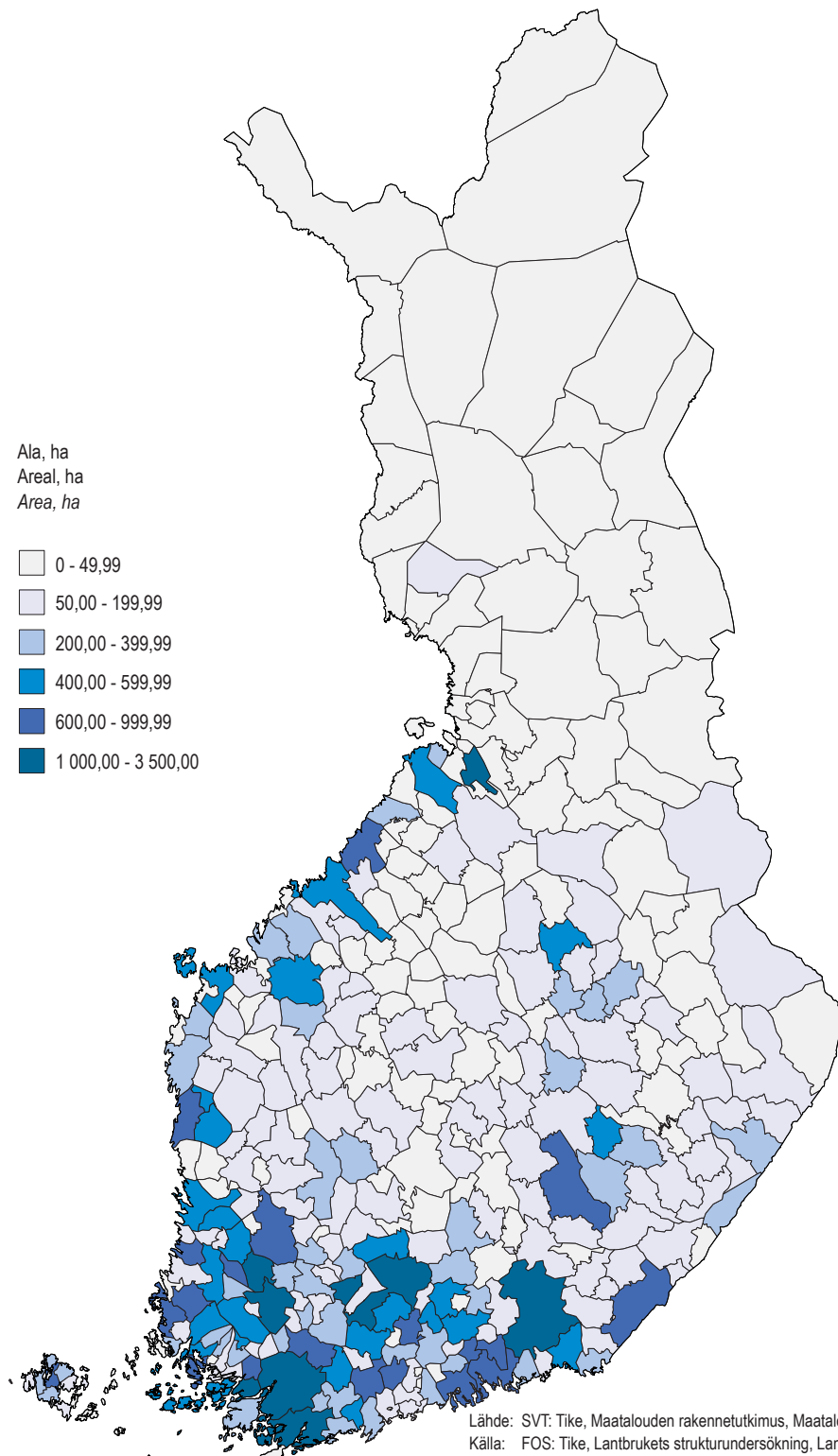
Vid minusgrader under vegetationsperioden kan man förhindra frostsador på växter genom spridarbevattning. Detta är vanligast vid odling av frostkänsliga trädgårdsväxter. Gårdar med odling av trädgårdsväxter som huvudinriktning använder frostsdyddande spridarbevattning på tre procent av jordbruksarealen.

Mest omfattande var frostbekämpningen i Egentliga Finland, där frostsdyddande spridarbevattning används på 0,3 procent av regionens jordbruksmark. Åland har stor trädgårdsproduktion, men det milda klimatet gör att frostbekämpning inte behöves.

1.4.1 Kasteltavissa oleva pelto- ja puutarha-ala kunnittain vuonna 2010

Bevattningsbar åker- och trädgårdsareal enligt kommun år 2010

Field and horticultural area available for irrigation by municipality, 2010

1.4.2 Kasteltu pelto- ja puutarha-ala kunnittain vuonna 2010

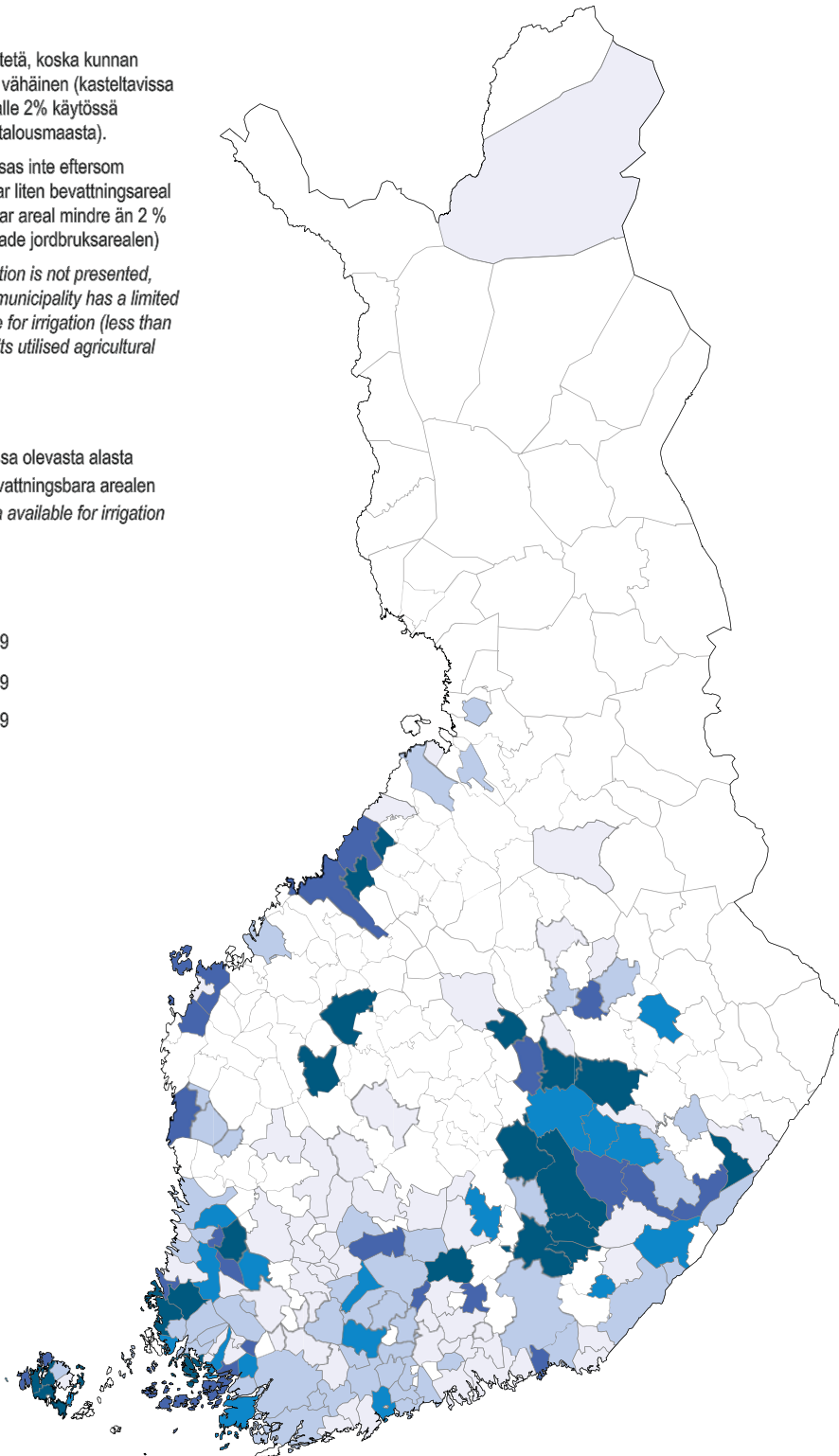
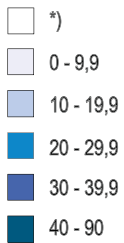
Bevattnad åker- och trädgårdsareal enligt kommun år 2010
Irrigated field and horticultural area by municipality, 2010

* Tietoa ei esitetä, koska kunnan kasteluuala on vähäinen (kasteltavissa oleva ala on alle 2% käytössä olevasta maatalousmaasta).

* Uppgiften visas inte eftersom kommunen har liten bevattningsareal (bevattningsbar areal mindre än 2 % av den utnyttjade jordbruksarealen)

* *The information is not presented, because the municipality has a limited area available for irrigation (less than 2 per cent of its utilised agricultural area).*

% kasteltavissa olevasta alasta
% av den bevattningsbara arealen
% of the area available for irrigation

1.4.1 Kasteltavissa oleva pelto- ja puutarha-ala tuotantosuunnittain vuonna 2010

Bevattningsbar åker- och trädgårdsareal enligt produktionsinriktning år 2010

Field and horticultural area available for irrigation by production sector, 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning <i>Production sector</i>	Kastelutilat tuotantosuunnittain ¹⁾ Bevattningsgårdar enligt produktionsinriktningen ¹⁾ <i>Irrigation farms by production sector¹⁾</i>		Kasteltavissa oleva ala tuotantosuunnittain ²⁾ Bevattningsbar areal enligt produktionsinriktningen ²⁾ <i>Area available for irrigation by production sector²⁾</i>		
	kpl st.	% tiloista % av gårdar	ha	% KMM:sta ³⁾ % av UJA ³⁾ % of UAA ³⁾	% kastelutilojen KMM:sta ^{1,3)} % av bevattningsgårdarnas UJA ^{1,3)} % of irrigation farms' UAA ^{1,3)}
	number	% of farms			
Puutarhatuotanto – Trädgårdsproduktion – <i>Horticultural production</i>	1 238	42,1	10 269	31,0	44,1
Erikoiskasvintuotanto ⁴⁾ – Produktion av specialväxter ⁴⁾ – <i>Special crop production⁴⁾</i>	919	25,0	18 201	10,2	37,2
Muut tuotantosuunnat – Övriga produktionsinriktningar – <i>Other production sectors</i>	2 450	4,3	40 111	1,9	31,2
Kaikki tuotantosuunnat – Alla produktionsinriktningar – <i>All production sectors</i>	4 607	7,2	68 581	3,0	34,1

¹⁾ Kastelutilat = tilat, joilla on kasteltavissa olevaa maatalousmaata – Bevattningsgårdar = gårdar med bevattningsbar jordbruksmark – *Irrigation farms refer to farms that have farmland available for irrigation.*

²⁾ Ei sisällä kasvihuoneita, määritelmä sivulla 57. – Exkl. växthus, definitionen på sidan 58. – *Excl. greenhouses, the definition on page 59.*

³⁾ KMM = käytössä oleva maatalousmaa – UJA = utnyttjad jordbruksareal – UAA = *utilised agricultural area*

⁴⁾ Peruna merkittävin kasteltava viljelykasvi erikoiskasvintuotannossa – Potatis är den mest betydande odlingsväxten inom produktionen av specialväxter – *Potato is the most significant irrigated cultivated plant in special plant production.*

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.4.2 Kasteltu pelto- ja puutarha-ala tuotantosuunnittain vuonna 2010

Bevattnad åker- och trädgårdsareal enligt produktionsinriktning år 2010
Irrigated field and horticultural area by production sector, 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning Production sector	Vuonna 2010 kastelleet tilat tuotantosuunnittain – Gårdar som bevattnat år 2010 enligt produktionsinriktningen Farms that irrigated in 2010 by production sector			Kuivuuden vuoksi kasteltu ala 2010 ¹⁾ tuotantosuunnittain Areal som bevattnats på grund av torka år 2010 ¹⁾ enligt produktionsinriktningen Area irrigated due to dryness in 2010 ¹⁾ by production sector			
	kpl -st. number	% tiloista % av gårdar % of farms	% kastelutiloista ²⁾ % av bevattningsgårdarna ²⁾ of irrigation farms ²⁾	ha	% KMM:sta ³⁾ % av UJA ³⁾ % of the UAA ³⁾	% kastelutilojen ²⁾ KMM:sta ³⁾ % av bevattningsgårdarnas ²⁾ UJA ³⁾ % of irrigation farms ²⁾ UAA ³⁾	% kasteltavissa olevasta alasta % av den bevattningsbara arealen % of the area available for irrigation
Puutarhatuotanto – Trädgårdsproduktion – Horticultural production	982	33,4	58,3	5 076	15,3	21,8	49,4
Erikoiskasvintuotanto ⁴⁾ – Produktion av specialväxter ⁴⁾ – Special crop production ⁴⁾	528	14,3	49,3	4 404	2,5	9,0	24,2
Muut tuotantosuunnat – Övriga produktionsinriktningar – Other production sectors	829	1,4	50,0	3 360	0,2	2,6	8,4
Kaikki tuotantosuunnat – Alla produktionsinriktningar – All production sectors	2 339	3,7	50,8	12 840	0,6	6,4	18,7

¹⁾ Kuivuuden vuoksi vähintään kerran kasteltu pelto- ja puutarha-ala. Kasvihooneet ja hallantorjuntasadetus eivät mukana. – Åker- och trädgårdsareal som bevattnats minst en gång på grund av torka. Exkl. växthus och frostbekämpning. – Field and horticultural area irrigated at least once due to dryness. Greenhouses and frost protection sprinkler irrigation are not included.

²⁾ Kastelutilat = tilat, joilla on kasteltavissa olevaa maatalousmaata. – Bevattningsgårdar = gårdar med bevattningsbar jordbruksmark. – "Irrigation farms" refer to farms that have farmland available for irrigation.

³⁾ KMM = käytössä oleva maatalousmaa – UJA = utnyttjad jordbruksareal – UAA = utilised agricultural area

⁴⁾ Peruna merkittävin kasteltava viljelykasvi erikoiskasvintuotannossa – Potatis är den mest betydande odlingsväxten inom produktionen av specialväxter – Potato is the most significant irrigated cultivated plant in special plant production

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.4.3 Kasteltu pelto- ja puutarha-ala kasvilajeittain vuonna 2010

Bevattnad åker- och trädgårdsareal enligt växtart år 2010
Irrigated field and horticultural area by plant species, 2010

Kasvilaji Växtart Plant species	Kuivuuden vuoksi kasteltu ala – Areal som bevattnats på grund av torka Area irrigated due to dryness		
	% kasvilajin viljelyalasta kastelleilla tiloilla % av växtartens odlingsareal på gårdar som bevattnat % of the plant species' cultivation area on farms that irrigated	% kasvilajin kokonaisviljelyalasta % av växtartens sammanlagda odlingsareal % of the plant species' total cultivation area	% kastellusta alasta % av den bevattnade arealen % of irrigated area
Avomaan vihannekset – Frilandsgrönsaker – Outdoor vegetables	72,6	37,2	25,0
Mansikka – Jordgubbe – Strawberry	78,9	57,6	14,8
Marjat ¹⁾ – Bär ¹⁾ – Berries ¹⁾	84,0	14,4	3,2
Omena – Äpple – Apple	90,5	61,3	3,2
Peruna – Potatis – Potatoes	53,8	15,9	31,1
Muut kasvit – Övriga växter – Other crops	21,5	0,2	22,6

¹⁾ Ei sisällä mansikkaa – Exkl. Jordgubbe – Excl. strawberry

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.4.4 Kasteluun käytetyn veden määrä kasvilajeittain vuonna 2010

Mängden vatten som använts för bevattning enligt växtart år 2010
The amount of water spent on irrigation by plant species, 2010

Kasvilaji Växtart Plant species	Kasteluun käytetyn veden määrä ¹⁾ Mängden vatten som använts för bevattning ¹⁾ The amount of water spent on irrigation ¹⁾		
	1000 m ³	m ³ /ha	mm
Avomaan vihannekset – Frilandsgrönsaker – Outdoor vegetables	1 767	549	55
Mansikka – Jordgubbe – Strawberry	382	200	20
Marjat ²⁾ – Bär ²⁾ – Berries ²⁾	134	327	33
Omena – Äpple – Apple	167	400	40
Peruna – Potatis – Potatoes	798	200	20
Muut kasvit – Övriga växter – Other crops	1 276	439	44

¹⁾ Vesimäärä on asiantuntija-arvio, joka perustuu viljelykasvien pinta-aloihin, säätietoihin sekä kasvumallilla arvioituihin kasvien vedentarpeeseen – Vattenmängden är en sakkunnigbedömning som baserar sig på odlingsväxternas arealer, väderuppgifter samt växternas vattenbehov som uppskattats utifrån en tillväxtmodell. –The water volume is an expert estimate based on weather data, the area under each crop, and the water requirements of each crop (estimated using a growth model).

²⁾ Ei sisällä mansikkaa – Exkl. Jordgubbe – Excl. strawberry

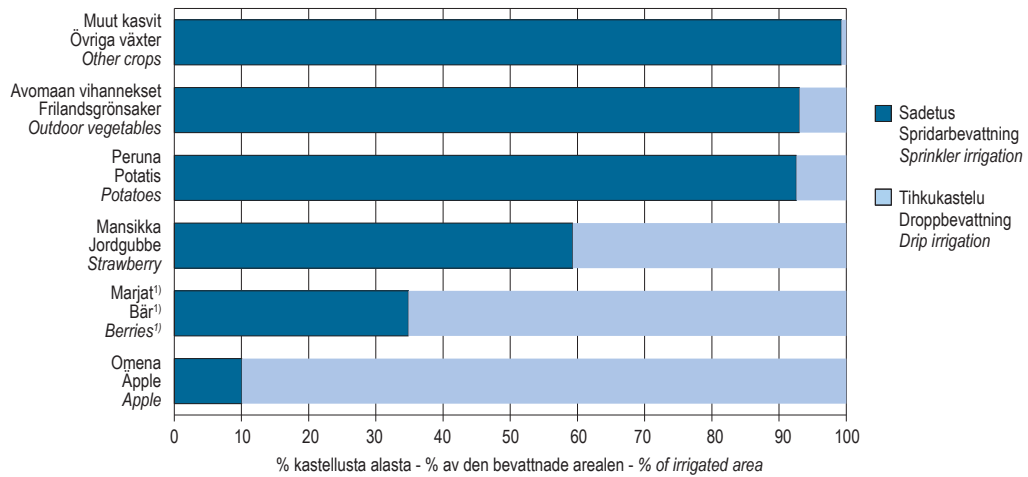
Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.4.3 Kastelumenetelmien osuudet kastellusta alasta vuonna 2010

Bevattningsmetodernas andelar av den bevattnade areal år 2010
 Percentages of irrigation methods of irrigated area, 2010

¹⁾ Ei sisällä mansikkaa – Exkl. jordgubbe – Excl. strawberry

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 –
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

1.4.5 Kasteluveden alkuperä vuonna 2010
 Bevattningsvattnets ursprung år 2010
 The origin of water used for irrigation, 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning Production sector	Kastelutilojen jakautuminen kasteluveden alkuperän mukaan ¹⁾ Bevattningsgårdarnas fördelning enligt bevattningsvattnets ursprung ¹⁾ Distribution of irrigation farms by the origin of irrigation water ¹⁾				
	Pintavesi omalta tilalta Ytvatten på den egna gården Surface water from the farm	Pintavesi oman tilan ulkopuolelle ulottuvasta vesistöstä Ytvatten från ett vattendrag som sträcker sig utanför gårdens marker Surface water from a waterway that extends beyond the farm	Pohjavesi omalta tilalta Grundvatten på den egna gården Groundwater from the farm	Tilan ulkopuolelta tuleva vesijohtovesi Vattenledningsvatten som tas utanför gården Tap water from outside the farm	Muu Annat Other
	%				
Puutarhatuotanto – Trädgårdsproduktion – Horticultural production	36,2	54,6	5,3	2,6	1,3
Erikoiskasvintuotanto – Produktion av specialväxter – Special crop production	25,4	69,3	2,9	0,5	1,9
Muut tuotantosuunnat – Övriga produktionsinriktningar – Other production sectors	27,9	63,3	5,4	2,0	1,4
Kaikki tuotantosuunnat – Alla produktionsinriktningar – All production sectors	29,9	61,9	4,8	1,9	1,5

¹⁾ Kastelutilat = tilat, joilla on kasteltavissa olevaa maatalousmaata. Kasteluveden alkuperän määritelmä sivulla 57. – Bevattningsgårdar = gårdar med bevattningsbar jordbruksmark. Definitionen av bevattningsvattnets ursprung på sidan 58. – Irrigation farms refer to farms that have farmland available for irrigation. The definition of the origin of irrigation water on page 59.

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010
 Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.

Kotieläinten elinolot

Husdjurens levnadsförhållanden *Livestock living conditions*

2.1 Eläinpaikat

Pihatoissa on nykyisin käytössä nautapaikkoja lähes sama määrä kuin parsinavetoissa (taulukko 2.1.1). Muiden rakennustyyppien, kuten kylmäkasvattamoiden, osuus on alle 5 prosenttia nautapaikoista. Yli puolessa pihattoipaikoista lanta käsitellään lietelantana, kiinteän lannan osuus on vajaa kolmannes ja kestokuivikepaikkojen osuus vajaa viidennes. Aiemmin yleisin navetta-tyyppi oli parsinavetta, jossa lanta käsitellään kiinteänä ja kiinteän lannan osuus on nykyäänkin parsinavetoissa suurempi kuin pihatoissa.

Selvästi yleisin sikalatyyppi on osittainen rakolattiasikala, jossa lanta käsitellään lietelantana (taulukko 2.1.2). Näiden sikaloitten osuus on lähes 85 prosenttia kaikista sikapaikoista. Kuivikepohjasikaloissa sikapaikoja on vain runsas 5 prosenttia. Muita sikalatyyppejä ovat esimerkiksi sikalat, joissa lanta käsitellään kiinteänä ja poistetaan niin usein, ettei sitä kerry kuivikepohjaksi.

Kanalatyypeissä on tapahtunut suuri muutos häkkipaikoista luopumisen siirtymäkauden päättyttyä vuo-

den 2011 lopussa. Vuoden 2012 alusta lähtien kanoja ei ole enää saanut pitää perinteisissä häkeissä EU:n alueella. Kananmunien tuotantoa jatkavat tilat ovat siirtyneet uusiin kanalatyyppisiin, joita ovat esimerkiksi pienryhmä- eli virikehäkkikanalat ja kerrosritiläkanalat. Vuonna 2010 uusien kanalatyyppien osuus munivien kanojen paikoista oli noin kolmannes eli suunnilleen sama kuin perinteisten häkkipaikkojen osuus (taulukko 2.1.3). Lattiakanaloitten osuus oli lähes neljännes muni-
vien kanojen paikoista.

Eläinpaikat muuttuvat

- Pihatoissa ja parsinavetoissa yhtä paljon nautapaikkoja.
- Osittainen rakolattia yleisin sikalatyyppi.
- Pienryhmä- ja kerrosritiläkanalat korvaavat perinteiset häkkikanalat.

2.1 Djurplatser

Numera är antalet platser i stall för lösdrift nästan lika många som i stall för bundna nötkreatur (tabell 2.1.1). Andelen för andra byggnadstyper, t.ex. isolerade anläggningar, är under 5 procent av platserna. Flytgödsel användes för cirka hälften av platserna i stall för lösdrift medan fastgödsel stod för cirka en tredjedel och djupströgödsel för knappt en femtedel. Tidigare var stall med bundna djur och användning av fastgöd-

sel den vanligaste typen. Där är fastgödsel andelen fortfarande större än i stall för lösdrift.

Den klart vanligaste typen av svininstall är ett som delvis har spaltgolv och använder flytgödsel (tabell 2.1.2). Dessa stall står för nästan 85 procent av alla svinplatser. Andelen stall som använder djupströgödsel är endast drygt 5 procent. Andra typer är t.ex. stall med

fastgödsel som avlägsnas så ofta att en ströbotten inte bildas.

Hönshustyperna har förändrats mycket efter att övergångsperioden för burhönshus löpte ut i slutet av 2011. Från början av 2012 får höns inte längre hållas i traditionella burar inom EU. Gårdarna där äggproduktionen fortsätter har övergått till nya höns-hustyper, med t.ex. smågrupper, inredda burar och flervåningssystem. År 2010 utgjorde de nya typerna cirka en tredjedel av värphönsplatserna, ungefär lika många som de traditionella burplatserna (tabell 2.1.3). Golvhönshuset utgjorde nästan en fjärdedel av värphönsplatserna.

Djurplatserna förändras

- Stall för lösdrift och stall för bundna djur har lika många nötkreatursplatser
- Stall med delvist spaltgolv den vanligaste typen av svinstall
- Hönshus med smågrupper och flervåningssystem ersätter traditionella burhönshus

2.1.1 Nautapaikkojen jakautuminen karjarakennustyyppin ja lannankäsittelytavan mukaan vuonna 2010

Nötdjurplatsernas fördelning enligt typ av boskapsstall och gödselhanteringsmetod år 2010
Distribution of cattle places by the type of building and manure handling method, 2010

Karjarakennustyyppi Typ av boskapsstall Type of livestock building	Lannankäsittelytapa – Gödselhanteringsmetod – Manure handling method			
	Lietelanta Flytgödsel Slurry	Kiinteä lanta Fastgödsel Solid manure	Kestokuivikepohja Djupströunderlag Deep litter	Yhteensä Totalt Total
	Osuus kaikista nautapaikoista, % – Andel av alla nötdjursplatser, % – Percentage of all cattle places, %			
Parsinavetta – Bässtall – Stanchion-tied stable				
Parsipaikat – Bäsplatser – Stanchions	12,8	17,0	-	29,8
Karsinapaikat – Boxplatser – Stalls	8,1	6,3	1,3	15,7
Yhteensä – Totalt – Total	20,9	23,3	1,3	45,5
Pihatto – Lösdriftsstall – Loose housing	27,7	12,9	9,6	50,2
Muu karjarakennustyyppi ¹⁾ – Annan typ av boskapsstall ¹⁾ – Other type of livestock building ¹⁾	4,3

¹⁾ Lannankäsittelyä ei ole eritelty – Gödselhanteringen är inte specificerad – Manure handling method not specified

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.1.2 Sikapaikkojen jakautuminen sikalatyyppin mukaan vuonna 2010

Svinplatsernas fördelning enligt typ av svinstall år 2010

Distribution of pig places by the type of pig house, 2010

Sikalatyyppi Typ av svinstall <i>Type of pig house</i>	Osuus kaikista sikapaikoista, % Andel av alla svinplatser, % <i>Percentage of all pig places, %</i>
Rakolattiasikala, lietelanta – Svinstall med spaltgolv, flytgödsel – <i>Slatted floor</i>	
Osittain rakolattiallinen – Delvist spaltgolv – <i>Partially slatted floor</i>	83,1
Kokonaan rakolattiallinen – Enbart spaltgolv – <i>Completely slatted floor</i>	4,2
Yhteensä – Totalt – <i>Total</i>	87,3
Kuivikepohjasikala – Svinstall med ströbädd – <i>Deep litter</i>	5,7
Muu sikalatyyppi – Annan typ av svinstall – <i>Other</i>	7,0

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.1.3 Kanapaikkojen (munivat kanat) jakautuminen kanalatyyppin mukaan vuonna 2010

Värphönsplatsernas fördelning enligt typ av hönsstall år 2010

Distribution of hen places (laying hens) by the type of hen house, 2010

Kanalatyyppi Typ av hönsstall <i>Type of hen house</i>	Osuus kaikista kanapaikoista, % Andel av alla hönsplatser, % <i>Percentage of all hen places, %</i>
Häkkikanala – Burhönsstall – <i>Battery cages</i>	31,7
Lattiakanala – Golvhönsstall – <i>Deep litter</i>	23,0
Virikehäkkikanala (varustellut häkit) – Inredda burar – <i>Furnished cages</i>	22,9
Kerroslattikanala (kerrosritilä) – Flervåningsssystem för frigående hönor – <i>Multi-tiered aviary</i>	12,5
Muu kanalatyyppi – Annan typ av hönsstall – <i>Other</i>	9,9

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.2 Lannan varastointi

Kotieläinten lanta voidaan käsitellä ja varastoida joko nestemäisenä lietelantana tai kiinteänä lantana. Lannasta tulee kiinteää, kun siihen sekoitetaan olkea, turvetta, sahanpurua tai muuta kuivikemateriaalia.

Kuiviketta voidaan käyttää niin paljon, että se imee kaiken lannan sisältämän nesteen ja tuloksena on pelkkää kiinteää lantaa. Kuiviketta tarvitaan vähemmän, jos virtsa ja lantavesi kerätään erikseen virtsasäiliöön. Myös lietelantamenetelmän yhteydessä voidaan käyttää jonkin verran hienojakoista kuiviketta. Lannan sitomisen lisäksi kuivike toimii eläinten makuupaikkojen pehmusteena ja virikemateriaalina, joka antaa esimerkiksi sioille mahdollisuuden tonkimiseen.

Sikatiloilla lietelanta on selvästi yleisin lannankäsittelytapa (taulukko 2.2.1, kuvio 2.2.1). Tämän voi päätellä lantavarastojen lukumäärän perusteella. Nautatiloilla lietelanta ja kiinteä lanta ovat molemmat yleisiä. Siipikarja-, lammas- ja vuohi- sekä hevostiloilla kiinteä lanta on selvästi lietelantaa yleisempi lannankäsittelytapa. Suuri osa lannan kiinteänä käsittelevistä tiloista kerää virtsaa talteen erikseen virtsasäiliöihin. Säiliöiden määrä on merkittävä verrattuna kiinteän lannan varastojen määrään erityisesti sika- ja nautatiloilla.

Lantavaraston kattaminen vähentää lannasta tulevia ravinne- ja hajupäästöjä. Varasto voidaan kattaa kiinteällä katolla tai lannan pinnalle levitettävällä katemateriaalilla kuten oljella, turpeella, muovipeitteellä tai -kalvolla, kevytsoralla tai muovirakeilla. Kiinteä katto ja vettä läpäisemättömät katemateriaalit estävät sadeveden pääsyn lantaan. Näin lanta ei laimene eikä sadevesi lisää sen määrää varastossa.

Lietelannan ja kiinteän lannan varastoja yhtä paljon

- Lietelanta selvästi yleisin lannankäsittelytapa sikatiloilla.
- Lantavarastot yleensä avoimia tai vain osittain katettuja.
- Katettuja lantavarastoja sikatiloilla enemmän kuin nautatiloilla.

Lypsykarjatiloiilla vain runsas viidesosa lietelannan ja kiinteän lannan varastoista on katettu (kuvio 2.2.2). Muilla nautakarjatiloiilla lietelantavarastoja on katettu saman verran kuin lypsykarjatiloiilla mutta kiinteän lannan varastoista 40 prosenttia on katettu. Sikatilojen lietelantavarastoista on katettuja lähes puolet ja kiinteän lannan varastoistakin lähes 40 prosenttia. Virtsasäiliöiden kattaminen on yleisempää: nautakarjatiloiilla niistä on katettu noin 65 prosenttia ja sikatiloilla lähes 80 prosenttia.

Lähes kaikissa katetuissa lantavarastoista on vesitiivis katto tai katemateriaali. Vettä läpäisevien materiaalien käyttö on yleisintä sikatilojen lietelantavarastoissa, joista vettä läpäisevästi on katettu noin viidennes (kuvio 2.2.2).

Laiduntaminen ja lannan vieminen pois tilalta vähentävät lantavarastotilan tarvetta

- Lähes puolet siipikarjatiloiista vie lantaa pois tilalta.

Jos lantaa levitetään pelloille keväällä ja syksyllä, varastotilan ei tarvitse riittää koko vuoden aikana kertyvälle lantamäärälle. Myös laiduntaminen ja lannan vieminen pois tilalta vähentävät sen määrää. Nautakarjatiloiilla lietelannan ja kiinteän lannan varastot riittävät keskimäärin 10–11 kuukaudeksi. Sikatilojen lantavarastot täyttyvät runsaassa 11 kuukaudessa. Nautakarjan laiduntaminen lienee syynä nauta- ja sikatilojen väliin eroon, koska sen ansiosta nautakarjatilojen lantavarastotilan ei tarvitse riittää yhtä pitkäksi ajaksi kuin sikatilojen.

Tila ei pysty itse käyttämään kaikkea tuottamaansa lantaa, jos lannan levittämiseen on käytettävissä liian vähän peltoalaa. Tällöin lantaa voidaan viedä pois tilalta kasvinviljelytilojen pelloille. Sitä voidaan myös käyttää esimerkiksi biokaasun tai lannoitteiden valmistukseen. Lähes puolet siipikarjatiloiista kuljettaa lantaa pois. Osuus on keskimäärin 65 prosenttia tiloilla tuotetusta lannasta (taulukko 2.2.2).

2.2 Gödsellagring

Husdjursgödsel kan hanteras och lagras som flytgödsel eller fastgödsel. Gödseln blir fast om halm, torv, sågspån eller annat strö blandas med den.

Man kan använda så mycket strö att det suger upp all vätska i gödseln, varvid resultatet blir fastgödsel. Mindre strö behövs om urin och gödselvatten samlas upp separat i en urintank. Flytgödselmetoden kan kombineras med en viss mängd finfördelat strö. Utöver att binda gödseln är dess funktion att mjuka upp djurens liggplatser och utgöra material för t.ex. svin som bökar.

Flytgödsel är det klart vanligaste gödselhanteringsättet på svingårdar (tabell 2.2.1, figur 2.2.1). Denna slutsats kan dras av gödsellagens antal. På nötboskapsgårdar är både flyt- och fastgödsel vanliga. På fjäderfä-, får-, get- och hästgårdar är fastgödsel klart vanligare än flytgödsel. Merparten av gårdarna med fastgödsel samlar upp urin i t.ex. urintankar. Tankarnas antal är betydande jämfört med fastgödsellagens antal, särskilt på svin- och nötboskapsgårdar.

Täckning av gödsellagret minskar utsläppen av näringsämnen och lukter. Lagret kan täckas med ett fast tak eller ett täckmaterial som sprids över ytan, t.ex. halm, torv, plasttäckte eller -film, lättklinker eller plastgranulat. Fast tak och vattentäta täckmaterial hindrar regn från att komma in i lagret. Därmed förhindras att den lagrade gödseln späds ut och ökar i volym.

Lika många flyt- och fastgödsellager

- Flytgödsel är det klart vanligaste gödselhanteringsättet på svingårdar.
- Flytgödsellager är oftast öppna eller delvis täckta.
- Svingårdarna har fler täckta gödsellager än nötboskapsgårdarna.

På mjölkboskapsgårdar är endast drygt en femtedel av flyt- och fastgödsellagren täckta (figur 2.2.2). På övriga nötboskapsgårdar är flytgödseltäckningen

densamma medan 40 procent av fastgödsellagren är täckta. På svingårdar är nästan hälften av flytgödsellagren täckta och nästan 40 procent av fastgödsellagren. Täckning av urintankar är vanligare: 65 procent är täckta på nötboskapsgårdar och 80 procent på svingårdar.

Nästan alla täckta gödsellager har ett vattentätt tak eller täckmaterial. Material som släpper igenom vatten är vanligast på svingårdarnas flytgödsellager, varav cirka en femtedel har en täckning som släpper igenom vatten (figur 2.2.2).

Betning och bortforsling av gödsel från gården minskar behovet av gödsellager

- Nästan hälften av fjäderfägårdarna transporterar bort gödsel.

Om husdjursgödsel sprids på åkrarna vår och höst behöver lagret inte ha plats för all gödsel som samlas under hela året. Mängden gödsel minskar genom betning och bortforsling av gödsel. På nötboskapsgårdar räcker gödsellagren i snitt 10–11 månader. Svingårdarnas gödsellager fylls upp på drygt 11 månader. Betande nötboskap torde vara orsaken till skillnaden mellan nötboskaps- och svingårdarna eftersom nötboskapsgårdarnas gödsellager då inte behöver räcka lika länge som svingårdarnas.

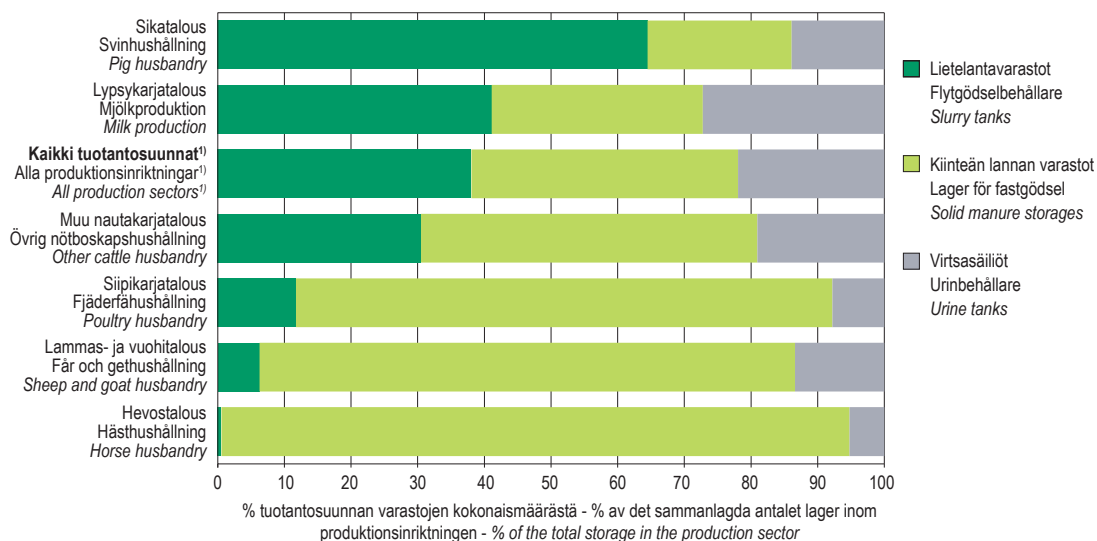
Gården kan inte använda allt producerat gödsel själv om åkerarealen där spridning kan ske är liten. Då kan gödsel forslas till åkrar på gårdar som odlar grödor. Den kan även användas vid biogas- eller gödselmedelsproduktion. Nästan hälften av fjäderfägårdarna transporterar bort gödsel. Andelen är i snitt 65 procent av gödseln som gårdarna producerar (tabell 2.2.2).

2.2.1 Lantvarastojen jakautuminen lantalajeittain vuonna 2010

Fördelningen av gödselstäder enligt gödselslag år 2010

Distribution of manure storages by type of manure, 2010

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

¹⁾ Sisältää kotieläintilojen lisäksi myös tilat, joiden päätuotantosuunta on muu kuin kotieläintuotanto. - Inbegriper utöver husdjursgårdar också gårdar med annan huvudsaklig produktionsinriktning än husdjur. - In addition to livestock farms, also includes farms with the main production sector other than livestock husbandry.

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 – Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.2.1 Tilojen jakautuminen lantavarastotyyppin mukaan vuonna 2010

Gårdarnas fördelning enligt typ av gödselstad år 2010

Distribution of farms based on the type of manure storage, 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning Production sector	Tilan käyttämät lantavarastotyytit – Typer av gödselstäder som gården använder Types of manure storage used by the farm				
	Vain lietelantavarastoja Endast flytgödselbehållare Only slurry tanks	Vain kiinteän lannan varastoja Endast lager för fastgödsel Only solid manure storages		Lietelannan ja kiinteän lannan varastoja Flytgödselbehållare och lager för fastgödsel Slurry and solid manure storages	
		Virtsasäiliö Urinbehållare Urine tank	Ei virtsasäiliötä Ingen urinbehållare No urine tank	Virtsasäiliö Urinbehållare Urine tank	Ei virtsasäiliötä Ingen urinbehållare No urine tank
	% tiloista, joilla on lantavarastoja käytössä – % av de gårdar som har gödselstäder i bruk % of those farms that use manure storages				

Lypsykarjatalous – Mjölproduktion – Milk production	34,3	43,2	7,0	3,8	11,6
Muu nautakarjatalous – Övrig nötboskapshushållning – Other cattle husbandry	21,1	28,9	33,6	3,0	13,5
Sikatalous – Svinhushållning – Pig husbandry	49,6	16,1	1,9	9,5	22,8
Siipikarjatalous – Fjäderhushållning – Poultry husbandry	2,5	9,3	80,9	0,4	6,9
Lammas- ja vuohitalous – Får- och gethushållning – Sheep and goat husbandry	1,6	12,5	79,2	2,8	3,9
Hevostalous – Hästhushållning – Horse husbandry	0,0	5,8	94,1	0,0	0,2

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

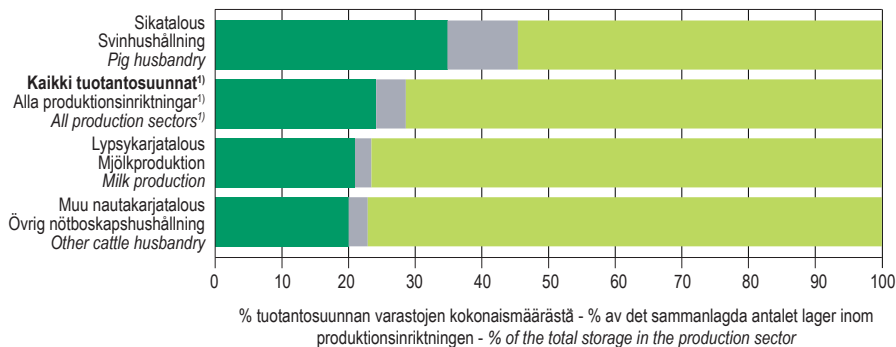
2.2.2 Lantavarastojen kattaminen vuonna 2010

Täckning av gödselstäder år 2010

Covering of manure storages, 2010

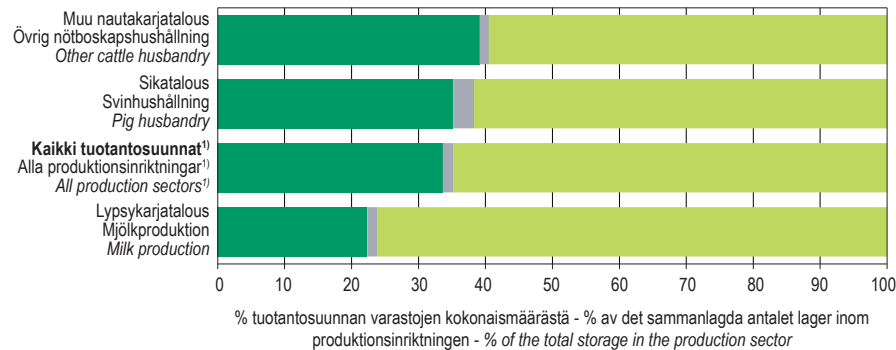
Lietelantavarastot - Flytgödselbehållare - Slurry tanks

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

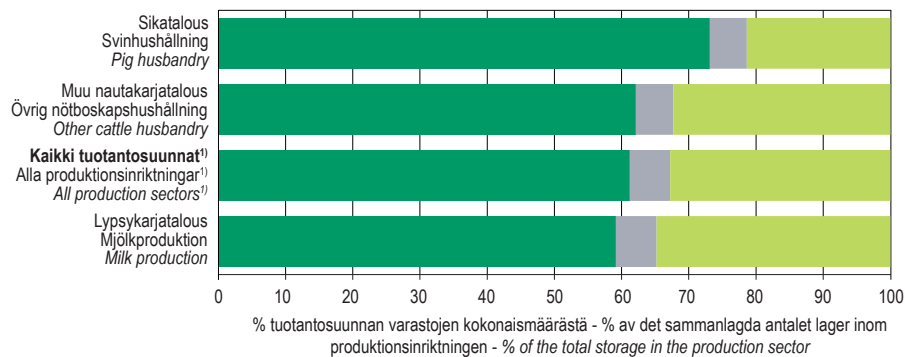
Kiinteän lannan varastot - Lager för fastgödsel - Solid manure storages

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

Virtsasäiliöt - Urinbehållare - Urine tanks

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

■ Kokonaan katettu, vesitiivis²⁾ - Helt täckt, vattentätt²⁾ - Fully covered, waterproof²⁾

■ Kokonaan katettu, ei vesitiivis²⁾ - Helt täckt, inte vattentätt²⁾ - Fully covered, not waterproof²⁾

■ Kattamaton tai katettu osittain - Utan tak eller delvis täckt - Not covered or covered partially

¹⁾ Sisältää kotieläintilojen lisäksi myös tilat, joiden päätuotantosuunta on muu kuin kotieläintuotanto. - Inbegriper utöver husdjursgårdar också gårdar med annan huvudsaklig produktionsinriktning än husdjur. - In addition to livestock farms, also includes farms with the main production sector other than livestock husbandry.

²⁾ Määritelmä sivulla 57. - Definitionen på sidan 58. - The definition on page 59.

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 – Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.2.2 Lannan vieminen pois tilalta vuonna 2010

Transport av gödsel bort från gården år 2010

Transport of manure away from the farm, 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning <i>Production sector</i>	Lantaa pois vieneet tilat Gårdar som transporterat bort gödsel <i>Farms that transported manure away</i> % tuotantosuunnan kaikista tiloista % av alla gårdar inom produktionsinriktningen <i>% of all farms in the production sector</i>	Tilalta pois viety lanta Gödsel som transporterats bort från gården <i>Manure transported from the farm</i> % tilalla tuotetusta lannasta ¹⁾ % av den gödsel som uppstått på gården ¹⁾ <i>% of manure generated on the farm¹⁾</i>
Lypsykarjatalous – Mjölproduktion – <i>Milk production</i>	23,0	27,3
Muu nautakarjatalous – Övrig nötboskaphushållning – <i>Other cattle husbandry</i>	16,9	28,3
Sikatalous – Svinhushållning – <i>Pig husbandry</i>	33,1	40,5
Siipikarjatalous – Fjäderhushållning – <i>Poultry husbandry</i>	46,8	65,3
Lammas- ja vuohitalous – Får- och gethushållning – <i>Sheep and goat husbandry</i>	10,5	51,8
Hevostalous – Hästhushållning – <i>Horse husbandry</i>	26,1	73,2
Kaikki tuotantosuunnat²⁾ – Alla produktionsinriktningar ²⁾ – <i>All production sectors²⁾</i>	8,2	38,7

¹⁾ Lantaa pois vieneiden tilojen keskiarvo. – Medeltalet för de gårdar som transporterat bort gödsel. – *The average of farms that transported manure away.*

²⁾ Sisältää kotieläintilojen lisäksi myös tilat, joiden päätuotantosuunta on muu kuin kotieläintuotanto. – Inbegriper utöver husdjursgårdar också gårdar med annan huvudsaklig produktionsinriktning än husdjur. – *In addition to livestock farms, also includes farms with the main production sector other than livestock husbandry.*

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.3 Laiduntaminen

Laiduntaessaan eläimet syövät laidunrehua suoraan kasvustosta, joten rehusatoa ei tarvitse korjata eikä kuljettaa. Laitumella kulkiessaan eläimet saavat liikuntaa ja voivat käyttäytyä luontaisella tavalla laumana. Laiduntaminen myös hoitaa perinnemaisemia.

Laidunnusta harjoitetaan eniten lypsykarjatiljoilla sekä lammas- ja vuohitiloilla. Laiduntamiseen käytettävä ala on lammas- ja vuohitiloilla keskimäärin 60 prosenttia käytössä olevasta maatalousmaasta, mutta lypsykarjatiljoilla vain 14 prosenttia (taulukko 2.3.1). Lypsykarjatiljoilla suuri osa peltoalasta on rehunurmen- ja rehuviljanviljelyssä ja vain pientä osaa tästä alasta käytetään laidunnukseen rehusadon korjuun jälkeen.

Laidunnus on yleisintä nautakarjavaltaisessa Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä Ahvenanmaalla (kuvio 2.3.1). Altaan eniten laidunmaata on Pohjois-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa (kuvio 2.3.2), mutta laidunnetun

alan suhteellinen osuus maatalousmaasta on korkein Ahvenanmaalla.

Laidunkausi lyhenee siirryttäessä etelästä pohjoiseen. Laidunkauden pituus on suurin Ahvenanmaalla, jossa lauhan ilmaston ansiosta voi laiduntaa pidempään kuin muualla Suomessa. Lypsykarjatiljoilla laidunkausi on lyhyempi kuin muissa tuotantosuunnissa. Tämä johtuu siitä, että lypsylehmiä ei pidetä laitumella yhtä kylmällä säällä kuin muita eläimiä.

Laiduntaminen yleisintä lypsykarjatiljoilla sekä lammas- ja vuohitiloilla

- Laiduntavien tilojen osuus on suurin Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä Ahvenanmaalla.

2.3 Betning

Vid betning får djuren föda direkt från växtligheten, varvid man inte behöver skörda eller transportera fodersäd. När djuren betar får de motion och möjlighet till ett naturligt grupp beteende. Betning vårdar det traditionella landskapet.

Betning används mest på mjölkboskaps-, får- och getgårdar. Andelen tillgänglig betesareal av den utnyttjade jordbruksarealen är i snitt 60 procent på får- och getgårdar och endast 14 procent på mjölkboskapsgårdar (tabell 2.3.1). På mjölkboskapsgårdarna används en stor del av åkerarealen för odling av fodervall och fodersäd och endast en liten del av denna areal används för betning efter skörd av fodersäden.

Betning är vanligast i nötboskapsdominerade Östra och Norra Finland samt på Åland (kuvio 2.3.1). Mest betesmark i relation till arealen finns i Norra Österbot-

ten och Norra Savolax (kuvio 2.3.2), men betesmarkens relativa andel av jordbruksmarken är störst på Åland.

Betesperioden blir kortare ju längre norrut man kommer. Dess längd är störst på Åland, där betning kan ske senare än i övriga Finland på grund av det milda klimatet. Mjölkboskapsgårdar har en kortare betesperiod än andra produktionsinriktningar. Detta torde bero på att mjölkkor inte är ute och betar i lika kallt väder som andra djur.

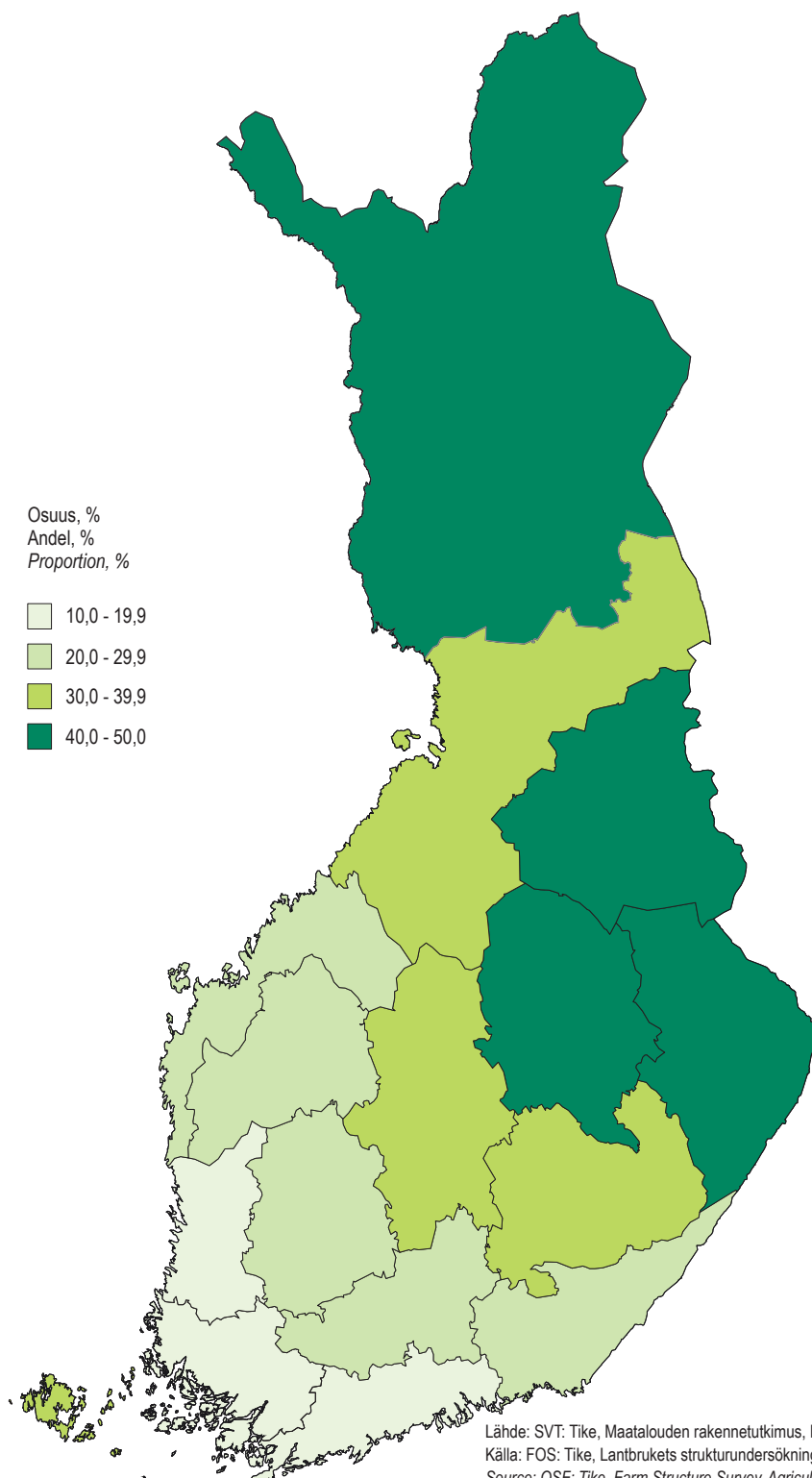
Betning vanligast på mjölkboskaps-, får- och getgårdar

- Andelen gårdar som använder betning är störst i Östra och Norra Finland samt på Åland.

2.3.1 Laiduntavien tilojen osuus kaikista tiloista vuonna 2010

Andelen gårdar med betesgång av alla gårdar år 2010

Percentage of farms with grazing of all farms, 2010

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

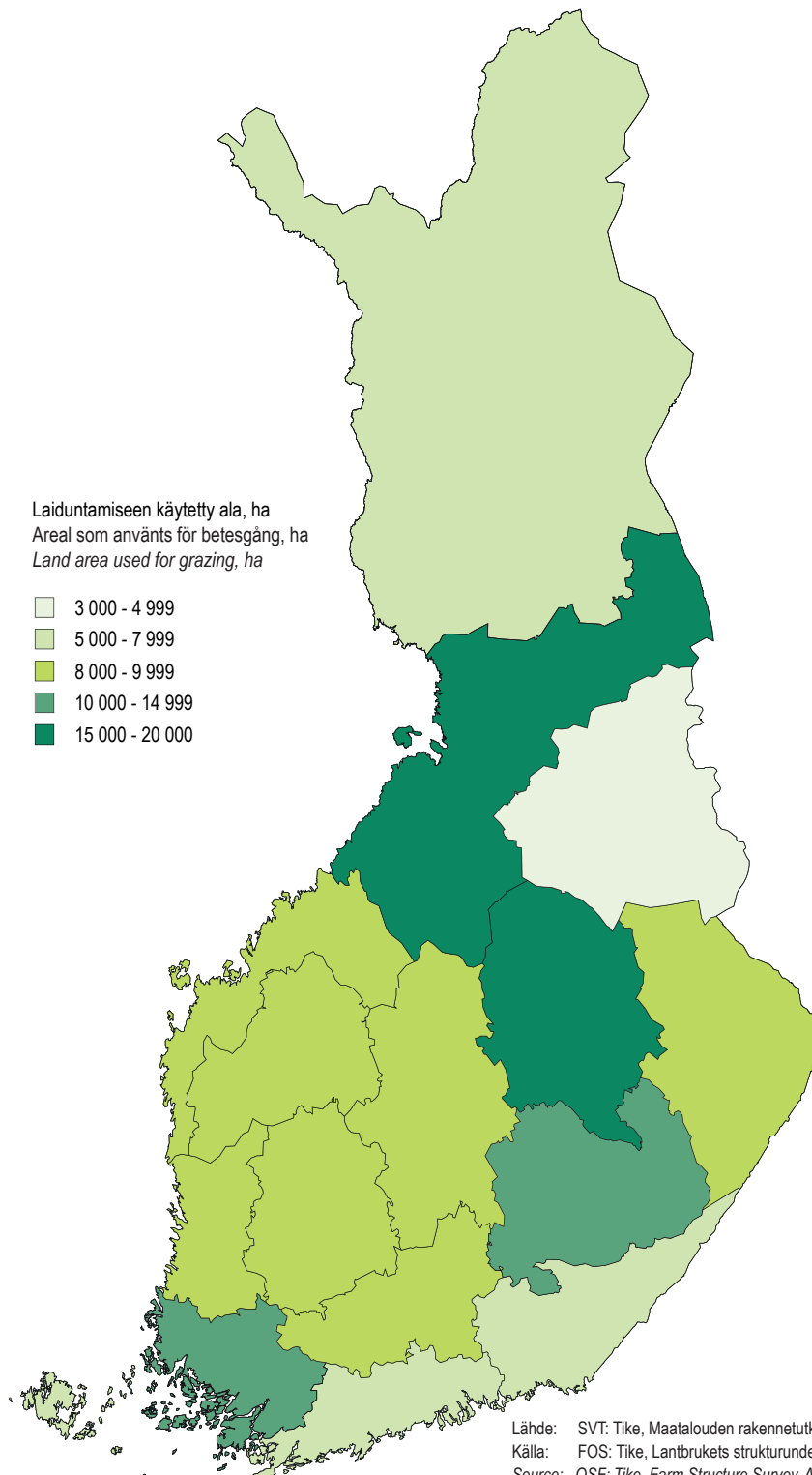
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.3.2 Laiduntamiseen käytetty ala vuonna 2010

Areal som använts för betesgång år 2010

Land area used for grazing, 2010

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

2.3.1 Laiduntaminen vuonna 2010

Betesgång år 2010

Grazing, 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning Production sector	Laiduntavien tilojen osuus Andelen gårdar med betesgång Percentage of farms with grazing %	Laiduntamiseen käytetty ala ¹⁾ Areal som använts för betesgång ¹⁾ Land area used for grazing ¹⁾		Laidunkauden pituus ²⁾ Betesperiodens längd ²⁾ Length of grazing season ²⁾ kuukausia månader months
		ha	% käytössä olevasta maatalousmaasta % av den utnyttjade jordbruksarealen % of the utilised agricultural area	
Lypsykarjatalous – Mjölproduktion – Milk production	87,1	80 636	8,2	14,2
Muu nautakarjatalous – Övrig nötboskapshushållning – Other cattle husbandry	57,7	38 360	16,8	19,1
Lammas- ja vuohitalous – Får- och gethushållning – Sheep and goat husbandry	83,5	10 284	16,2	60,5
Hevostalous – Hästhushållning – Horse husbandry	67,5	7 852	5,7	33,7
Kaikki tuotantosuunnat³⁾ – Alla produktionsinriktningar³⁾ – All production sectors³⁾	25,3	150 956	9,3	6,6

¹⁾ Laiduntamiseen käytetty maa-ala: pelto, pysyvä laidun ym., myös laiduntaminen tilan ulkopuolella. Määritelmä sivulla 57. – Areal som använts för betesgång: åker, permanent betesmark osv., även betesgång utanför gården. Definitionen på sidan 58. – Land area used for grazing: field, permanent pasture and others, also grazing outside the farm. The definition on page 59.

²⁾ Päätuotantosuunnan eläinryhmän laidunkauden pituus keskimäärin. – Betesperiodens genomsnittliga längd för djuren inom den huvudsakliga produktionsinriktningen. – The average length of the grazing season of the main production sector animal group.

³⁾ Sisältää kotieläintilojen lisäksi myös tilat, joiden päätuotantosuunta on muu kuin kotieläintuotanto. – Inbegriper utöver husdjursgårdar också gårdar med annan huvudsaklig produktionsinriktning än husdjur. – In addition to livestock farms, also includes farms with the main production sector other than livestock husbandry. In addition to livestock farms, also includes farms with the main production sector other than livestock husbandry.

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

3.

Energiankulutus

Energiförbrukning

Energy consumption

Energian käyttö maa- ja puutarhataloudessa

Maatalouden energiankulutusta ei ole Suomessa aikaisemmin tilastoitu. Tuotantomenetelmätutkimuksessa saatujen vastausten perusteella laskettiin maa- ja puutarhatalouden suora energiankulutus, johon sisältyy tuotantotilojen lämmitys, sähkölaitteiden energiankulutus (mm. kasvihuoneiden valotus), viljan kuivaus ja koneiden polttoaineet. Mukana ei ole kotitalouden, metsätalouden tai maatalous- ja puutarhatuotannon ohessa harjoitettavan muun yritystoiminnan energiankulutusta. Energiankulutukseen ei myöskään laskettu välillistä energiankulutusta esimerkiksi lannoitteiden kautta.

Tulosten perusteella energiaa kului maatalous- ja puutarhayrityksissä vuonna 2010 noin 10 terawattituntia eli 10 miljardia kilowattituntia (kuvio 3.1, taulukko 3.1).

Tutkimuksessa olivat mukana myös pelkkää kasvihuonetuotantoa harjoittavat yritykset, joiden energiankulutus on merkittävä varsinkin sähkön käytön osalta. Maatalous- ja puutarhatuotannon kuluttama energia oli kolme prosenttia koko Suomen energiankulutuksesta vuonna 2010.

Intensiivinen tuotanto kuluttaa energiaa

- Maatalous kuluttaa kolme prosenttia Suomen kokonaisenergiasta.
- Suomen sähkönkulutuksesta maatalouden osuus on kaksi prosenttia.
- Öljyn kulutuksesta yli puolet on moottori-polttoöljyä.
- Uusiutuvaa lämpöenergiaa saadaan metsistä.

Tuotantosuunnittain tarkasteltaessa eniten energiaa kuluu lypsykarjataloudessa, viljanviljelyssä ja puutarhatuotannossa (taulukko 3.1). Lypsykarjataloudessa energiaa käytetään rehuntuotannossa, esimerkiksi nurmirehun korjuussa sekä rehuviljan viljelyssä ja kuivauksessa. Lisäksi energiaa tarvitaan lypsämiseen, maidon jäähdytykseen ja pesuvesien lämmitykseen.

Viljanviljelyn suuri kokonaisenergiankulutus johtuu tilojen runsaasta lukumäärästä ja tuotantoalasta. Peltosten muokkaukseen ja viljan kuivaukseen kuluu paljon energiaa, mikä näkyy myös polttoöljyn suurena osuutena viljanviljelyn ja muun kasvintuotannon energiankulutuksesta (kuvio 3.2). Puutarhatuotannon suurin energiankuluttaja on kasvihuonetuotanto. Siinä energiaa käytetään lämmitykseen sekä valotukseen, minkä vuoksi puutarhatuotannossa sähkön osuus energiankulutuksesta on muita tuotantosuuntia suurempi (kuvio 3.2).

Alueittain tarkasteltaessa suurinta energiankulutus on alueilla, joilla on paljon intensiivistä maataloustuotantoa (taulukko 3.2). Esimerkiksi Varsinais-Suomessa on paljon sekä perinteistä maataloutta että kasvihuonetuotantoa. Myös Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla energiaa kuluu paljon.

Maa- ja puutarhatalouden sähkönkulutus vuonna 2010 oli 1,7 terawattituntia eli 16 % maa- ja puutarhatalouden energiankulutuksesta (kuvio 3.1). Suurin yksittäinen sähkönkäyttäjryhmä olivat kasvihuoneyritykset, jotka käyttävät sähköä kasvien valotukseen. Myös kotieläintuotannossa kului paljon sähköä.

Sähkön kokonaiskulutus Suomessa oli 87,7 terawattituntia, josta maa- ja puutarhatalouden osuus oli vajaa

kaksi prosenttia. Koko maan sähkönkulutuksesta oli Tilastokeskuksen mukaan 88 prosenttia kotimaista tuotantoa, josta osa saadaan uusiutuvista energialähteistä, esimerkiksi vesivoimasta.

Maataloudessa öljyä kulutetaan eniten maatalouskoneisiin kuten traktoreihin. Maatalouslaskennan mukaan raskaan ja kevyen polttoöljyn kokonaiskulutus oli 3,7 terawattituntia eli 35 % maa- ja puutarhatalouden energiankulutuksesta (kuvio 3.1). Moottoripolttoöljyn osuus oli 2,3 terawattituntia. Yksi terawattitunti kului lämmityspolttoöljynä, jota käytetään sekä lämmityksessä että viljan kuivauksessa. Raskaalla polttoöljyllä tuotettiin energiaa 0,4 terawattituntia. Sen käyttö rajoittuu lähinnä kasvihuoneyrityksiin.

Puuhakkeen merkitys on suuri maatalous- ja puutarhayritysten energiankäytössä (kuvio 3.1). Haketta käytetään yleisesti tilojen lämmityskattiloissa. Puuhakke-pohjaista energiaa käytettiin tiloilla 3,1 terawattituntia

ja puun sekä puupelletin määrä oli yksi terawattitunti. Uusiutuvan puupohjaisen energian osuus kulutuksesta on koko maassa keskimäärin 41 prosenttia (kuvio 3.1) ja alueellisesti tarkasteltuna suurin Lapin ja Kainuun alueille (kuvio 3.3). Pellosta saatavan energian merkitys (oljet, jyvät, siemenet, ruokohelpi, lajittelujäte ja muu vastaava) jäi vajaaseen prosenttiin kaikesta energiankäytöstä.

Turpeen merkitys on suurin Pohjanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla, missä on voimakasta turvetuotantoa. Myös Pirkanmaalla ja Satakunnassa turpeen osuus alueen energiankulutuksesta nousee yli kymmeneen prosenttiin (kuvio 3.3). Kotimaiset energianlähteet eli puu, peltoenergia ja turve, tuottavat yhteensä vajaan 47 prosenttia maatalouden käyttämästä energiasta. Uusiutuvan energian osuus on 41 prosenttia, sillä turvetta ei lasketa uusiutuvaksi energiamuodoksi.

Energianvändningen i jordbruket och trädgårdsodlingen

Statistik över energianvändningen i jordbruket har inte förts under tidigare år i Finland. Utifrån svaren i undersökningen om produktionsmetoder har nu jordbrukets och trädgårdsodlingens direkta energiförbrukning beräknats, vilket inkluderar uppvärmning av produktionslokaler, elapparaters energiförbrukning (bl.a. växthusbelysning), spannmålstorkning och maskinbränsle. Däremot ingår inte energiförbrukningen för hushållet, skogsbruket eller övrig företagsverksamhet. Dessutom ingår inte indirekt energiförbrukning via t.ex. handelsgödsel.

Enligt resultaten förbrukades cirka 10 terawattimmar eller 10 miljarder kilowattimmar i jordbruks- och trädgårdsföretagen år 2010 (figur 3.1, tabell 3.1).

Undersökningen omfattade även företag som enbart idkar växthusproduktion, vilka har en betydande energiförbrukning, särskilt i fråga om el. Jordbruks- och trädgårdsproduktionens energiförbrukning var knappt tre procent av den totala energiförbrukningen i Finland 2010.

Bland produktionsinriktningar förbrukas mest energi inom mjölkboskapshållning, spannmålsodling och

Intensiv produktion förbrukar energi

- Jordbruket förbrukar tre procent av Finlands totala energi.
- Jordbrukets andel av elförbrukningen i Finland är två procent.
- Över hälften av oljeförbrukningen är motorbränsle.
- Förnybar värmeenergi kommer från skogarna.

trädgårdsproduktion (tabell 3.1). I mjölkboskapsskötsel används energi för foderproduktion, t.ex. skörd av vallfoder samt odling och torkning av fodersäd. Dessutom behövs energi för mjölkning, kylning av mjölk och uppvärmning av tvättvatten.

Spannmålsodlingens stora totala energiförbrukning beror på det stora antalet gårdar och produktionsrealen. Mycket energi förbrukas för bearbetning av åkrar och torkning av spannmål, vilket syns i den stora

andelen brännolja i spannmålsodlingens och den övriga växtproduktionens energiförbrukning (figur 3.2). Störst energiförbrukning i trädgårdsproduktionen hade växthusproduktionen. Där används energi för värme och belysning, vilket gör att elen står för en större andel av förbrukningen i trädgårdsproduktionen jämfört med övriga produktionsinriktningar (figur 3.2).

Regionalt är energiförbrukningen störst i regioner med den mest intensiva jordbruksproduktionen (tabell 3.2). Exempelvis Egentliga Finland, där traditionellt jordbruk och växthusproduktion idkas i stor omfattning. Energiförbrukningen är även stor inom området för ELY-centralerna för Österbotten, Norra Österbotten och Sydösterbotten.

2010 förbrukade jordbruket och trädgårdsodlingen 1,7 terawattimmar el eller 16 % av den totala energiförbrukningen för jordbruk och trädgårdsodling (figur 3.1). Den största enskilda gruppen av elanvändare var växthusföretagen, som använder el för växtbelysning. Även husdjursproduktionen förbrukade mycket el.

I Finland förbrukades totalt 87,7 terawattimmar el, varav jordbruket och trädgårdsodlingen stod för knappt två procent. Enligt Statistikcentralen står den inhemska energiproduktionen för 88 procent av landets energiförbrukning och en del kommer från förnybara energikällor, t.ex. vattenkraft.

I jordbruket förbrukas olja främst i lantbruksmaskiner som t.ex. traktorer. Enligt lantbruksräkningen var

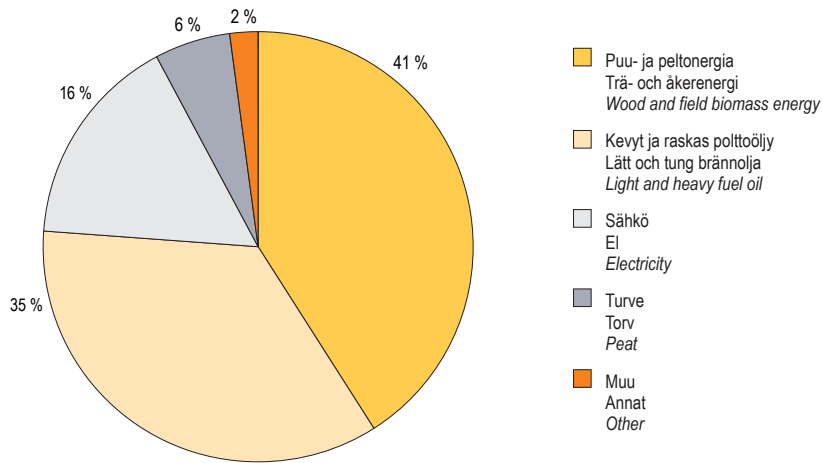
förbrukningen av tung och lätt brännolja totalt 3,7 terawattimmar eller 35 % av jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning (figur 3.1). Andelen för motorbränslen var 2,3 terawattimmar. Det förbrukades en terawattimme eldningsolja, som används för uppvärmning och spannmålstorkning. 0,4 terawattimmar producerades med tung brännolja, som främst används i växthusföretag.

Träflis har stor betydelse för jordbruks- och trädgårdsföretagens energiförbrukning (figur 3.1) genom att det används allmänt i gårdarnas värmepannor. Träflisbaserad energi motsvarande 3,1 terawattimmar användes på gårdarna medan trä och träpellets stod för en terawattimme.

Andelen förnybar träbaserad energi är i snitt 41 procent av förbrukningen (figur 3.1) och regionalt är andelen störst i Lappland och Kajanaland (figur 3.3). Betydelsen av åkerenergi (halm, korn, frön, rörflen, sorteringsavfall osv.) motsvarade inte mer än knappt en procent av all energianvändning.

Torv har störst betydelse i Österbotten och Sydösterbotten, där torvproduktionen är stark. Även i Birkaland och Satakunta utgör torven över tio procent av regionens energiförbrukning (figur 3.3). Med inhemska energikällor – trä, åkerenergi och torv – produceras totalt knappt 47 procent av den energi som jordbruket använder. Andelen förnybar energi var 41 procent eftersom torv inte räknas som ett förnybart energislag.

3.1 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutus energialähteittäin vuonna 2010
 Jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt energikälla år 2010
 Energy consumption of agriculture and horticulture by source of energy, 2010

Kokonaiskulutus 10 TWh - Totalförbrukning 10 TWh - Total consumption 10 TWh

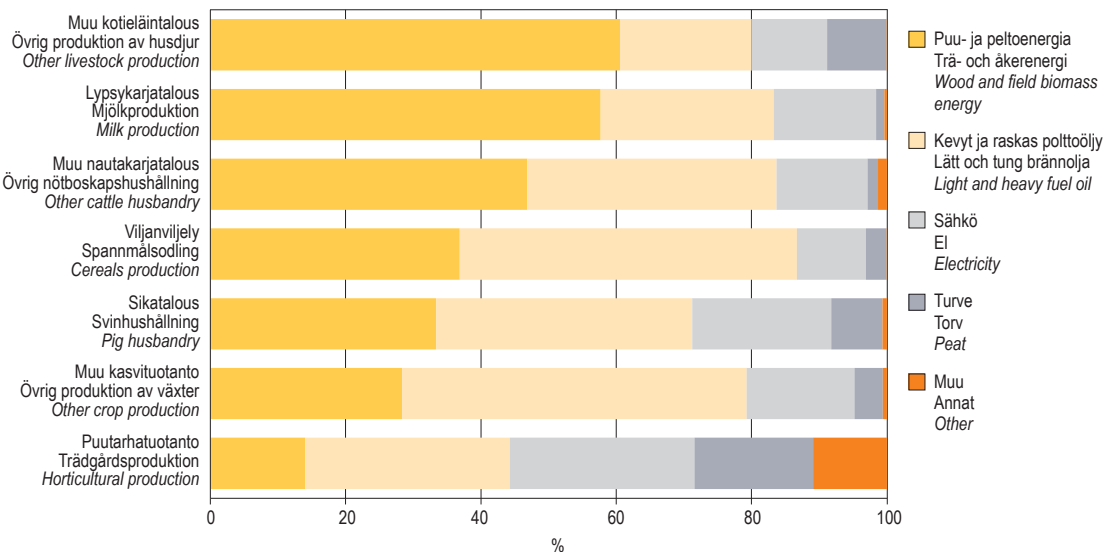
Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 –
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

3.2 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutuksen jakautuminen energialähteittäin ja tuotantosuunnittain vuonna 2010

Fördelning av jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt energikälla och produktionsinriktning år 2010

Distribution of energy consumption in agriculture and horticulture by source of energy and by production sector, 2010

Tuotantosuunta - Produktionsinriktning - Production sector

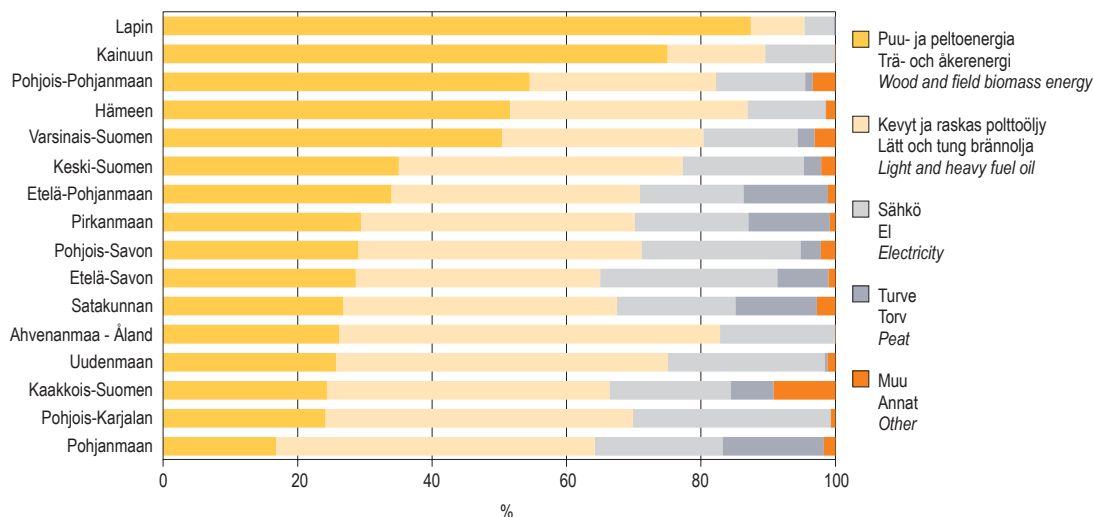

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 –
 Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

3.3 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutuksen jakautuminen energialähteittäin ja alueittain vuonna 2010

Fördelning av jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt energikälla och område år 2010
Distribution of energy consumption in agriculture and horticulture by source of energy and by region, 2010

ELY-keskus - ELY-central - ELY Centre

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010 – Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010 –
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

3.1 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutus tuotantosuunnittain vuonna 2010

Jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt produktionsinriktning år 2010
Energy consumption of agriculture and horticulture by production sector, 2010

Tuotantosuunta Produktionsinriktning Production sector	Kulut Förbrukning Consumption TWh	Osuus kokonaiskulutuksesta Andel av totalförbrukning Share of total consumption %
Lypsykarjatalous – Mjölproduktion – Milk production	3,08	29,5
Muu nautakarjatalous – Övrig nötboskapshushållning – Other cattle husbandry	0,76	7,3
Sikatalous – Svinhushållning – Pig husbandry	0,77	7,4
Siipikarjatalous – Fjäderhushållning – Poultry husbandry	0,72	6,9
Lammas- ja vuohitalous – Får- och gethushållning – Sheep and goat husbandry	0,03	0,3
Hevostalous – Hästhushållning – Horse husbandry	0,09	0,9
Viljanviljely – Spannmålsodling – Cereals production	2,49	23,8
Erikoiskasvintuotanto – Produktion av specialväxter – Special crop production	0,41	4,0
Puutarhatuotanto – Trädgårdsproduktion – Horticultural production	1,74	16,7
Muu kasvintuotanto – Övrig växtproduktion – Other plant production	0,31	3,0
Muu tuotanto – Övrig produktion – Other production	0,03	0,2
Kaikki tuotantosuunnat – Alla produktionsinriktningar – All production sectors	10,44	100,0

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010
Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

3.2 Maa- ja puutarhatalouden energiankulutus alueittain vuonna 2010

Jordbrukets och trädgårdsodlingens energiförbrukning enligt område år 2010

Energy consumption of agriculture and horticulture by region, 2010

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Kulutus Förbrukning Consumption TWh	Osuus kokonaiskulutuksesta Andel av totalförbrukning Share of total consumption %
Uudenmaan – Nylands – <i>Uusimaa</i>	0,57	5,5
Varsinais-Suomen – Egentliga Finlands – <i>Southwest Finland</i>	1,83	17,5
Satakunnan – Satakunta	0,67	6,4
Hämeen – Tavastlands – <i>Häme</i>	0,72	6,9
Pirkanmaan – Birkalands – <i>Pirkanmaa</i>	0,60	5,7
Kaakkois-Suomen – Sydöstra Finlands – <i>Southeastern Finland</i>	0,40	3,8
Etelä-Savon – Södra Savolax – <i>South Savo</i>	0,32	3,0
Pohjois-Savon – Norra Savolax – <i>North Savo</i>	0,47	4,5
Pohjois-Karjalan – Norra Karelen – <i>North Karelia</i>	0,23	2,2
Keski-Suomen – Mellersta Finlands – <i>Central Finland</i>	0,29	2,7
Etelä-Pohjanmaan – Södra Österbottens – <i>South Ostrobothnia</i>	1,01	9,7
Pohjanmaan – Österbottens – <i>Ostrobothnia</i>	1,19	11,4
Pohjois-Pohjanmaan – Norra Österbottens – <i>North Ostrobothnia</i>	1,07	10,2
Kainuun – Kajanalands – <i>Kainuu</i>	0,30	2,9
Lapin – Lapplands – <i>Lapland</i>	0,73	7,0
Ahvenanmaa – Åland	0,06	0,6
Koko maa – Hela landet – <i>Whole country</i>	10,44	100,0

Lähde: SVT: Tike, Maatalouden rakennetutkimus, Maatalouslaskenta 2010

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets strukturundersökning, Lantbruksräkningen 2010

Source: OSF: Tike, Farm Structure Survey, Agricultural Census 2010

Käsitteet ja määritelmät

Kasteltavissa oleva ala

Viljelyala on kasteltavissa, jos käytettävissä olevat kastelulaitteet voidaan kuljettaa kyseiselle alalle ja niitä voidaan käyttää siellä (kasteluvettä on saatavissa ja laitteiden käyttö on teknisesti mahdollista). Ala voi olla kasteltavissa, vaikka sitä ei olisi kasteltu koskaan. Kasteluun käytettävissä olevan vesimäärän normaali taso tarkoittaa vesimäärää, joka on käytettävissä kasteluun useimpina vuosina.

Kasteluveden alkuperä

1. Pintavesi omalta tilalta:

Vesi otetaan esim. lammesta, kastelualtaasta tai patoaltaasta. Vesi voi olla alkuperältään joko sadevettä tai pohjavettä. Jos pohjavettä kerätään kastelu- tai patoaltaaseen vain kastelukauden aikana, kasteluveden katsotaan olevan pohjavettä (vaihtoehto 3).

2. Pintavesi oman tilan ulkopuolelle ulottuvasta vesistöstä:

Vesi otetaan järvestä, joesta tms., joka sijaitsee osittain tai kokonaan tilan ulkopuolella.

3. Pohjavesi omalta tilalta:

Vesi otetaan esim. tilalla tai sen lähellä sijaitsevasta kaivosta tai lähteestä, josta vesi tulee suoraan kasteluun tai siirretään ensin kastelualtaaseen.

Kasvipeitteetön maa

Peltomaa, jossa ei ole kasvustoa ja muokkauksen jälkeen alle 10 % kasvinjätteistä on jäänyt maan pinnalle (yleensä muokattu kyntöauralla). Sisältää perunalla oleen alan, jota ei ole muokattu perunannoston jälkeen.

Kate (lantavarastot)

Lantavarastojen kattamiseen käytetään useita vaihtoehtoisia materiaaleja. Kiinteä vesitiivis katto voidaan tehdä rakennuksissa käytettävistä kattomateriaaleista

(pelti, kattohuopa ym.). Lietelantasäiliö voidaan kattaa myös betoni- tai teräskannella. Vesitiiviinä katteena voi olla myös telttakangas tai lantalan päälle kiristettävä kalvo. Lietelannan pinnalle voidaan levittää vesitiivis peite tai vettä läpäiseviä katemateriaaleja kuten turve, olki ja polystyreenirouhe (EPS, Styrox) tai kevytsoraruouhe (Leca-sora) ja niistä tehdyt rakeet. Kate katsotaan vesitiiviiksi vaikka siinä olisi pieniä ilmanvaihtoaukkoja, jos itse katemateriaali on vesitiivistä (esim. betonikansi, jossa muutama pieni reikä).

Kevennetty muokkaus

Muokkaus tehdään kultivaattorilla, lautasmuokkaimella, äkeellä, jyrsimellä tms. muokkauksoneella, joka muokkaa maata vähemmän kuin kyntöaura.

Kevennetysti muokattu maa

Muokkaus on tehty kevennetysti niin, että muokkauksen jälkeen vähintään 10 % kasvinjätteistä on jäänyt maan pinnalle. Kts. kevennetty muokkaus.

Laidun

Laidunalaan kuuluu vain ala, jolta eläinten on tarkoitus syödä ruokinnallisesti merkittävä määrä laidunrehua ja/tai jolla eläimiä pidetään maisemanhoidon vuoksi (esim. jaloittelutarhat eivät kuulu laidunalaan). Mukaan lasketaan myös ala, jolta laiduntamisen lisäksi on korjattu satoa muullakin tavoin (esim. säilörehu- tai heinänuurmiala, jonka odelma laidunnetaan, tulee mukaan laidunalaan). Viljellyn nurmen ja pysyvien laitumien lisäksi laidunalaan lasketaan mukaan myös laiduntamiseen käytetyt ranta- ja metsäalueet.

Paljas maa

Kts. kasvipeitteetön maa.

Barmark

Se obeväxt jord.

Betesmark

Betesarealen inkluderar endast arealen på vilken djuren avses äta en födomässigt betydande mängd betesfoder och/eller på vilken djuren hålls för landskapsskötseln (rastgårdar ingår t.ex. inte i betesarealen). Arealer som skördats på annat sätt utöver betning räknas in i arealen (arealen för ensilage och hövall med betad återväxt ingår t.ex. i betesarealen). Betesarealen inkluderar odlad vall och permanent betesmark samt även strand- och skogsområden som används för betning.

Bevattningsbar areal

Odlingsarealen är bevattningsbar om bevattningsutrustningen kan transporteras dit och användas där (tillgång till vatten och tekniska möjligheter att använda utrustningen). Arealen kan vara bevattningsbar trots att den aldrig bevattnats. Normalt tillgänglig vattenvolym för bevattning avser vattenvolymen som kan användas för bevattning under ett antal år.

Obeväxt jord

Åker som inte har växter och där under 10 % av växtresterna blivit kvar på jorden efter bearbetning (oftast plogbearbetad). Inkluderar potatisareal som inte har bearbetats efter potatisupptagningen.

Reducerad bearbetning

Bearbetning sker med kultivator, harv, tallriksharv, fräs e.d. bearbetningsmaskin som bearbetar jorden i mindre grad än plog.

Reducerat bearbetad jord

Bearbetningen är reducerad så att minst 10 % av växtresterna blir kvar på jorden. Se reducerad bearbetning.

Täckning (gödsellager)

Flera olika material används för täckning av gödsellager. Ett fast vattentätt tak kan bestå av takmaterial för byggnader (plåt, filt etc.) En flytgödseltank kan täckas med lock av betong eller stål. Tältduk eller film som spänns över gödsellagret kan utgöra en vattentätt täckning. Flytgödsel kan täckas med ett vattentätt tak eller takmaterial som släpper igenom vatten, t.ex. torv, halm och polystyren (EPS, Styrox) eller lättklinker (Leca) och fraktioner av dem. Täckningen anses vattentät även om den har små ventilationsöppningar ifall själva takmaterialet är vattentätt (t.ex. betonglock med några mindre hål).

Vattnets ursprung

1. Eget ytvatten:

Vattnet tas från t.ex. en tjärn, bassäng eller damm. Ursprungligen kan vattnet vara regnvatten eller grundvatten. Om grundvatten samlas i en bassäng eller damm enbart under bevattningsperioden anses det som grundvatten (alternativ 3).

2. Ytvatten från vattensystem utanför egen gård:

Vattnet tas från en sjö, å e.d. som helt eller delvis finns utanför gårdens område.

3. Eget grundvatten:

Vatten tas t.ex. från en brunn eller källa på gården eller nära den, antingen direkt för bevattning eller via bassäng.

Area available for irrigation

A cultivation area is regarded as an area available for irrigation if the irrigation equipment available for use can be transported to the area and used there, meaning that irrigation water is available and it is technically possible to use the equipment. An area can be regarded as being available for irrigation even if the area has never been irrigated. The normal level of the amount of water available for irrigation refers to the amount of water available for irrigation in most years.

Bare soil

See "Soil with no plant cover".

Conservation tillage

The tillage is performed with a cultivator, disk cultivator, harrow, rotary hoe or similar machine that cultivates the soil less than a plough.

Conservation tilled soil

The soil has been tilled lightly, so that at least 10 per cent of the plant waste has remained on the soil. See "Conservation tillage".

Cover (manure storages)

Several materials can be used in the covering of manure storages. A built-in waterproof roof can be made from roof materials used in buildings (tin, roofing felt, etc.). A liquid manure tank can also have a concrete or steel lid. In addition, canvas or a tight film can be used as a waterproof covering. Moreover, liquid manure can be covered with a coat or material permeable to water, such as peat, straw and crushed polystyrene (EPS, Styrox) or expanded clay (Leca) or granules made of these. A covering is regarded as being waterproof even if it has small ventilation holes, if the material in itself is waterproof (e.g. a concrete lid with a few small holes).

Origin of irrigation water

1. Surface water from the farm:

The water is taken from a pond, an irrigation reservoir or a basin, for example. Originally, the water can be rain water or groundwater. If groundwater is collected in an irrigation reservoir or basin only during the irrigation season, the water is regarded as being groundwater (option 3).

2. Surface water from a waterway that extends beyond the farm:

The water is taken from a lake or river or similar body of water located partially or completely outside the farm.

3. Groundwater from the farm:

The water is taken from a well or spring located on the farm or near the farm and used directly for irrigation or transferred to an irrigation reservoir first.

Pasture

Pasture only includes areas where animals are intended to eat a nutritionally significant amount of herbage or where animals are kept for landscaping. For example, exercise areas are not included in pasture. Pasture also includes areas that have been harvested in other ways in addition to grazing, such as grassland harvested for silage or hay where the aftermath is grazed. In addition to temporary grassland and permanent pasture, pasture areas include waterside areas and forest areas used for grazing.

Soil with no plant cover

A field area with no growth and with less than 10 per cent of the plant waste remaining on the soil after its cultivation (usually tilled with a plough). Includes potato field area that has remained untilled after harvesting.

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1. Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Maatalouslaskenta on maatalouden rakennetutkimus joka tehdään kokonaistutkimuksena Suomen maataloille kymmenen vuoden välein. Laskentojen välillä maatalouden rakennetutkimus tehdään kaksi kertaa otantatutkimuksena. Seuraavat rakennetutkimukset tehdään vuosina 2013 ja 2016.

Maatalouslaskennan tietosisältö kattaa laajasti tietoa viljelijöistä ja maataloista. Se sisältää perustiedot kaikista maatalous- ja puutarhayrityksistä. Keskeistä tietosisältöä ovat tilan omistusmuoto ja sijainti, maatalousmaan ala ja sen jakautuminen eri kasveille, kotieläinten määrät ja tilan työvoiman käyttö. Lisäksi laskennasta saadaan tietoa sukupolvenvaihdoksesta, tietokoneista ja internet-yhteyksistä, tilan energiankäytöstä, kastelusta sekä muusta yritystoiminnasta. Vuoden 2010 maatalouslaskennan tiedonkeruun yhteydessä noin 15 000 tilalle kohdistettiin laskennan lisäksi tuotantomenetelmätutkimus, jossa kerättiin tietoa peltojen talvipeitteisyydestä ja muokkausmenetelmistä sekä kotieläintuotannosta.

Tilaston avulla voidaan seurata maa- ja puutarhatalouden rakenteen kehittymistä Suomessa. Tiedot ovat myös vertailukelpoisia muiden EU-maiden tulosten kanssa.

Tilastoa käytetään sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Tilasto on osa Euroopan tilastojärjestelmää (ESS). EU:n tilastovirasto Eurostat ja YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO julkaisevat tilaston tietoja verkkopalveluissaan. Muita käyttäjätahoja ovat tutkimus, hallinto, maatalous- ja elintarvikealan yritykset, maanviljelijät, etujärjestöt, neuvonta ja tiedotusvälineet.

1.2. Käsitteet ja luokitukset

Maatalouslaskennan tietosisältö on laaja ja siinä käytetään paljon erilaisia käsitteitä. Tärkeimmät käsitteet on esitetty kohdassa käsitteitä ja määritelmiä.

1.3. Tutkimuskohde ja tiedonantajat

Laskennan tulokset kuvaavat Suomen maatalouden rakennetta ja sen muutoksia. Tiedot ovat myös kansainvälisesti vertailukelpoisia.

Laskennan kohdejoukkoon kuuluvat kaikki aktiiviset maataloustuotantoa harjoittavat maatilat. Aktiivisella maatilalla tarkoitetaan tilaa tai yritystä, jonka viljelyksessä oleva peltoala on vähintään yksi hehtaari tai jolla on kotieläimiä vähintään yhden kotieläinyksikön verran, sekä ne alle yhden peltohehtaarin puutarhayritykset, jotka harjoittavat myyntiin tarkoitettua puutarhatuotantoa (esim. kasvihuoneyritykset). Puutarhatuotteiden kotitarvelijelyä ei lueta aktiiviseksi toiminnanharjoittamiseksi. Maatalouslaskennan yhteydessä päivitetään Suomen maatalojen eli maatilarekisterin perusjoukko.

1.4. Käyttäjien näkökulmien huomiointi

Maatalouslaskennan suunnitteluvaiheessa järjestettiin kaksi asiakastilaisuutta, joissa asiakkaat saivat esittää näkemyksiään laskennan tietosisällöstä. Maatalouslaskennan tietosisältöön lisättiin muutamia kansallisia kysymyksiä käyttäjien toiveiden perusteella. Tuottajajärjestöt MTK ja SLC ovat olleet aktiivisesti mukana laskennan suunnittelussa. Heidän edustajansa ovat esimerkiksi kommentoineet kysymyksiä ja ohjeistusta sekä testanneet sähköistä tiedonkeruuta.

2. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Maatalouslaskenta noudattaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta 1166/2008.

2.1. Tutkimusmenetelmä

Maatalouslaskennan tiedot kerätään kaikilta Suomen maatalous- ja puutarhayrityksiltä. Tiedonkeruun kohdejoukko on maatilarekisterin maatilat ja puutarhayrityksien puutarhayritykset. Osa tiedoista saadaan hallinnollisista rekistereistä ja osa kerätään tiloilta. Noin 50 000 tilalta kerättiin maatalouslaskennan tiedot peruskyselyllä ja noin 15 000 tilalta laajalla kyselyllä, jossa kysyttiin sekä maatalouslaskennan että tuotantomenetelmätutkimuksen tiedot. Hallinnollisista rekistereistä tietoa poimitaan eläinrekistereistä, maaseutuelinkeinon tietojärjestelmästä ja luomurekisteristä.

Maatalouslaskennan tiloilta kysytyt tiedot kerättiin sähköisesti tai puhelinhaastatteluna. Tike toteutti sähköisen tiedonkeruun. Puhelinhaastattelut teki Taloustutkimus Oy Tiken toimeksiannosta.

Vastaamatta jättäneiden tilojen tiedot imputoidaan käyttämällä keskiarvoimputointia.

2.2. Tilaston luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä

Maatalouslaskennan vastausaste oli 95 %. Suuresta kohdejoukosta, hyvästä vastausasteesta ja puuttuvien tietojen imputoinnista johtuen tulokset ovat varsin luotettavia.

Kyselyssä on paljon kysymyksiä ja kysymyksien määritelmät ovat varsin monimutkaisia. Osa vastauksista perustuu viljelijöiden arvioon. Yleisesti ottaen viljelijät pystyvät vastaamaan kysymyksiin riittävän tarkalla tasolla.

2.3. Virheiden oikaisumenettely

Tilastossa havaitut virheet korjataan mahdollisimman nopeasti Suomen virallisen tilaston neuvottelukunnan suositusten mukaisesti. Korjatut tiedot julkaistaan tilaston kotisivulla.

3. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Maatalouslaskennan ennakkollisia tuloksia on julkaistu viidessä erässä vuoden 2011 ja 2012 aikana. Tämän julkaisun tiedot ovat lopullisia.

4. Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Maatalouslaskennan tulokset ovat pääosin vertailukelpoisia vuoden 2007 rakennetutkimuksen tulosten kanssa. Molempien tutkimusten tuloksissa on mukana sekä maatilat että kaikki puutarhayritykset. Tätä aikaisemmin maatilarekisteriin kuulumattomien puutar-

hayritysten tietoja ei ole julkaistu rakennetutkimuksen tulosten yhteydessä. Näiden tilojen tiedot ovat sisällyneet puutarhatilastoihin.

Työvoimatiedot ovat vertailukelpoisia vuosien 2010 ja 2007 välillä. Sen sijaan vuosien 2007 ja 2005 välillä työvoimatietojen tilastoinnissa on tapahtunut muutos. Vuonna 2005 työaikatiedot kysyttiin päivinä, kun ne sen jälkeen on kysytty tunteina. Ennen vuotta 2005 työaikatiedot on kysytty työaikalukittain.

Muun yritystoiminnan tiedot ovat pääosin pysyneet samoina vuodesta 2005 lähtien. Toimialaluokitukseen on tehty pieniä muutoksia sekä liikevaihtoluokitusta on tarkennettu.

Vuonna 2003 rakennetutkimuksen kyselylomakkeelle lisättiin uusina toimialoina porotalous, kalastus, rakensäily ja ohjelmajärjestely.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Tilastotiedot on julkistettu Tiken Matilda-maataloustilastopalvelussa osoitteessa: www.maataloustilastot.fi

Tilaston kotisivulla esitetään Maatalouslaskenta 2010:n sekä vuoden 2007 rakennetutkimuksen tuloksia. Aikaisempien rakennetutkimusten ja vuoden 2000 maatalouslaskennan tulokset on julkaistu paperijulkaisuisissa. Maatalouslaskenta 2010:n tietoja julkaistaan myös Puutarhatilastot 2011 -julkaisussa ja Maatilatilastollinen vuosikirja 2012 -julkaisussa Tilastoa ja tietoa maatalouden tilasta -julkaisussa. Tietoa ja tietoa maatalouden tilasta koskeviin tietopyyntöihin vastaa Tiken tietopalvelu.

Tilaston kuvaus on saatavissa tilaston kotisivulta.

1. Relevans av statistikuppgifterna

1.1. Datinnehåll och användningsändamål

Lantbruksräkningen är en strukturell undersökning av lantbruket och den görs som en helhetsundersökning på de finländska gårdarna med tio års intervall. Mellan räkningarna genomförs en strukturundersökning för lantbruket två gånger som en urvalsundersökning. De nästa strukturundersökningarna görs åren 2013 och 2016.

Datinnehållet i lantbruksräkningen omfattar täckande uppgifter om jordbrukare och gårdar. Det innehåller grunduppgifterna om alla lantbruks- och trädgårdsföretag. Det centrala datainnehållet är ägarform och belägenhet av gården, jordbruksareal och dess fördelning på olika växter, antalet husdjur och användningen av arbetskraft på gården. Dessutom ger räkningen information om generationsväxling, datorer och Internetförbindelser, energianvändning på gården, bevattning samt annan företagsverksamhet. I samband med datainsamlingen för lantbruksräkningen år 2010 riktades till 15 000 gårdar dessutom en undersökning avseende produktionsmetoder, som samlade in information om växttäckning av åkrarna på vintern och bearbetningsmetoder samt husdjursproduktion.

Med hjälp av statistiken kan man följa upp utvecklingen av lantbruks- och trädgårdsnäringsens struktur i Finland. Uppgifterna är också jämförbara med resultaten i övriga EU-länder. Statistiken används både nationellt och internationellt. Statistiken är en del av Europeiska statistiksystemet (ESS). EU:s statistikkontor Eurostat och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO publicerar statistiska uppgifter i sina webbtjänster. Andra användare är forskning, förvaltning, lantbruks- och livsmedelsföretag, jordbrukare, intresseorganisationer, rådgivning och medier.

1.2. Begrepp och klassificering

Datinnehållet i lantbruksräkningen är omfattande och många olika begrepp används däri. De viktigaste begreppen presenteras under Begrepp och definitioner.

1.3. Forskningsobjekt och informatörer

Resultaten från lantbruksräkningen beskriver det finländska lantbrukets struktur och dess förändringar.

Uppgifterna är också internationellt jämförbara.

Målgruppen för räkningen är alla gårdar som aktivt bedriver lantbruksproduktion. Med en aktiv gård avses en gård eller ett företag som odlar minst en hektar åkrar eller som har husdjur motsvarande minst en husdjursenhet, samt de trädgårdsföretag på mindre än en åkerhektar som utövar trädgårdsproduktion för försäljning (till exempel växthusföretag). Odling av trädgårdsprodukter för husbehov räknas inte som aktiv verksamhetsutövning. I samband med lantbruksräkningen uppdateras populationen av finländska gårdar, det vill säga lantbruksregistret.

1.4. Beaktande av användarperspektivet

I planeringsfasen för lantbruksräkningen ordnades två kundtillfällen, där kunderna fick lägga fram sina åsikter om datainnehållet i räkningen. Utgående från användarnas önskemål tillades några nationella frågor i datainnehållet för lantbruksräkningen. Producentorganisationerna MTK och SLC har aktivt deltagit i planeringen av räkningen. Deras representanter har till exempel kommenterat frågorna och anvisningarna samt testat den elektroniska datainsamlingen.

2. Uppgifternas exakthet och tillförlitlighet

Lantbruksräkningen följer Europaparlamentets och rådets förordning 1166/2008.

2.1. Forskningsmetod

Uppgifterna i lantbruksräkningen insamlas från alla lantbruks- och trädgårdsföretag i Finland. Målgruppen för datainsamlingen är de gårdar som ingår i lantbruksregistret och de trädgårdsföretag som ingår i trädgårdsregistret. En del av uppgifterna fås från förvaltningsregister och en del insamlas från gårdarna. Från cirka 50 000 gårdar insamlades uppgifterna för lantbruksräkningen med en grundenkät och från cirka 15 000 gårdar med en omfattande enkät, som efterfrågade uppgifter om både lantbruksräkningen och produktionsmetoder. Från förvaltningsregistren insamlas information från djurregister, landsbygdsnäringsarnas datasystem och ekoregistret.

De uppgifter som samlades in från gårdarna för lantbruksräkningen insamlades elektroniskt eller som telefonintervjuer. Tike genomförde den elektroniska

datainsamlingen. Telefonintervjuerna utfördes av Taloustutkimus på begäran av Tike.

Uppgifterna för de gårdar som inte svarade imputeras genom användande av medelvärdesimputering.

2.2. Faktorer som påverkar tillförlitligheten av statistiken

Svarsprocenten i lantbruksräkningen var 95 %. Tack vare den stora målgruppen, den höga svarsprocenten och imputeringen av de saknade uppgifterna är resultaten tämligen tillförlitliga.

I enkäten ingår många frågor och frågorna definieras på ett mycket komplext sätt. En del av svaren är baserade på jordbrukarnas uppskattningar. Generellt kan jordbrukarna svara på frågorna med tillräckligt hög noggrannhet.

2.3. Korrigeringsförfarande vid fel

Fel som noteras i statistiken korrigeras så fort som möjligt enligt rekommendationer från Delegationen för Finlands officiella statistik. Korrigerade uppgifter publiceras på webbplatsen för statistiken.

3. Uppgifternas aktualitet och punktlighet

Preliminära resultat från lantbruksräkningen har publicerats i fem omgångar under 2011 och 2012. I denna publikation presenteras de slutgiltiga uppgifterna.

4. Statistikens enhetlighet och jämförbarhet

Resultaten från lantbruksräkningen är i huvudsak jämförbara med resultaten från strukturundersökningen år 2007. Resultaten från båda undersökningarna innefattar både gårdar och alla trädgårdsföretag. Tidigare publicerades inte uppgifterna för trädgårdsföretag

som inte omfattades av lantbruksregistret i samband med strukturundersökningen. Uppgifterna om dessa gårdar har ingått i trädgårdsstatistiken.

Uppgifterna om arbetskraft är jämförbara mellan åren 2010 och 2007. Däremot har det skett en förändring i statistikföringen av arbetskraftsuppgifterna mellan åren 2007 och 2005. År 2005 efterfrågades arbetstidsuppgifterna i dagar, medan de därefter har efterfrågats i timmar. Före år 2005 efterfrågades arbetstiderna enligt olika arbetstidsklasser.

De övriga uppgifterna om företagsverksamheten har hållits oförändrade sedan år 2005. Branschklassificeringen har ändrats lite och omsättningsklassificeringen har specificerats.

År 2003 infördes de nya branscherna renskötsel, fiskeri, byggande och programtjänster på enkätformuläret för strukturundersökningen.

5. Uppgifternas tillgänglighet och tydlighet

Statistiken publiceras i Tikes lantbruksstatistiktjänst Matilda på www.lantbruksstatistik.fi

På statistikwebbplatsen presenteras resultaten från lantbruksräkningen 2010 och strukturundersökningen 2007. Resultaten från de tidigare strukturundersökningarna och från lantbruksräkningen 2000 har publicerats som papperspublikationer. Uppgifter från lantbruksräkningen 2010 publiceras också i publikationerna Trädgårdsstatistik 2011 och Lantbruksstatistisk årsbok 2012. Frågor som gäller statistik och datamaterial besvaras av Tikes informationstjänst.

Statistikbeskrivningen kan fås på statistikwebbplatsen.

1. The relevancy of the statistics

1.1. Data content and purpose

The Agricultural Census is an agricultural structure study conducted as a total study on Finnish farms every ten years. Between the censuses, the agricultural structure study is conducted twice as a sample study. The next structure studies will be conducted in 2013 and 2016.

The data content of the Agricultural Census covers extensive information about farmers and farms. It includes the basic information concerning all agricultural and horticultural enterprises. Main data content is farm ownership form and location, square area of agricultural land and its distribution to different plants, the number of livestock, and the farm's use of labour. In addition, the Census provides data concerning the transfer of the farm to a descendant, computers and Internet connections, the farm's energy consumption, irrigation and other entrepreneurship. In addition to the Census, a production method study was conducted on about 15,000 farms when compiling the Census data for 2010. The study compiled information about plant cover of fields during winter, cultivation methods and livestock production.

The statistics can also be used to monitor the development of the agricultural and horticultural structure in Finland. The information is also comparable with those of other EU countries.

The statistics are used both nationally and internationally. The statistics are part of European Statistics System (ESS). Eurostat and the Food and Agriculture Organization of the UN publish data of the statistics on their respective websites. Other users include research, administration, agricultural and food sector companies, farmers, interest groups, counselling and the media.

1.2. Concepts and classifications

The data content of the Census is extensive and it uses a lot of different concepts. The most important ones are introduced in the "Concepts and definitions" section.

1.3. Object of study, informants

The results of the Census illustrate the structure and changes of Finnish agriculture. The information is also internationally comparable

The target group of the Census includes all active farms engaging in agricultural production. An active farm is a farm or an enterprise which cultivates at least one hectare of arable area, or which has at least one livestock unit, and horticultural enterprises of less than one arable hectare, which engage in horticultural production intended for sale (e.g. greenhouse enterprises). The cultivation of horticultural products for home use is not regarded as active operations. The basic group of Finnish farms, i.e. the farm register, is updated in the context of the Census.

1.4. Taking user views into account

The planning phase of the Census arranged two customer meetings where customers had the opportunity to introduce their views on the data content of the Census. A few national questions were added to the Census' data content as per user preferences. Producer associations MTK and SLC have actively contributed to planning the Census. Their representatives have commented on the questions and instructions, and tested the digital data compilation, for example.

2. Data accuracy and reliability

The Census abides by The European Parliament's and the Council of Europe's regulation 1166/2008.

2.1. Method of research

The Census data is compiled from all agricultural and horticultural enterprises in Finland. The data compilation's target group consists of farms in the farm register and horticultural enterprises in the horticultural enterprise register. Some data is obtained from administrative registers and some are compiled from farms. Census data was collected from about 50,000 farms with a basic survey and from about 15,000 farms with an extensive survey which comprises both the data of the Census and the production method study. Regarding administrative registers, data is compiled from animal registers, the agricultural industry data system and the organic register.

Census data was compiled from the farms in digital format or as a phone interview. The digital data compilation was performed by Tike. Taloustutkimus Oy conducted the phone interviews upon an assignment by Tike.

The data of farms which did not respond are imputed through average imputing.

2.2. Factors affecting the reliability of the statistics

The response rate was 95%. Due to the large target group, the high response rate and the inputting of missing data, the results are very reliable.

The survey includes a lot of questions and the question definitions are very complex. Some responses are based on evaluations by farmers. In general, farmers are capable of answering the questions precisely enough.

2.3. Correction procedure for errors

Any errors found in the statistics are corrected as soon as possible as per the recommendations of Finland's official advisory board for statistics. The corrected data is published on the website of the statistics.

3. Timeliness and promptness of data

The preliminary data of the Census have been published in five segments during 2011 and 2012. The data in this publication is final.

4. Coherence and comparability of data

The results of the Census are mainly comparable to the results of the Farm Structure Survey of 2007. The results of both studies include both farms and all horticultural enterprises. Before this, the data of horticultural enterprises not in the farm register have not been published alongside the results of the Farm Structure Survey. The data of such farms has been included in horticultural statistics.

Labour data is comparable between the year 2010 and the year 2007. However, there has been a change to the statistics procedure of labour data between 2007 and 2005. Before 2005, work hours data was requested in days, but after 2005 in hours. Before 2005, work hours data was requested as per work hours category.

The data of other entrepreneurship has mainly remained the same since 2005. There have been small changes to the sector classification, and the net sales classification has been specified further.

In 2003, reindeer farming, fishing, construction and activity services were added as new sectors to the survey form of the Farm Structure Survey.

5. Accessibility and clarity of data

The statistics have been published in Tike's Matilda agricultural statistics service at: www.agriculturalstatistics.fi The website of the statistics introduces the results of Agricultural Census 2010 and the Farm Structure Survey of 2007. The results of previous structural studies and the Agricultural Census of 2000 have been released in printed publications. Data of the Agricultural Census of 2010 is also published in the Horticultural Statistics 2011 publication and the Yearbook of Farm Statistics 2012. Tike's information service will answer any data enquiries concerning the statistics and data material.

The description of the statistics is available on the website for the statistics.

Tilan nimi
Tilatunnus
Puhelinnumero(t), joista tavoitellaan

Maatalouslaskenta 2010

laaja kysely

Lue ensin tutkimuksessa käytettävät määritelmät sivulta 2.
Täytä sen jälkeen lomake ja säilytä se, jotta voit ilmoittaa tiedot, kun haastattelija soittaa sinulle 1 - 3 viikon kuluttua.

Valitse tilan omistusmuoto ja aloita vastaaminen.

- Perheviljelmä: aloita sivulta 3.
- Maatalousyhtymä: aloita sivulta 4.
- Oikeushenkilö: aloita sivulta 5.

LOMAKKEESSA KÄYTETTYJÄ MÄÄRITELMIÄ

TILAN/YRITYKSEN OMISTUSMUOTO

PERHEVILJELMÄ: haltijana on

- yksittäinen henkilö
- avio- tai avopuolisot
- perinnön kautta yhteisenä edunsaajana olevat sisarukset, mikäli he eivät viljele tilaa maatalousyhtymänä
- yksittäinen haltija, jolla yksinään on taloudellinen ja oikeudellinen vastuu tilasta

MAATALOUSYHTYMÄ: haltijana on

- luonnollisista henkilöistä koostuva ryhmä, joka omistaa, vuokraa, tai muutoin hoitaa yhdessä yhtä maatilaa tai omia tilojaan ikään kuin ne olisivat yksi tila
- perinnön kautta yhteisenä edunsaajana olevat sisarukset, mikäli he eivät viljele tilaa perhevilmelmänä

OIKEUSHENKILÖ: haltijana on

- osakeyhtiö
- valtio, kunta tai kuntayhtymä
- kirkko tai jokin sen laitoksista
- muu vastaava julkinen laitos
- kaupallinen tai osuustoimintayritys
- säätiö tai muu vastaavatyypinen yhteisö

MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT

Maatalous- ja puutarhatyötä ovat tilan/yrityksen maa- tai puutarhatalouteen liittyvät työt, kuten

- kasvinviljely- tai kotieläintyöt
- maatalouden kirjanpito-, johto- ja suunnittelutyöt
- koneiden korjaus-, kunnossapito- ja huoltotyöt
- uudisrakennus- ja peruskorjaustyöt
- perusparannustyöt
- puutarha- ja kasvihuonetyöt
- mehiläistenhoitotyöt
- maatalous- tai puutarhatuotteiden varastointiin ja myyntiä varten valmisteluun liittyvät työt (esim. pakkaaminen)

Maatalous- ja puutarhatyötä eivät ole:

- metsätaloustyöt (metsässä tehdyn työn lisäksi esim. metsätalouden kirjanpito ja suunnittelu)
- kotitaloustyöt (kodinhoito, kotipihan ja -puutarhan hoito, kotitarveviljely kasvimaalla ym.)
- metsästys ja kalastus
- muu yritystoiminta

MUU YRITYSTOIMINTA

Muu yritystoiminta tarkoittaa kaikkea taloudellisesti merkittävää ja säännöllisesti tapahtuvaa yritystoimintaa lukuun ottamatta tilan maa-, puutarha- ja metsätaloutta. Muun yritystoiminnan toimialoja voivat olla esim. matkailupalvelut, koneurakointi, elintarvikkeiden tai puutavaran jatkojalostus, kalanviljely, poronhoito ja turkistarhaus. Laajempi luettelo muun yritystoiminnan toimialoista on lomakkeen sivuilla 9-10 kohdassa 13.2.

Muu yritystoiminta, joka liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen:

Toiminnassa käytetään tilan maatalous-/puutarhatuotannon koneita, rakennuksia, aluetta tai tuotteita.

Muu ansiotoiminta, joka ei liity suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen:

Tilan oma työvoima voi osallistua toimintaan, mutta siinä ei käytetä tilan maatalous-/puutarhatuotannon koneita, rakennuksia, aluetta eikä tuotteita (esim. palkkatyö tilan ulkopuolella).

Tilan omien metsien hoitoa ei lasketa mukaan maatalous- ja puutarhatyöhön eikä muuhun yritystoimintaan tai muuhun ansiotoimintaan.

PERHEVILJELMÄ, Maatalous-/puutarhayrityksen työvoima 1.9.2009–31.8.2010

1 VILJELIJÄPERHE JA VAKITUISET TYÖNTEKIJÄT (muu työvoima kohtiin 3–6)

Maatalous- ja puutarhatyön sekä muun yritys- ja ansiotoiminnan määritelmät ovat sivulla 2.

Viljelijä: ilmoita tiedot siinäkin tapauksessa, että viljelijä ei ole työskennellyt maatilalla/puutarhayrityksessä. Viljelijä voi olla tilan omistaja tai vuokralainen.

Viljelijän puoliso/avopuoliso: ilmoita tiedot siinäkin tapauksessa, että puoliso ei ole osallistunut tilan töihin.

Muut perheenjäsenet: ennen vuotta 1996 syntyneet lähisukulaiset ja heidän puolisonsa, jotka ovat osallistuneet tilan töihin.

Vakituisesti maa-/puutarhatalouden töihin palkatut henkilöt: vähintään 6 kk vakituisesti tilalla työskennelleet henkilöt ja kasvinviljelytiloilla koko kasvukauden työskennelleet henkilöt.

Jos taulukon ryhmissä C tai D on henkilöitä enemmän kuin taulukossa rivejä, voit jatkaa luetteloa tyhjiksi jääville riveille tällä tai seuraavilla sivuilla. Mainitse haastattelun yhteydessä, mihin ryhmään työntekijä kuuluu.

Työtunnit vuoden aikana (arvio)

	Tunnus	Sukupuoli		Syntymävuosi	Tilan maa-/puutarhatalouden työ	Työ muussa yritystoiminnassa, joka liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen	Muun ansiotoiminnan työ (esim. palkkatyö tilan ulkopuolella)	Metsätaloustyö, joka liittyy tilan metsään
		Mies 1	Nainen 2					
Viljelijä	A	☐	☐	19__	h	h	h	h
Viljelijän puoliso	B	☐	☐					
Muut viljelijäperheen jäsenet (ennen v. 1996 syntyneet), jotka osallistuvat tilan töihin	C1	☐	☐					
	C2	☐	☐					
	C3	☐	☐					
	C4	☐	☐					
	C5	☐	☐					
	C6	☐	☐					
Vakituisesti maatalous-/puutarhatöihin palkatut henkilöt (ei perheenjäsenet)	D1	☐	☐					
	D2	☐	☐					
	D3	☐	☐					
	D4	☐	☐					
	D5	☐	☐					
	D6	☐	☐					

Esimerkkejä vuosityötuntimääristä:
450 h = 2 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
900 h = 4 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
1800 h = 8 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
3000 h = noin 8 tuntia vuoden jokaisena päivänä

2 TILAN HOIDOSTA VASTAAVA HENKILÖ

2.1 Tilan/yrityksen hoidosta pääasiassa vastaavan henkilön tunnus

Katso tunnus yllä olevasta taulukosta (A, B, C1 jne.). Tunnus: Syntymävuosi (jos ei taulukossa):

2.2 Tilan hoidosta vastaavan henkilön maatalous-/puutarha-alan koulutus (korkein saatu koulutus)

1. Käytännön työkokemus 2. Maatalous-/puutarha-alan peruskoulutus (maatalousoppilaitos tms.) 3. Ylempi maatalous-/puutarha-alan koulutus (opisto, ammattikorkeakoulu, yliopisto tms.)

2.3 Tilan hoidosta vastaava henkilö on saanut tilan toimintaan liittyvää ammatillista koulutusta 1.9.2009–31.8.2010

Kyllä Ei

3 LYHYTAIKAINEN TYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Tilan palkkaaman lyhytaikaisen työvoiman (alle 6 kk/hlö), sesonkityövoiman ja muun tilapäisen työvoiman tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä = työtuntien summa jaetaan 8:lla).

Työpäivät:

4 MAATALOUSLOMITTAJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Maatalouslomittajien (ja sijaispalvelun) tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä).

Työpäivät:

5 URAKOITSIJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Urakoitsijoiden, vuokaratyövoiman yms. tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Tässä yhteydessä tila/yritys ei ole palkkaa maksava työnantaja, vaan ostaa esim. kokonaisen urakan tai palvelun.

Työpäivät:

6 ULKOMAINEN PALKKATYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Ne kohtien 1, 3 ja 4 työntekijät, jotka ovat tilan palkkaamia eivätkä ole Suomen kansalaisia. Henkilömäärä ja maatalous-/puutarhatyön työpäivät (8 tunnin työpäivinä).

Henkilöt: Työpäivät:

Siirry sivulle 6 ja jatka kohdasta 7.

MAATALOUSYHTYMÄ, Maatalous-/puutarhayrityksen työvoima 1.9.2009–31.8.2010**1 YHTYMÄN OSAKKAAT, PERHEENJÄSENET JA VAKITUISET TYÖNTEKIJÄT (muu työvoima kohtiin 3–6)**

Maatalous- ja puutarhатыön sekä muun yritys- ja ansiotoiminnan määritelmät ovat sivulla 2.

Maatalousyhtymän osakkaat: ilmoita vain ne osakkaat, jotka ovat osallistuneet tilan/yrityksen töihin.

Muut perheenjäsenet: ennen vuotta 1996 syntyneet osakkaiden avio- tai avopuolisot, muut lähisukulaiset ja heidän puolisonsa, jotka ovat osallistuneet tilan töihin.

Vakituisesti maa-/puutarhatalouden töihin palkatut henkilöt: vähintään 6 kk vakituisesti tilalla työskennelleet henkilöt ja kasvinviljelytiloilla koko kasvukauden työskennelleet henkilöt.

Jos taulukon ryhmissä A, B tai C on henkilöitä enemmän kuin taulukossa rivejä, voit jatkaa luetteloa tyhjiksi jääville riveille tällä tai muilla sivuilla. Mainitse haastattelun yhteydessä, mihin ryhmään työntekijä kuuluu.

Työtunnit vuoden aikana (arvio)

	Tunnus	Sukuopuoli		Syntymä- vuosi	Tilan maa-/puu- tarhatalouden työ	Työ muussa yri- tystoiminnassa, joka liittyy suo- raan tilan maa-/ puutarhatalouteen	Muun ansio- toiminnan työ (esim. palkkatyö tilan tilan ulko- puolella)	Metsätaloustyö, joka liittyy tilan metsään
		Mies 1	Nainen 2					
Yhtymän osakkaat, jotka osallistuvat tilan töihin	A1	☐	☐	19__				
	A2	☐	☐	19__				
	A3	☐	☐	19__				
	A4	☐	☐	19__				
	A5	☐	☐	19__				
	A6	☐	☐	19__				
Osakkaiden perheenjäsenet (ennen v. 1996 syntyneet), jotka osallistuvat tilan töihin eivätkä ole yhtymän osakkaita	B1	☐	☐					
	B2	☐	☐					
	B3	☐	☐					
	B4	☐	☐					
	B5	☐	☐					
	B6	☐	☐					
Vakituisesti maatalous-/puutarhatöihin palkatut henkilöt (ei perheenjäsenet)	C1	☐	☐					
	C2	☐	☐					
	C3	☐	☐					
	C4	☐	☐					
	C5	☐	☐					
	C6	☐	☐					

Esimerkkejä vuosityötuntimääristä:
450 h = 2 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
900 h = 4 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
1800 h = 8 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v
3000 h = noin 8 tuntia vuoden jokaisena päivänä

2 TILAN HOIDOSTA VASTAAVA HENKILÖ**2.1 Tilan/yrityksen hoidosta pääasiassa vastaavan henkilön tunnus**

Katso tunnus yllä olevasta taulukosta (A1, A2, A3 jne.).

Tunnus:

Syntymävuosi (jos ei taulukossa):

2.2 Tilan hoidosta vastaavan henkilön maatalous-/puutarha-alan koulutus (korkein saatu koulutus)

1. Käytännön työkokemus

2. Maatalous-/puutarha-alan peruskoulutus (maatalousoppilaitos tms.)

3. Ylempi maatalous-/puutarha-alan koulutus (opisto, ammattikorkeakoulu, yliopisto tms.)

2.3 Tilan hoidosta vastaava henkilö on saanut tilan toimintaan liittyvää ammatillista koulutusta 1.9.2009–31.8.2010

Kyllä

Ei

3 LYHYTAIKAINEN TYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Tilan palkkaaman lyhytaikaisen työvoiman (alle 6 kk/hlö), sesonkityövoiman ja muun tilapäisen työvoiman tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä = työtuntien summa jaetaan 8:lla).

Työpäivät:

4 MAATALOUSLOMITTAJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Maatalouslomitajien (ja sijaispalvelun) tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä)

Työpäivät:

5 URAKOITSIJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Urakoitsijoiden, vuokratyövoiman yms. tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Tässä yhteydessä tila/yritys ei ole palkkaa maksava työnantaja, vaan ostaa esim. kokonaisen urakan tai palvelun.

Työpäivät:

6 ULKOMAINEN PALKKATYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Ne kohtien 1, 3 ja 4 työntekijät, jotka ovat tilan palkkaamia eivätkä ole Suomen kansalaisia. Henkilömäärä ja maatalous-/puutarhатыön työpäivät (8 tunnin työpäivinä).

Henkilöt:

Työpäivät:

OIKEUSHENKILÖ, Maatalous-/puutarhayrityksen työvoima 1.9.2009–31.8.2010

1 VAKITUISET TYÖNTEKIJÄT (muu työvoima kohtiin 3–6)

Maatalous- ja puutarhatyön sekä muun yritys- ja ansiotoiminnan määritelmät ovat sivulla 2.

Maatilan/puutarhayrityksen johtaja on henkilö, joka vastaa tilan/yrityksen tavanomaiseen päivittäiseen toimintaan liittyvien taloudellisten ja tuotannollisten tehtävien hoidosta.

Vakituisesti maa-/puutarhatalouden töitä tekevät henkilöt: vähintään 6 kk vakituisesti tilalla työskennelleet henkilöt ja kasvinviljelytiloilla koko kasvukauden työskennelleet henkilöt.

Jos taulukon ryhmässä B on henkilöitä enemmän kuin taulukossa rivejä, voit jatkaa luetteloa tyhjiksi jääville riveille tällä tai edellisillä sivuilla. Mainitse haastattelun yhteydessä, mihin ryhmään työntekijä kuuluu.

Työtunnit vuoden aikana (arvio)

	Tunnus	Sukupuoli		Syntymä- vuosi	Tilan maa-/ puutarha- talouden työ h	Työ muussa yritystoimin- nassa, joka liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen h	Metsätaloustyö, joka liittyy tilan metsään h
		Mies 1	Nainen 2				
Tilan johtaja	A1	☐	☐	19__			
Muut vakituisesti maatalous-/ puutarhatöitä tekevät henkilöt	B1	☐	☐				Esimerkkejä vuosityöntuntimääristä: 450 h = 2 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 900 h = 4 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 1800 h = 8 h/pv, 5 pv/viikko, 11 kk/v 3000 h = noin 8 tuntia vuoden jokai- sena päivänä
	B2	☐	☐				
	B3	☐	☐				
	B4	☐	☐				
	B5	☐	☐				
	B6	☐	☐				
	B7	☐	☐				
	B8	☐	☐				
	B9	☐	☐				
	B10	☐	☐				
	B11	☐	☐				
	B12	☐	☐				
	B13	☐	☐				
	B14	☐	☐				
	B15	☐	☐				
	B16	☐	☐				
	B17	☐	☐				
	B18	☐	☐				
	B19	☐	☐				
	B20	☐	☐				

2 TILAN JOHTAJAN KOULUTUS

2.1 Tilan johtajan maatalous-/puutarha-alan koulutus (korkein saatu koulutus)

1. Käytännön työkokemus 2. Maatalous-/puutarha-alan perus-
koulutus (maatalousoppilaitos tms.) 3. Ylempi maatalous-/puutarha-alan koulutus
(opisto, ammattikorkeakoulu, yliopisto tms.)

2.2 Tilan johtaja on saanut tilan toimintaan liittyvää ammatillista koulutusta 1.9.2009–31.8.2010

- Kyllä Ei

3 LYHYTAIKAINEN TYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Lyhytaikaisen työvoiman (alle 6 kk/hlö), sesonkityövoiman ja muun tilapäisen työvoiman tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä = työtuntien summa jaetaan 8:lla).

Työpäivät:

4 MAATALOUSLOMITTAJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Maatalouslomittajien (ja sijaispalvelun) tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä).

Työpäivät:

5 URAKOITSIJAT (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Urakoitsijoiden, vuokratyövoiman yms. tilalle tekemät työpäivät (8 tunnin työpäivinä). Tässä yhteydessä tila/yritys ei ole palkkaa maksava työnantaja, vaan ostaa esim. kokonaisen urakan tai palvelun.

Työpäivät:

6 ULKOMAINEN PALKKATYÖVOIMA (MAATALOUS- JA PUUTARHATYÖT)

Ne kohtien 1, 3 ja 4 työntekijät, jotka ovat tilan palkkaamia eivätkä ole Suomen kansalaisia. Henkilömäärä ja maatalous-/puutarhatyön työpäivät (8 tunnin työpäivinä).

Henkilöt: Työpäivät:

Siirry sivulle 6 ja jatka kohdasta 7.

7 SUKUPOLVENVAIHDOS

7.1 Mistä vuodesta lähtien nykyinen haltija tai haltijat ovat omistaneet tai hallinneet tilaa/yritystä?

7.2 Miten tilan/yrityksen hallinnan vaihdos tapahtui?

1. Jatkettu oman/puolison suvun perhe-
viljelmää/maatalousyhtymää/yritystä 2. Ostettu/vuokrattu valmis tilakokonaisuus/
yritys suvun ulkopuolelta 3. Tila/yritys perustettu itse

8 TIETOKONE JA INTERNET

Koneiden ja laitteistojen ohjausjärjestelmiä ei ilmoiteta tässä (esim. ruokinta-automaatit ja täsmäviljelylaitteet).

8.1 Onko tilalla/yrityksellä käytössä tietokone?

- Kyllä Ei

8.2 Tietokoneen internet-yhteys

1. Kiinteä laajakaista 2. Lankapuhelinmodeemi 3. Mobiili laajakaista (USB-modeemi (mökkula, nettitikku))
 4. Muu internet-yhteys 5. Ei internet-yhteyttä

9 ENERGIA

9.1 Energian käyttö tilan maa-/puutarhataloudessa vuonna 2010 (arvio)

Tuotantorakennusten lämmitys ja sähkölaitteet, traktoreiden ja muiden koneiden polttoaine, viljan kuivaus ym.

Yksityistalouden, metsätalouden ja muun yritystoiminnan energiankulutus jätetään pois.

1. Sähkö	<input type="text"/>	kWh
2. Moottoripolttoöljy (ja muu kevyt polttoöljy) traktoreiden ym. koneiden polttoaineeksi	<input type="text"/>	litraa
3. Lämmityspolttoöljy (ja moottoripolttoöljy) viljankuivaukseen ja lämmitykseen:		
a) yhteensä	<input type="text"/>	litraa
b) josta viljankuivauksen osuus	<input type="text"/>	litraa
4. Raskas polttoöljy	<input type="text"/>	kg
5. Puu (halot, piikheet, muu kokopuu)	<input type="text"/>	irto-m ³
6. Puupelletti ja -briketti	<input type="text"/>	kg
7. Puuhake (metsätähdehake tai -murske, muu puuhake)	<input type="text"/>	irto-m ³
8. Peltoenergia:		
a) siemensato (viljanjyvät, rypsinsemenet ym.)	<input type="text"/>	kg
b) olki ja muut peltoviljelyn tuotteet (ei siemensato)	<input type="text"/>	m ³
9. Jyrsinturve	<input type="text"/>	irto-m ³
10. Palaturve	<input type="text"/>	m ³
11. Turvepelletti	<input type="text"/>	kg
12. Muu energialähde, mikä?	<input type="text"/>	<input type="text"/>

9.2 Energiantuotanto uusiutuvista energialähteistä vuonna 2010

Merkitse rasti niiden tilalla käytettyjen energialähteiden kohdalle, joilla tuotetusta energiasta (esim. sähkö, lämpö tai liikennepolttoaine) ainakin osa käytetään tilan maa-/puutarhataloudessa tai myydään tilan ulkopuolelle.

Laitteen nimellisteho (jos tiedossa)

☐ 1. Kiinteä biomassa (puu, olki, vilja ym. (myös tilan ulkopuolelta tuotu), ei pelkkä turve)	<input type="text"/>	kW
☐ 2. Biokaasu	<input type="text"/>	kW
☐ 3. Lämpöpumppu (lämpö otetaan esim. maasta, vesistöstä tai ilmasta)	<input type="text"/>	kW
☐ 4. Tuulivoima	<input type="text"/>	kW
☐ 5. Aurinkoenergia	<input type="text"/>	kW
☐ 6. Vesivoima	<input type="text"/>	kW
☐ 7. Muu energialähde, mikä?	<input type="text"/>	kW

10 KASTELU

Jos tilan käytettävissä ei ole kastelulaitteita (tai on vain kasvihuoneviljelyn kastelulaitteita), siirry kohtaan 11.

10.1 Kasteltavissa oleva pelto- ja puutarha-ala, kun vettä on saatavissa normaalisti (ei kasvihuoneita)

 ha

10.2 Kuivuuden vuoksi vähintään kerran kasteltu pelto- ja puutarha-ala (ei kasvihuoneita, ei hallantorjuntasadetusta)						
1. Vuonna 2008				ha		
2. Vuonna 2009				ha		
3. Vuonna 2010				ha		
10.3 Vuonna 2010 kastellun alan jakautuminen pääasiallisen kastelumenetelmän ja kastelun syyn mukaan						
1. Sadetus vähintään kerran kuivuuden vuoksi				ha		
2. Tippa- tai tihkukastelu vähintään kerran kuivuuden vuoksi				ha		
3. Sadetus vähintään kerran hallan torjumiseksi (ei sisälly kohdassa 10.2 ilmoitettuun alaan)				ha		
10.4 Kasteluveden alkuperä (valitse tärkein)						
☐ 1. Pintavesi omalta tilalta (esim. lampi)	☐ 2. Pintavesi oman tilan ulkopuolelle ulottuvasta vesistöstä (esim. järvi, joki)					
☐ 3. Pohjavesi omalta tilalta (esim. kaivo)	☐ 4. Tilan ulkopuolelta tuleva vesijohtovesi	☐ 5. Muu				
11 PELTO- JA PUUTARHAVILJELY						
Jos tilalla ei ole pelto- eikä puutarhaviljelyä (tai jos on vain kasvihuoneviljelyä), siirry kohtaan 12.						
11.1 Perusmuokkaus ja peitteisyys pelloilla, jotka muokattiin ja/tai kylvettiin 1.7.2009–30.6.2010						
Nurmiala luetaan mukaan vain, jos nurmi perustettiin 1.7.2009 tai myöhemmin.						
a) Perusmuokkaus 1.7.2009–30.6.2010						
Jos pelto sekä muokattiin kevennetysti että kynnettiin, se lasketaan mukaan vain kyntöalana.						
1. Syyskyntö				ha		
2. Kevätkyntö				ha		
3. Kevennetty muokkaus (kultivaattori, lautasmuokkain, äes, jyrsin tms.)				ha		
4. Kylvä muokkaamattomaan maahan (Nurmien täydennyskylvöä ei lasketa mukaan.)				ha		
b) Peitteisyys talvella 2009–2010 Huom! Syysviljan oras on yksi peitteisyysvaihtoehdoista (toisin kuin ympäristöuessa).						
1. Kesällä tai syksyllä 2009 kylvetty viljelykasvi (esim. syysvilja tai nurmi, kylvetty 1.7.2009 tai myöhemmin)				ha		
2. Kerääjä- tai aluskasvi				ha		
3. Kasvinjätteet ja/tai säntki (Perunapello sadonkorjuun jälkeen lasketaan paljaaksi maaksi (kohta 5))				ha		
4. Kevennetysti muokattu maa (vähintään 10 % kasvinjätteistä jäänyt maan pinnalle)				ha		
5. Paljas maa (kynnetty tai muulla tavoin muokattu maa, jossa alle 10 % kasvinjätteistä jäänyt maan pinnalle)				ha		
11.2 Pelto- ja puutarha-ala, jolla samaa kasvilajia on viljelty samalla lohkolla vuosina 2008, 2009 ja 2010						
Mukaan ei lueta pysyviä nurmia, marjapensaita, hedelmäpuita eikä kasvihuoneita.						
				ha		
11.3 Lannan levitys 1.7.2009–30.6.2010 (sekä omalla tilalla tuotettu että muualta tuotu lanta)						
	Peltoala, jolle levitetty lantaa/ virtsaa (yksi tai useita levityskertoja) ha	Sijoitus suoraan maan sisään (multaimella) ha	Edellä ilmoitetun levitysalan jakautuminen levitystavan mukaan			
			Multaus pintalevityksen jälkeen			
			alle 4 h	4–12 h	yli 12 h kuluessa	Pintalevitys, ei multausta
			ha	ha	ha	ha
1. Lietelanta						
2. Kiinteä lanta						
3. Virtsalantavesi						
12 KOTIELÄINTUOTANTO						
Jos tilalla ei ole kotieläintuotantoa, siirry kohtaan 13.						
12.1 Tilalta pois viedyn lannan osuus tilalla vuonna 2010 tuotetusta lannasta						
						%
12.2 Tilan vuonna 2010 käyttämien lantavarastojen lukumäärä ja riittävyys (sekä tilalla että tilan ulkopuolella sijaitsevat varastot)						
		Katettu kokonaan		Kattamaton tai katettu osittain	Varastojen riittävyys tyhjentämättä	
		Katetun materiaalin vesitiivis	Katetun materiaalin ei vesitiivis			
		kpl	kpl	kpl		kk
1. Lietelannan varastot						
2. Kiinteän lannan varastot						
3. Virtsasäiliöt						

12.3 Laidunala vuonna 2010

Jos tilan eläimiä ei laidunneta, siirry kohtaan 12.5.

Laiduntamiseen käytetty maa-ala (pelto, pysyvä laidun ym., myös laidunnus tilan ulkopuolella) ha**12.4 Laidunkauden pituus vuonna 2010 eläinryhmittäin** (eläimet laitumella vähintään 2 h vuorokaudessa)

1. Naudat:

a) lypsylehmät	<input type="text"/>	kk
b) hiehot	<input type="text"/>	kk
c) nuorkarja ja vasikat	<input type="text"/>	kk
d) lihakarja	<input type="text"/>	kk
e) emolehmät	<input type="text"/>	kk

2. Hevoset kk3. Lampaat kk4. Vuohet kk5. Muut eläimet kk**12.5 Nautapaikkojen määrä eri karjarakennustyypeissä**

Käytössä olevien paikkojen lukumäärä vuoden 2010 aikana keskimäärin

1. Parsinavetan parsipaikat (naudat kytkettyinä):

a) lannankäsittely: lietelanta	<input type="text"/>	kpl
b) lannankäsittely: kiinteä lanta	<input type="text"/>	kpl

2. Parsinavetan karsinapaikat:

a) lannankäsittely: lietelanta	<input type="text"/>	kpl
b) lannankäsittely: kiinteä lanta	<input type="text"/>	kpl
c) lannankäsittely: kestokuivikepohja	<input type="text"/>	kpl

3. Pihattoapaikat (naudat vapaina):

a) lannankäsittely: lietelanta	<input type="text"/>	kpl
b) lannankäsittely: kiinteä lanta	<input type="text"/>	kpl
c) lannankäsittely: kestokuivikepohja	<input type="text"/>	kpl

4. Muun karjarakennustyyppin paikat kpl**12.6 Sikapaikkojen määrä eri sikalatyypeissä**

Käytössä olevien paikkojen lukumäärä vuoden 2010 aikana keskimäärin

1. Osittain rakolattiallisen sikalan paikat (lietelanta) kpl2. Kokonaan rakolattiallisen sikalan paikat (lietelanta) kpl3. Kuivikepohjasikalan paikat kpl4. Muun sikalatyyppin paikat (esim. kiinteä lanta, joka poistetaan useita kertoja viikossa) kpl**12.7 Kanapaikkojen määrä eri kanalatyypeissä (munivat kanat)**

Käytössä olevien paikkojen lukumäärä vuoden 2010 aikana keskimäärin

1. Häkkikanalapaikat kpl2. Pienryhmäkanalapaikat (virikehäkkikanala) kpl3. Lattiakanalapaikat kpl4. Kerroslattiaikanalapaikat (kerrosritiläkanala) kpl5. Muun kanalatyyppin paikat kpl

13 MUU YRITYSTOIMINTA. Lue muun yritystoiminnan määritelmät sivun 2 alaosasta.**13.1 Harjoitetaanko tilalla muuta myyntituloja tuottavaa yritystoimintaa kuin maa- tai puutarhataloutta ja tilan omiin metsiin liittyvää metsätaloutta?** 1. Kyllä. 2. Ei. **Lomake on valmis. Kiitos vastaamisesta. Säilytä lomake,** jotta se on käytettävissä, kun haastattelija soittaa ja kerää tiedot.

Vastaa myös kysymyksiin 13.2–13.5

13.2 Muun yritystoiminnan toimialat vuonna 2010Merkitse **rasti sarakkeeseen 1** kaikkien tilalla harjoitettujen toimialojen kohdalle.Merkitse **rasti myös sarakkeeseen 2**, jos toiminnassa käytetään tilan maa-/puutarhatalouden koneita, rakennuksia, aluetta tai tuotteita.Merkitse **rasti sarakkeeseen 3** liikevaihdoltaan suurimman toimialan kohdalle. Liikevaihtoon luetaan toiminnan myyntituotot, joista on vähennetty arvonlisävero (ja mahdolliset muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot).

	1. Toimintaa harjoitetaan	2. Toiminta liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen (ks. ohje yllä)	3. Liikevaihdoltaan suurin toimiala (ks. ohje yllä)
Muu alkutuotanto kuin maa- ja metsätalous			
A1 Kalastus	☐	☐	☐
A2 Kalojen, rapujen jne. viljely tilalla	☐	☐	☐
A3 Turkistarhaus	☐	☐	☐
A4 Poronhoito	☐	☐	☐
A5 Muu alkutuotanto (esim. riistan tarhaus)	☐	☐	☐
Elintarvikkeiden jatkojalostus ja käsittely			
B1 Lihan jatkojalostus, teurastus	☐	☐	☐
B2 Perunan, juuresten ja vihannesten sekä marjojen ja hedelmien jatkojalostus	☐	☐	☐
B3 Meijerituotteiden valmistus	☐	☐	☐
B4 Myllytuotteiden valmistus	☐	☐	☐
B5 Leipomotuotteiden valmistus	☐	☐	☐
B6 Juomien valmistus (esim. tilaviinit, mehut)	☐	☐	☐
B7 Muu elintarvikkeiden jatkojalostus ja käsittely	☐	☐	☐
Muiden maataloustuotteiden jatkojalostus			
B8 Villan ja/tai pellavan jatkojalostus	☐	☐	☐
B9 Muu maataloustuotteiden jatkojalostus	☐	☐	☐
Puutavaran jatkojalostus			
B10 Sahaus, höyläys, kyllästys	☐	☐	☐
B11 Rakennuspuusepän tuotteiden (esim. ovien, ikkunoiden) valmistus	☐	☐	☐
Käsitöiden valmistus myyntiin			
B12 Mattojen ryijyjen ja muiden tekstiilien valmistus	☐	☐	☐
B13 Huonekalujen valmistus	☐	☐	☐
B14 Muiden käsitöiden valmistus	☐	☐	☐
Energian tuotanto			
B15 Polttopuun ja/tai hakkeen valmistus myyntiin	☐	☐	☐
B16 Muu uusiutuvan energian tuotanto myyntiin (biokaasu, biodiesel, sähkö ym.)	☐	☐	☐
B17 Turpeen tuotanto (esim. tilan ulkopuolisella turvesuolla)	☐	☐	☐
Muu teollinen tuotanto			
B18 Metallituotteiden valmistus	☐	☐	☐
B19 Muu valmistus/teollinen tuotanto	☐	☐	☐

Jatkuu seuraavalla sivulla

	1. Toimintaa harjoitetaan	2. Toiminta liittyy suoraan tilan maa-/puutarhatalouteen (ks. ohje ed. sivulta)	3. Liikevaihdoltaan suurin toimiala (ks. ohje ed. sivulta)
Rakentaminen			
C1 Rakentaminen tilan ulkopuolella	☐	☐	☐
Kauppa			
D1 Tilan omien jalostamattomien tuotteiden suoramyyni	☐	☐	☐
D2 Tilan jatkojalostettujen tuotteiden suoramyyni, tukku- ja vähittäiskauppa tilalla	☐	☐	☐
D3 Muu tukku- ja vähittäiskauppa	☐	☐	☐
Palvelut: Matkailu, majoitus ja virkistyspalvelut			
E1 Lomamökkien vuokraus	☐	☐	☐
E2 Majoituspalvelut	☐	☐	☐
E3 Ravintola- ja/tai kahvilatoiminta	☐	☐	☐
E4 Pitopalvelu ja/tai muut ateriapalvelut	☐	☐	☐
E5 Virkistyskalastus, retkeily tms. virkistyspalvelut	☐	☐	☐
E6 Ohjelmapalvelut	☐	☐	☐
Palvelut: Urakointi (tilan ulkopuolelle)			
E7 Maatalouskoneurakointi	☐	☐	☐
E8 Muiden maatilojen viljan tai heinän kuivaaminen oman tilan kuivurilla	☐	☐	☐
E9 Metsätyöurakointi	☐	☐	☐
E10 Bioenergiaurakointi (esim. ruokohelpin korjuu)	☐	☐	☐
E11 Lumen auraus, teiden kunnossapito	☐	☐	☐
E12 Maanrakennustyöt (kaivuryöt), rakennusmaan raivaus, purku ja pohjarakentaminen yms. koneurakointi	☐	☐	☐
Palvelut: Muut palvelut			
E13 Hoito- ja hoivapalvelut	☐	☐	☐
E14 Kuljetuspalvelut (taksipalvelut, tavarankuljetukset)	☐	☐	☐
E15 Kiinteistö- ja siivousalan palvelut sekä ympäristöhoito	☐	☐	☐
E16 Ratsastustalli (asiakkaat ratsastavat tilan hevosilla)	☐	☐	☐
E17 Muu hevostoiminta (tallipaikkojen vuokraus, hevosten valmennus ja kilpailuttaminen)	☐	☐	☐
E18 Palvelut liike-elämälle (esim. tilitoimisto, tietojenkäsittely-palvelu, konsultointi)	☐	☐	☐
E19 Muut palvelut	☐	☐	☐

13.3 Muun yritystoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2010 euroina (arvio) (Liikevaihto on määritelty kohdan 13.2 ohjeessa.)

1. <10 000 2. 10 000 – <50 000 3. 50 000 – <100 000 4. 100 000 – 200 000 5. >200 000

13.4 Tilaan suoraan liittyvän muun yritystoiminnan liikevaihdon osuus tilan kokonaisliikevaihdosta vuonna 2010 (arvio)

Muun yritystoiminnan prosenttiosuus kokonaisliikevaihdosta lasketaan seuraavasti:

$$\frac{\text{Tilan maa- ja puutarhatalouteen suoraan liittyvän muun yritystoiminnan liikevaihto}}{\text{Maa- ja puutarhatalouden sekä siihen suoraan liittyvän muun yritystoiminnan kokonaisliikevaihto + suorat tuet}} \times 100 \%$$

Muun yritystoiminnan liikevaihtoon lasketaan tässä mukaan vain ne toimialat, joiden kohdalla rastiit sarakkeen 2 kysymyksessä 13.2. Tilan kokonaisliikevaihto sisältää tämän lisäksi maa- ja puutarhatalouden liikevaihdon sekä tilalle maksettavat suorat tuet. Metsätalouden liikevaihto jätetään pois.

Merkitse rasti sen luokan kohdalle, johon edellä laskettu prosenttiosuus sijoittuu

1. 0 – 10 % 2. >10 – 50 % 3. >50 – <100 %

13.5 Muu yritystoiminta työllisti tilalle palkattuja ulkopuolisia työntekijöitä (ei viljelijäperheen jäseniä) vuonna 2010 (arvio).

Voivat sisältyä myös kohtiin 1–6.

henkilöä työpäivää (8 tunnin työpäivinä)

Kiitos vastaamisesta. Säilytä lomake, jotta se on käytettävissä, kun haastattelija soittaa ja kerää tiedot.

Lägenhetens namn
Lägenhetssignum
Telefonnummer på vilket/vilka du kan nås

Lantbruksräkningen 2010

omfattande förfrågan

Läs först definitionerna på sida 2. Börja därefter fylla i blanketten. Spara blanketten så att du kan lämna in uppgifterna när intervjuaren ringer om 1 - 3 veckor.

Välj gårdens ägarform och fyll därefter i blanketten.

- Familjejordbruk: börja på sidan 3.
- Lantrukkssammanslutning: börja på sidan 4.
- Juridisk person: börja på sidan 5.

DEFINITIONER SOM ANVÄNTS PÅ BLANKETTEN

GÅRDSBRUKSENHETENS/FÖRETAGETS ÄGARFORM

FAMILJEJORDBRUK: innehavaren är

- en enskild person
- makar som är gifta eller sambor
- syskon som är gemensamma förmånstagare genom arv, om de inte odlar gården som lantbrukssammanslutning
- enskild innehavare som ensam har ekonomiskt och juridiskt ansvar för gården

LANTBRUKSSAMMANSLUTNING: innehavaren är

- en grupp som består av fysiska personer som äger, hyr eller annars tillsammans sköter en gård eller ett trädgårdsföretag eller egna gårdar/trädgårdsföretag som om de var en gård
- syskon som är gemensamma förmånstagare genom arv, om de inte odlar gården som familj jordbruk

JURIDISK PERSON: innehavaren är

- aktiebolag
- staten, kommun, samkommun
- kyrkan eller någon av dess olika institutioner
- andra motsvarande offentliga inrättningar
- kommersiella eller kooperativa företag
- stiftelser eller andra motsvarande sammanslutningar

JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN

Jordbruks- och trädgårdsarbeten är de arbeten på gården/företaget som anknyter till jordbruk eller trädgårdsproduktion, såsom

- växtodlings- och husdjursarbeten
- bokförings-, lednings- och planeringsarbeten inom jordbruket
- reparations-, underhålls- och servicearbeten för maskiner
- nybyggnads- och ombyggnadsarbeten
- grundförbättringsarbeten
- trädgårds- och växthusarbeten
- arbeten i samband med biodling
- arbeten i samband med lagring och iordningsställande av lantbruks- eller trädgårdsprodukter för försäljning (t.ex. förpackande)

Jordbruks- och trädgårdsarbete är inte:

- skogsbruksarbeten (inkl. skogsbrukets bokföring och planering)
- hushållsarbeten (inkl. skötsel av hemgård, hemträdgård och köksträdgård)
- jakt och fiske
- annan företagsverksamhet

ANNAN FÖRETAGSVERSAMHET

Annan företagsverksamhet innebär all ekonomiskt betydande företagsverksamhet som sker regelbundet med undantag av gårdens jordbruk, trädgårdsodling och skogsbruk. Annan företagsverksamhet kan bedrivas inom till exempel följande näringsgrenar: turistservice, maskinentreprenad, vidareförädling av livsmedel eller trävaror, fiskodling, renskötsel och pälsfarmning. En mera utförlig förteckning över näringsgrenar i samband med annan företagsverksamhet börjar i punkt 13.2 på sidorna 9-10 på blanketten.

Annan företagsverksamhet som direkt hör samman med jordbruket/trädgårdsodlingen på gården:

I verksamheten används gårdens maskiner, byggnader, områden eller produkter som hör till jordbruket/trädgårdsodlingen.

Annan förvärvsverksamhet som inte direkt hör samman med jordbruket/trädgårdsodlingen på gården:

Gårdens egen arbetskraft kan delta i verksamheten, men där används inte gårdens maskiner, byggnader, områden eller produkter som hör till jordbruket/trädgårdsodlingen (t.ex. lönearbete utanför gården).

Skötsel av gårdens egna skogar räknas inte in i jordbruks- och trädgårdsarbetet eller i annan företagsverksamhet eller annan förvärvsverksamhet.

FAMILJEJORDBRUK, Jordbruks-/trädgårdsföretagets arbetskraft under tiden 1.9.2009–31.8.2010

1 JORDBRUKARFAMILJEN OCH STADIGVARANDE ARBETSTAGARE (övrig arbetskraft anges i punkter 3–6)

Definitionerna av jordbruks- och trädgårdsarbete samt av annan företags- och förvärvsverksamhet finns på sida 2.

Jordbrukaren: fyll i uppgifterna även om jordbrukaren inte arbetar på gården eller i trädgårdsföretaget. Jordbrukaren kan vara lägenhetens ägare eller arrendator.

Jordbrukarens make/maka/sambo: fyll i uppgifterna även om denne inte deltar i gårdens eller trädgårdsföretagets arbeten.

Övriga familjemedlemmar: före år 1996 födda nära släktingar och deras makar/sambor som har deltagit i gårdens arbeten.

Personer som stadigvarande avlönats för jordbruks- och/eller trädgårdsarbeten: personer som arbetat stadigvarande på gården i minst 6 mån och personer som arbetat på växtodlingsgårdar under hela växtperioden.

Om det i grupperna C eller D i tabellen finns flera arbetstagare än det finns rader i tabellen kan du fortsätta uppräkningsen på tomma rader på den här sidan eller på blankettens övriga sidor. Nämn vid telefonintervjun till vilken grupp arbetstagaren hör.

Arbetstimmar under året (uppskattning)

	Kod	Kön		Födelse- år	Jordbruks-/ trädgårds- arbete på gården	Arbete inom annan företagsverksamhet som direkt hör sam- man med jordbruket/ trädgårdsodlingen på gården	Arbete inom annan förvärvs- verksamhet (t.ex. lönearbete utanför gården)	Skogsbruks- arbete, som hör samman med gårdens egen skog
		Man 1	Kvinna 2					
Jordbrukaren	A	☐	☐	19__				
Jordbrukarens make/maka	B	☐	☐					
Andra medlemmar av jordbrukar- familjen (födda före år 1996) som deltar i gårdens arbeten.	C1	☐	☐					
	C2	☐	☐					
	C3	☐	☐					
	C4	☐	☐					
	C5	☐	☐					
	C6	☐	☐					
Personer som stadigvarande avlönats för jord- bruks-/trädgårds- arbeten (inte familjemedlemmar)	D1	☐	☐				Exempel på antal arbetstimmar under året: 450 h = 2 h/dag, 5 dagar/vecka, 11 mån/år 900 h = 4 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 1800 h = 8 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 3000 h = ca 8 timmar varje dag under året	
	D2	☐	☐					
	D3	☐	☐					
	D4	☐	☐					
	D5	☐	☐					
	D6	☐	☐					

2 PERSON SOM ANSVARAR FÖR GÅRDENS SKÖTSEL

2.1 Koden för den person som huvudsakligen ansvarar för skötseln av gården/företaget

Välj koden i tabellen ovan (A, B, C1 osv.).

Kod:

Födelseår (om det saknas i tabellen):

2.2 Utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn som avlagts av den person som ansvarar för gårdens skötsel (den högsta avlagda utbildningen)

1. Praktisk arbetserfarenhet 2. Grundutbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (lantbruksläroanstalt etc.) 3. Högre utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (institut, yrkeshögskola, universitet etc.)

2.3 Den person som ansvarar för gårdens skötsel har under perioden 1.9.2009–31.8.2010 fått yrkesinriktad utbildning som anknyter till gårdens verksamhet

- Ja Nej

3 KORTVARIGT ANSTÄLLDA (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av kortvarigt anställda (under 6 mån./person) på gården, säsonganställda och annan tillfällig arbetskraft (uppges som 8 timmars arbetsdagar = de sammanlagda arbetstimman divideras med åtta).

Arbets-
dagar:

4 LANTBRUKSAVBYTARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av lantbruksavbytare (och vikarieservice) på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar).

Arbets-
dagar:

5 ENTREPRENÖRER (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av entreprenörer, hyrd arbetskraft etc. på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar). Här är gården/företaget inte en arbetsgivare som betalar lön, utan företaget köper t.ex. en hel entreprenad eller tjänst.

Arbets-
dagar:

6 UTLÄNDSKA LÖNEARBETARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Arbetstagare i punkterna 1, 3 och 4 anställda av gården, inte finska medborgare.

Antalet personer samt arbetsdagar i jordbruks-/trädgårdsarbete (som 8 t. arbetsdagar).

Personer:

Arbets-
dagar:

LANTBRUKSSAMMANSLUTNING, Jordbruks-/trädgårdsföretagets arbetskraft under tiden 1.9.2009–31.8.2010**1 SAMMANSLUTNINGENS DELÄGARE, FAMILJEMEDLEMMAR OCH FAST ANSTÄLLDA** (övrig arbetskraft anges i punkter 3–6)

Definitionerna av jordbruks- och trädgårdsarbete samt av annan företags- och förvärvsverksamhet finns på sida 2.

Lantbrukssammanslutningens delägare: uppge endast de personer som deltagit i gårdens/företagets arbeten**Övriga familjemedlemmar:** uppge delägarnas makar/sambor, nära släktingar och deras makar/sambor som är födda före år 1996 och har deltagit i gårdens arbeten.**Personer som stadigvarande avlönats för jordbruks- och/eller trädgårdsarbeten:** personer som arbetat stadigvarande på gården i minst 6 mån och personer som arbetat på växtodlingsgårdar under hela växtperioden.

Om det i grupperna A, B eller C i tabellen finns flera arbetstagare än det finns rader i tabellen kan du fortsätta uppräknigen på tomma rader på den här sidan eller på blankettens övriga sidor. Nämn vid telefonintervju till vilken grupp arbetstagaren hör.

Arbetstimmar under året (uppskattning)

	Kod	Kön		Födelseår	Jordbruks-/trädgårdsarbete på gården h	Arbete inom annan företagsverksamhet som direkt hör samman med jordbruket/trädgårdsodlingen på gården h	Arbete inom annan förvärvsverksamhet (t.ex. lönearbete utanför gården) h	Skogsbruksarbete, som hör samman med gårdens egen skog h
		Man 1	Kvinna 2					
Sammanlutningens delägare som deltar i gårdens arbeten	A1	☐	☐	19__				
	A2	☐	☐	19__				
	A3	☐	☐	19__				
	A4	☐	☐	19__				
	A5	☐	☐	19__				
	A6	☐	☐	19__				
Delägarnas familjemedlemmar (födda före år 1996) som deltar i gårdens arbeten (ej delägare)	B1	☐	☐					
	B2	☐	☐					
	B3	☐	☐					
	B4	☐	☐					
	B5	☐	☐					
Personer som stadigvarande avlönats för jordbruks-/trädgårdsarbeten (inte familjemedlemmar)	C1	☐	☐				Exempel på antal arbetstimmar under året: 450 h = 2 h/dag, 5 dagar/vecka, 11 mån/år 900 h = 4 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 1800 h = 8 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 3000 h = ca 8 timmar varje dag under året	
	C2	☐	☐					
	C3	☐	☐					
	C4	☐	☐					
	C5	☐	☐					

2 PERSON SOM ANSVARAR FÖR GÅRDENS SKÖTSEL**2.1 Koden för den person som huvudsakligen ansvarar för skötseln av gården/företaget**Välj koden i tabellen ovan (A1, A2, A3 osv.). Kod: Födelseår (om det saknas i tabellen): **2.2 Utbildning inom lantrbruks-/trädgårdssektorn som avlagts av den person som ansvarar för gårdens skötsel (den högsta avlagda utbildningen)**
 1. Praktisk arbetserfarenhet
 2. Grundutbildning inom lantrbruks-/trädgårdssektorn (lantrbruksläroanstalt etc.)
 3. Högre utbildning inom lantrbruks-/trädgårdssektorn (institut, yrkeshögskola, universitet etc.)
2.3 Den person som ansvarar för gårdens skötsel har under perioden 1.9.2009–31.8.2010 fått yrkesinriktad utbildning som anknyter till gårdens verksamhet Ja Nej**3 KORTVARIGT ANSTÄLLDA (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)**

Antalet arbetsdagar som utförts av kortvarigt anställda (under 6 mån./person) på gården, säsonganställda och annan tillfällig arbetskraft (uppges som 8 timmars arbetsdagar = de sammanlagda arbetstimmarna divideras med åtta).

Arbetsdagar: **4 LANTBRUKSAVBYTARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)**

Antalet arbetsdagar som utförts av lantrbruksavbytare (och vikarieservice) på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar)

Arbetsdagar: **5 ENTREPRENÖRER (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)**

Antalet arbetsdagar som utförts av entreprenörer, hyrd arbetskraft etc. på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar). Här är gården/företaget inte en arbetsgivare som betalar lön, utan företaget köper t.ex. en hel entreprenad eller tjänst.

Arbetsdagar: **6 UTLÄNDSKA LÖNEARBETARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)**

Arbetstagare i punkterna 1, 3 och 4 anställda av gården, inte finska medborgare.

Antalet personer samt arbetsdagar i jordbruks-/trädgårdsarbete (som 8 t. arbetsdagar)

Personer: Arbetsdagar:

JURIDISK PERSON, Jordbruks-/trädgårdsföretagets arbetskraft under tiden 1.9.2009–31.8.2010

1 FAST ANSTÄLLDA (övrig arbetskraft anges i punkter 3–6)

Definitionerna av jordbruks- och trädgårdsarbete samt av annan företags- och förvärvsverksamhet finns på sida 2.

Gårdsbruksenhetens/trädgårdsföretagets driftsledare är den person som ansvarar för skötseln av ekonomi- och produktionsuppgifter i anslutning till gårdens/företagets normala dagliga verksamhet.

Personer som stadigvarande utför lantbruks- och/eller trädgårdsarbeten: personer som arbetat stadigvarande på gården i minst 6 mån och personer som arbetat på växtodlingsgårdar under hela växtperioden.

Om det i gruppen B i tabellen finns flera arbetstagare än det finns rader i tabellen kan du fortsätta uppräkningsen på tomma rader på den här sidan eller på blankettens övriga sidor. Nämn vid telefonintervjun till vilken grupp arbetstagaren hör.

Arbetstimmar under året (uppskattning)

	Kod	Kön		Födelseår	Jordbruks-/trädgårdsarbete på gården h	Arbete inom annan företagsverksamhet som direkt hör samman med jordbruket/trädgårdsodlingen på gården h	Skogsbruksarbete, som hör samman med gårdens egen skog h
		Man 1	Kvinna 2				
Gårdens driftsledare	A1	☐	☐	19__			
Andra personer som stadigvarande utför lantbruks-/trädgårdsarbeten	B1	☐	☐				Exempel på antal arbetstimmar under året: 450 h = 2 h/dag, 5 dagar/vecka, 11 mån/år 900 h = 4 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 1800 h = 8 h/d, 5 d/v, 11 mån/år 3000 h = ca 8 timmar varje dag under året
	B2	☐	☐				
	B3	☐	☐				
	B4	☐	☐				
	B5	☐	☐				
	B6	☐	☐				
	B7	☐	☐				
	B8	☐	☐				
	B9	☐	☐				
	B10	☐	☐				
	B11	☐	☐				
	B12	☐	☐				
	B13	☐	☐				
	B14	☐	☐				
	B15	☐	☐				
	B16	☐	☐				
	B17	☐	☐				
	B18	☐	☐				
	B19	☐	☐				
	B20	☐	☐				

2 DRIFTSLEDARENS UTBILDNING

2.1 Driftsledarens utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (den högsta avlagda utbildningen)

1. Praktisk arbetserfarenhet 2. Grundutbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (lantbruksläroanstalt etc.) 3. Högre utbildning inom lantbruks-/trädgårdssektorn (institut, yrkeshögskola, universitet etc.)

2.2 Driftsledaren har under perioden 1.9.2009 -31.8.2010 fått yrkesinriktad utbildning som anknyter till gårdens verksamhet

Ja Nej

3 KORTVARIGT ANSTÄLLDA (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av kortvarigt anställda (under 6 mån./person), säsonganställda och annan tillfällig arbetskraft. (uppges som 8 timmars arbetsdagar = de sammanlagda arbetstimmarerna divideras med 8). dagar:

4 LANTBRUKSAVBYTARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av lantbruksavbytare (och vikarieservice) på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar) Arbetsdagar:

5 ENTREPRENÖRER (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Antalet arbetsdagar som utförts av entreprenörer, hyrd arbetskraft etc. på gården (uppges som 8 timmars arbetsdagar). Här är gården/företaget inte en arbetsgivare som betalar lön, utan företaget köper t.ex. en hel entreprenad eller tjänst. Arbetsdagar:

6 UTLÄNDSKA LÖNEARBETARE (JORDBRUKS- OCH TRÄDGÅRDSARBETEN)

Arbetstagare i punkterna 1, 3 och 4 anställda av gården, inte finska medborgare. Personer: Arbetsdagar:
Antalet personer samt arbetsdagar i jordbruks-/trädgårdsarbete (som 8 t. arbetsdagar)

7 GENERATIONSVÄXLING

7.1 Vilket år övertog nuvarande ägare/innehavare gården/företaget?

7.2 Hur kom nuvarande ägare/innehavare att överta gården/företaget?

1. Övertagit den egna släktens/makans släkts familjejordbruk/lantbrukssammanslutning/företag 2. Köpt/hyrt en färdig gårdsbrukshelhet/ ett färdigt företag som inte gått i släkten 3. Själv etablerat gården/företaget

8 DATOR OCH INTERNET

Styrssystem för maskiner och anläggningar anges inte här (t.ex. utfodringsautomater och utrustning för precisionsodling).

8.1 Används en dator på Er gård/Ert företag?

- Ja Nej

8.2 Datorns internetanslutning

1. Fast bredband 2. Modem 3. Mobilt bredband (USB-modem ("mökkula"))
 4. Annan internetanslutning 5. Ingen internetanslutning

9 ENERGI

9.1 Energianvändningen inom gårdens jordbruk/trädgårdsodling år 2010 (uppskattning)

Uppvärmning av och elektriska apparater i produktionsbyggnader, bränsle i traktorer och andra maskiner, torkning av spannmål osv. **Energiförbrukningen i privathushållet, i skogsbruket och i övrig företagsverksamhet räknas inte hit.**

1. Elektricitet	<input type="text"/>	kWh
2. Motorbränsolja (och andra typer av lätt bränsolja) som bränsle i traktorer och andra maskiner	<input type="text"/>	liter
3. Eldningsbränsolja (och motorbränsolja) för spannmålstorkning och uppvärmning:		
a) totalt	<input type="text"/>	liter
b) varav den andel som åtgår för spannmålstorkning	<input type="text"/>	liter
4. Tung bränsolja	<input type="text"/>	kg
5. Trä (ved, småved, annat helträ)	<input type="text"/>	lös-m ³
6. Träpellets och träbriketter	<input type="text"/>	kg
7. Träflis (flis eller kross av hyggesrester, annan träflis)	<input type="text"/>	lös-m ³
8. Åkerenergi:		
a) fröskörd (spannmålskorn, rybsfrö etc.)	<input type="text"/>	kg
b) halm och andra produkter från åkerodling (ej fröskörd)	<input type="text"/>	m ³
9. Frästov	<input type="text"/>	lös-m ³
10. Stycketov	<input type="text"/>	m ³
11. Torvpellets	<input type="text"/>	kg
12. Annan energikälla, vilken?	<input type="text"/>	<input type="text"/>

9.2 Produktion av energi från förnybara energikällor år 2010

Kryssa för de energikällor med vilka Ni på gården producerar energi (t.ex. elektricitet, värme eller trafikbränslen), som åtminstone delvis används inom gårdens eget jordbruk/egen trädgårdsodling eller säljs utanför gården.

Anläggningens nominella effekt (om känd)

☐ 1. Fast biomassa (trä, halm, spannmål etc. (också från utanför gården), <u>inte</u> torv som det enbara bränslet)	<input type="text"/>	kW
☐ 2. Biogas	<input type="text"/>	kW
☐ 3. Värmepump (värme tas t.ex. från jord, vatten eller luft)	<input type="text"/>	kW
☐ 4. Vindkraft	<input type="text"/>	kW
☐ 5. Solenergi	<input type="text"/>	kW
☐ 6. Vattenkraft	<input type="text"/>	kW
☐ 7. Annan energikälla, vilken?	<input type="text"/>	kW

10 BEVATTNING

Om gården inte har tillgång till bevattningsanläggning (eller bevattning enbart i växthus), gå till punkt 11.

10.1 Åker- och trädgårdsareal som kan bevattnas då vattentillgången är normal (ej växthus)

 ha

10.2 Åker- och trädgårdsareal som bevattnats minst en gång på grund av torka (ej växthus, ej frostbekämpning)						
1. År 2008						ha
2. År 2009						ha
3. År 2010						ha
10.3 Hur den bevattnade arealen år 2010 är fördelad enligt huvudsaklig bevattningsmetod och orsak						
1. Bevattning med sprinklers minst en gång pga. torka						ha
2. Droppbevattning minst en gång pga. torka						ha
3. Bevattning med sprinklers minst en gång för att bekämpa frost (ingår inte i arealen i punkt 10.2)						ha
10.4 Bevattningsvattnets ursprung (kryssa för det viktigaste alternativet)						
☐ 1. Ytvatten på den egna gården (t.ex. damm)	☐ 2. Ytvatten från ett vattendrag som sträcker sig utanför gårdens marker (t.ex. sjö, å)					
☐ 3. Grundvatten på den egna gården (t.ex. brunn)	☐ 4. Vattenledningsvattnen som tas utanför gården	☐ 5. Annat				
11 ÅKER- OCH TRÄDGÅRDSODLING Om det inte idkas åkerodling eller om det idkas enbart växthusodling, gå till punkt 12						
11.1 Grundbearbetning och växttäckning på åkrar som bearbetades och/eller såddes 1.7.2009–30.6.2010 Vall inkluderas bara om den grundades 1.7.2009 eller senare.						
a) Grundbearbetning 1.7.2009–30.6.2010 Om åkern både bearbetades reducerat och plöjdes, räknas den bara in i den plöjda arealen.						
1. Höstplöjning						ha
2. Vårplöjning						ha
3. Reducerad bearbetning (kultivator, harv, tallriksharv, fräs etc.)						ha
4. Sådd i obearbetad jord (kompletteringssådd av vall räknas inte)						ha
b) Växttäckning under vintern 2009–2010 Obs! Höstsäd är ett växttäckningsalternativ (annorlunda än i miljöstödet)						
1. Odlingsväxt som såtts på sommaren eller hösten (t.ex. höstsäd eller vall, sått 1.7.2009 eller senare)						ha
2. Fång- eller bottengröda						ha
3. Växtrester och/eller stubb (Potatisåker efter skörd räknas som barmark (punkt 5).)						ha
4. Reducerat bearbetad mark (minst 10 % av växtresterna är kvar på markytan)						ha
5. Bar mark (plöjd eller på annat sätt bearbetad mark där mindre än 10 % av växtresterna är kvar på markytan)						ha
11.2 Åker- och trädgårdsareal, där samma växtart har odlats på samma skifte år 2008, 2009 och 2010 I arealen inkluderas inte permanent betesmark och slätteräng, bärbuskar, fruktträd eller växthus.						
11.3 Spridning av stallgödsel 1.7.2009–30.6.2010 (såväl gödsel som uppstått på den egna gården som gödsel som förts in till gården)						
	Markareal, där gödsel/urin spridits (en eller flera gånger)	Delning av den förutnämnda spridningsarealen enligt spridningsmetod				
	ha	Placering direkt i marken (med myllare)	Myllas ner efter spridning på ytan inom			Spridning på ytan, myllas inte ner
		ha	mindre än 4 h	4–12 h	mer än 12 h	ha
			ha	ha	ha	ha
1. Flytgödsel						
2. Fast gödsel						
3. Urin/gödselvattnen						
12 HUSDJURSPRODUKTION Om ingen husdjursproduktion, gå till punkt 13.						
12.1 Andel av den samlade gödselframställningen som förs bort från företaget år 2010						
<input type="text"/> %						
12.2 Antalet gödselstäder som gården använt under år 2010 och deras kapacitet (lager både inom och utanför gården)						
		Helt täckta med vattentät material	Helt täckta med material som inte är vattentät	Utan tak eller delvis täckt	Lagerkapacitet utan tömning	
		st	st	st	mån	
1. Flytgödselbehållare						
2. Lager för fastgödsel						
3. Urinbehållare						

12.3 Betesareal år 2010	
Om djuren inte går på bete, gå till punkt 12.5	
Areal som använts för betesgång (åker, permanent betesmark osv., även betesgång utanför gården)	<input type="text"/> ha
12.4 Betesperiodens längd år 2010 enligt djurgrupp (djuren går på bete minst 2 h per dygn)	
1. Nötkreatur:	
a) mjölkkor	<input type="text"/> mån
b) kvigor	<input type="text"/> mån
c) ungdjur och kalvar	<input type="text"/> mån
d) köttboskap	<input type="text"/> mån
e) dikor	<input type="text"/> mån
2. Hästar	<input type="text"/> mån
3. Får	<input type="text"/> mån
4. Getter	<input type="text"/> mån
5. Andra djur	<input type="text"/> mån
12.5 Antalet nötdjursplatser i olika typer av boskapsstall Antalet använda platser i medeltal under år 2010.	
1. Båsplatser i båsstall (nötkreaturen uppbundna):	
a) gödselhantering: flytgödsel	<input type="text"/> st
b) gödselhantering: fastgödsel	<input type="text"/> st
2. Boxplatser i båsstall:	
a) gödselhantering: flytgödsel	<input type="text"/> st
b) gödselhantering: fastgödsel	<input type="text"/> st
c) gödselhantering: djupströunderlag	<input type="text"/> st
3. Lösdriftplatser	
a) gödselhantering: flytgödsel	<input type="text"/> st
b) gödselhantering: fastgödsel	<input type="text"/> st
c) gödselhantering: djupströunderlag	<input type="text"/> st
4. Platser i en annan typ av boskapsstall	<input type="text"/> st
12.6 Antalet svinplatser i olika typer av svinstall Antalet använda platser i medeltal under år 2010.	
1. Platser i svinstall med delvist spaltgolv (flytgödsel)	<input type="text"/> st
2. Platser i svinstall med enbart spaltgolv (flytgödsel)	<input type="text"/> st
3. Platser i svinstall med ströbädd	<input type="text"/> st
4. Platser i en annan typ av svinstall (t.ex. fastgödsel som avlägsnas flera gånger i veckan)	<input type="text"/> st
12.7 Antalet hönsplatser i olika typer av hönsstall (värphöns) Antalet använda platser i medeltal under år 2010.	
1. Burhönshusplatser	<input type="text"/> st
2. Platser i smågruppshönshus (inredda burar)	<input type="text"/> st
3. Golvhönshusplatser	<input type="text"/> st
4. Platser i hönsstall med flervåningssystem för frigående hönor	<input type="text"/> st
5. Platser i en annan typ av hönsstall	<input type="text"/> st

13 ANNAN FÖRETAGSVERSAMHET. Se definitionerna av annan företagsverksamhet nere på sidan 2.**13.1 Bedrivs det på gården annan företagsverksamhet som ger försäljningsinkomster än jordbruk eller trädgårdsodling och skogsbruk med gårdens egen skog**

1. Ja.

Besvara också frågorna 13.2–13.5

2. Nej. Blanketten är klar. Tack för dina svar. Spara blanketten så att den är nära till hands när intervjuaren ringer upp och samlar in uppgifterna.

13.2 Den andra företagsverksamhetens näringsgrenar år 2010**Kryssa för i spalt 1** alla näringsgrenar som bedrivs på gården.**Kryssa också för i spalt 2** om maskiner, byggnader, områden eller produkter som hör till gårdens jordbruk/trädgårdsodling används inom verksamheten.**Kryssa i spalt 3** för den näringsgren som ger den största omsättningen. I omsättningen räknas in försäljningsintäkterna från verksamheten minus mervärdesskatt (och eventuella andra skatter som direkt bygger på försäljningsmängden).

	1. Verksamhet bedrivs	2. Verksamheten har direkt anknytning till gårdens jordbruk/trädgårdsodling (se anvisning ovan)	3. Den till omsättningen viktigaste näringsgrenen (se anvisning ovan)
Annan primärproduktion än jord- och skogsbruk			
A1 Fiske	☐	☐	☐
A2 Odling av fisk, kräftor etc. på gården	☐	☐	☐
A3 Pälsfarmning	☐	☐	☐
A4 Renskötsel	☐	☐	☐
A5 Annan primärproduktion (t.ex. uppfödning av vilt)	☐	☐	☐
Vidareförädling och bearbetning av livsmedel			
B1 Vidareförädling av kött, slakt	☐	☐	☐
B2 Vidareförädling av potatis, grönsaker, frukt och bär	☐	☐	☐
B3 Tillverkning av mejeriprodukter	☐	☐	☐
B4 Tillverkning av kvarnprodukter	☐	☐	☐
B5 Tillverkning av bageriprodukter	☐	☐	☐
B6 Tillverkning av drycker (t.ex. gårdsvin, saft)	☐	☐	☐
B7 Övrig vidareförädling och bearbetning av livsmedel	☐	☐	☐
Vidareförädling av övriga lantbruksprodukter			
B8 Vidareförädling av ull och/eller lin	☐	☐	☐
B9 Annan vidareförädling av lantbruksprodukter	☐	☐	☐
Vidareförädling av trävaror			
B10 Sågning, hyvling och impregnering	☐	☐	☐
B11 Tillverkning av snickeriprodukter (t.ex. dörrar och fönster)	☐	☐	☐
Framställning av hantverk för försäljning			
B12 Tillverkning av mattor, ryor och övriga textilier	☐	☐	☐
B13 Möbeltillverkning	☐	☐	☐
B14 Tillverkning av övrigt hantverk	☐	☐	☐
Energiproduktion			
B15 Framställning och försäljning av brännved och/eller flis	☐	☐	☐
B16 Produktion av annan förnybar energi för försäljning (biogas, biodiesel, elektricitet m.m.)	☐	☐	☐
B17 Torvproduktion (t.ex. på en torvmosse utanför gården)	☐	☐	☐
Annan industriell produktion			
B18 Tillverkning av metallprodukter	☐	☐	☐
B19 Annan tillverkning/industriell produktion	☐	☐	☐

Tabellen fortsätter från föregående sida

	1.	2.	3.
Byggande			
C1 Byggnadsarbete utanför gården	☐	☐	☐
Handel			
D1 Direktförsäljning av gårdens egna oförädlade produkter	☐	☐	☐
D2 Direktförsäljning av gårdens vidareförädlade produkter, parti- och detaljhandel på gården	☐	☐	☐
D3 Övrig parti- och detaljhandel	☐	☐	☐
Tjänster: Turism, inkvarterings- och rekreationstjänster			
E1 Uthyrning av semesterstugor	☐	☐	☐
E2 Inkvarteringstjänster	☐	☐	☐
E3 Restaurang- och/eller kaféverksamhet	☐	☐	☐
E4 Catering och/eller övrig måltidsservice	☐	☐	☐
E5 Fritidsfiske, camping m.fl. rekreationstjänster	☐	☐	☐
E6 Programservice	☐	☐	☐
Tjänster: Entreprenadverksamhet (utanför gården)			
E7 Lantbruksmaskinentreprenad	☐	☐	☐
E8 Torkning av andra gårdars spannmål eller hö i den egna gårdens tork	☐	☐	☐
E9 Skogsarbetsentreprenad	☐	☐	☐
E10 Bioenergientreprenad (t.ex. skördande av rörlan)	☐	☐	☐
E11 Snöplogning, vägunderhåll	☐	☐	☐
E12 Grävning, schaktning, röjning av byggnadsmark, rivning och grundarbete m.fl. maskinentreprenader	☐	☐	☐
Tjänster: Övriga tjänster			
E13 Vård- och omsorgstjänster	☐	☐	☐
E14 Transportservice (taxitjänster, varutransporter)	☐	☐	☐
E15 Tjänster inom fastighets- och städbranschen samt miljövärd	☐	☐	☐
E16 Ridstall (kunder rider på gårdens hästar)	☐	☐	☐
E17 Annan hästverksamhet (uthyrning av stallplatser, träning av och tävlande med hästar)	☐	☐	☐
E18 Tjänster för affärlivet (t.ex. bokföringsbyrå, adb-service, konsulttjänster)	☐	☐	☐
E19 Övriga tjänster	☐	☐	☐

13.3 Den sammanlagda omsättningen av övrig företagsverksamhet år 2010 i euro (uppskattning). (Definition av omsättningen i punkt 13.2 i anvisningen)

1. <10 000 2. 10 000 – <50 000 3. 50 000 – <100 000 4. 100 000 – 200 000 5. >200 000

13.4 Hur stor andel utgör den till gården direkt anslutna andra företagsverksamhetens omsättning av gårdens hela omsättning år 2010 (uppskattning)

Den övriga företagsverksamhetens andel av totalomsättningen i procent räknas ut på följande sätt:

$$\frac{\text{Omsättningen av gårdens övriga företagsverksamhet som direkt anknäyer till jordbruket och trädgårdsoodlingen}}{\text{Den sammanlagda omsättningen av jordbruk och trädgårdsoodling samt övrig företagsverksamhet som direkt anknäyer till dem + direkta stöd}} \times 100 \%$$

I den andra företagsverksamhetens omsättning räknas här in endast de näringsgrenar som du kryssade för i spalt 2 i punkt 13.2.

I gårdens sammanlagda omsättning ingår förutom den också jordbrukets och trädgårdsoodlingens omsättning samt de direktstöd som betalas till gården. Skogbrukets omsättning inkluderas inte.

Kryssa för den kategori som den ovan uträknade procentandelen ingår i:

1. 0 – 10 % 2. >10 – 50 % 3. >50 – <100 %

13.5 Den övriga företagsverksamheten sysselsatte utomstående anställda på gården år 2010 (uppskattning)

personer arbetsdagar (som 8 timmars arbetsdagar)

Tack för att du förberett dig. Spara blanketten så att den är nära till hands när intervjuaren ringer upp och samlar in uppgifterna.